

pius x
college

GYMNASIUM
ATHENEUM
TTO
HAVO
VMBO
PRAKTIJKONDERWIJS

Jij leert. Jij inspireert!

Inleiding	
Schoolplan kijkt vijf jaar de toekomst in	4
Hoofdstuk 1: Organisatie	
Algemene informatie over het Pius X-College	6
Organogram	9
Klachten en vertrouwenszaken	10
Toonaangevend met sterke regiofunctie	11
Hoofdstuk 2: Toezicht	
Leorzame tijd, hard werken en veel voldoening	12
Jaarverslag Raad van Toezicht	13
Meedenken en meepraten over beleid	14
Jaarverslag MR	15
Jaarverslag OR	18
Hoofdstuk 3: Onderwijs	
Coach-award 2017	19
Van passend onderwijs naar passend werk	20
Skills Talents	21
Leerlingen die Anglia volgen, hebben echt een voorsprong op het mbo	22
X-studeer	23
Brainportschool	24
Hoofdstuk 4: Personeel	
Ontwikkeling en professionalisering krijgen alle ruimte	26
Horen, zien en zwijgen	27
Personele gegevens	28
Hoofdstuk 5: Bedrijfsvoering	
Identiteit van de school	33
Opletten is mijn tweede natuur	34
Digitalisering voorkomt zoekgeraakte nota's	35
Hoofdstuk 6: Kwaliteitszorg	
Overige resultaten en verantwoordingen	36
Hoofdstuk 7: Financiën	39

Schoolplan kijkt vijf jaar de toekomst in

In 2017 werd het nieuwe schoolplan van het Pius X-College voltooid. Het schoolplan richt de blik op de toekomst voor de komende vijf jaren. Het motto van de school komt in het gehele plan tot uiting: *jij leert, jij inspireert*. Het directieteam geeft inhoudelijk een kijkje in het schoolplan en de filosofie van de onderwijsinstelling.

Jos Bosch, rector/bestuurder

“Wat voor mij als voorzitter van het directieteam prioriteit heeft, is dat er goed werkgeverschap wordt gecreëerd. De zeggenschap in de organisatie moet wat ons betreft zo laag mogelijk liggen. Wanneer je medewerkers meer verantwoordelijkheden geeft, groeit de verbinding. Die verbinding zoeken we in alles; zo hebben we een samenwerking opgestart met de docentenopleiding van Fontys. We willen toekomstige docenten van startbekwaam naar vakbekwaam begeleiden en dat kan alleen als je intensieve begeleiding biedt en je opstelt als opleidingsschool. Alles valt of staat met een veilig schoolklimaat, zowel voor leerlingen als personeel. Het gebouw is groot maar toch is er een sfeer van kleinschaligheid gecreëerd waardoor het gevoel van veiligheid vergroot wordt.”

Wim Krijbolder, directeur onderwijs

“Goed onderwijs, daar staan we voor. De hele school is erop ingericht om van elkaar te kunnen leren. Niet alleen schoolbreed maar ook verticaal. Alle lagen van de school kunnen elkaar inspireren. Ik haal veel van mijn inspiratie uit de samenwerking met de Brainportscholen, waar we in 2017 bij aangesloten zijn. Het onderzoekend leren, internationalisering en het zoeken van verbinding met ondernemers staat bij dit netwerk centraal. Daar ligt de toekomst. Passend onderwijs is geen loze kreet, daar werken we hard aan in de samenwerking met scholen uit de regio Eindhoven/De Kempen. Iedere leerling op de juiste plek. Dat geldt zeker voor de Wereldklas waar leerlingen, die nog maar kort in Nederland zijn, onderwijs volgen. Het aanleren van de Nederlandse taal is topprioriteit maar zo snel als mogelijk stromen de leerlingen door naar een reguliere onderwijsrichting binnen onze school. Leren zit in meer dan alleen de vakken waarin lesgegeven wordt. Het Pius X-College biedt tal van kansen op het gebied van sport, muziek, techniek en creativiteit. Al die activiteiten worden in de toekomst opgeslagen in een Plus-document waarmee de leerlingen bouwen aan hun cv. Een denktank Brede Vorming denkt na over hoe we dit Plus-document gaan vormgeven.”

Jan Poels, directeur personeel

“We streven continuïteit in de kwaliteit van onze medewerkers na. We investeren in begeleiding, bijscholing, training en carrièrekansen. Daarbij blijven we niet op ons eigen eilandje zitten maar zoeken we de kennis en expertise van anderen. Binnen het netwerk van de ORION-scholen gaan docenten en ondersteunend personeel met elkaar in gesprek om tot verdieping en verandering te komen. Tijdens intervisiecontacten worden nieuwe inzichten gecreëerd. De focus ligt altijd op de leerling, die staat centraal en inspireert de docenten. Daarbij inspireren docenten elkaar door met elkaar in gesprek te blijven, waardoor er een constant leerproces bewerkstelligd wordt. Een speerpunt in het nieuwe schoolplan is de duurzame inzetbaarheid van ons personeel. De pensioenleeftijd wordt trapsgewijs opgeschroefd naar 67 jaar; het is onze taak om de medewerkers vitaal en gemotiveerd te houden en hen te faciliteren het werk te kunnen blijven doen. Dat doen we door met senior medewerkers in gesprek te gaan over hun wensen en verwachtingen. Ook ORION-breed vinden gesprekken tussen P&O-functionarissen plaats waarin we brainstormen over de toekomst.”

Wil Broos, directeur bedrijfsvoering

“Pius X-College is meer dan ooit een netwerkschool en dat zien we terug op alle fronten. We hebben nauwe samenwerkingen met diverse instanties en dat betaalt zich terug in nóg meer kennis en kunde. Bezuinigingen worden van bovenaf opgelegd en in overleg met medewerkers, ouders en soms zelfs leerlingen, wordt gekeken hoe we onze gelden zo efficiënt mogelijk in kunnen zetten. Het is één van mijn taken om ervoor te zorgen dat de school financieel in balans is en blijft. De samenwerking zoeken we ook bij lokale ondernemers, zij zijn de toekomstige werkgevers van onze huidige leerlingen; het is nuttig om ons aanbod af te stemmen op hun vraag. Onze school is steeds vaker 's avonds open om anderen in de gelegenheid te stellen van onze faciliteiten gebruik te maken; zo worden bijvoorbeeld in de avonduren inburgeringscursussen gegeven door het Ster-college. Ook op die manier zoeken we de verbinding met de wereld om ons heen. Digitalisering is niet meer weg te denken uit de huidige maatschappij. Met onze school zijn we daarop ingesprongen door nieuwsbrieven en andere contacten met ouders via de digitale snelweg te laten lopen. Vorig jaar is een start gemaakt met de overstap naar het gebruik van devices door de leerlingen.

Op vrijwillige basis gebruiken veel leerlingen van de brugklas een iPad en de verwachting is dat over vijf tot zes jaar vrijwel in alle lessen gebruik wordt gemaakt van een iPad. Aan ons de taak om de docenten te faciliteren en training aan te bieden om mee te kunnen met de techniek.”

Leren en inspireren: het is gemeengoed geworden op het Pius X-College maar wordt nooit als vanzelfsprekend gezien. Elk dag op school biedt nieuwe kansen aan leerlingen, ouders, personeel en partners van de school. Geen dag is hetzelfde, geen leerling is hetzelfde en elke medewerker is uniek. Met respect voor ieders talenten kijkt de directie in het nieuwe schoolplan met optimisme en inspiratie naar de toekomst.

Algemene informatie over het Pius X-College

Het Pius X-College is ondergebracht in Onderwijsstichting De Kempen. Het Pius X-College kent als bestuursmodel het Raad van Toezichtmodel. De bestuurder, tevens rector, is eindverantwoordelijke voor het gevoerde beleid en bewaakt op hoofdlijnen de resultaten en de belangrijkste processen in de school. De Raad van Toezicht ziet toe op het beleid van de bestuurder en monitort de hoofdlijnen van het beleid, de resultaten en de belangrijkste processen in de school. De bestuurder legt hierover verantwoording af aan de Raad van Toezicht. Onderwijsstichting De Kempen is lid van de VO-raad en onderschrijft de code Goed Onderwijsbestuur VO.

Schoolgrootte op 1 oktober 2017

Aantal leerlingen:	2.260
Aantal medewerkers:	285
waarvan	
Bestuurder en directie	4
Management	10
staf en ondersteuning	71
docenten	200

Schoolplan en missie

Het schoolplan is een document dat zijn ontstaansgrond vindt in artikel 24 van de Wet op het Voortgezet Onderwijs. Het schoolplan is een document dat in hoofdlijnen weergeeft wat de missie is van de school, en wat de activiteiten en werkzaamheden zijn, die op het Pius X-College verricht worden. Deze activiteiten vloeien in hun beschrijving voort uit de doelstellingen die de school en

zijn medewerkers trachten te bewerkstelligen. Tevens wordt in dit document aangegeven welke ontwikkelingen gaande zijn of op termijn in gang worden gezet. Tenslotte wordt aangegeven hoe controle en evaluatie op de geleverde diensten, resultaten en voorzieningen in de jaarlijkse schoolcyclus dienen plaats te vinden. Behalve concrete inhoud bevat dit schoolplan ook vele verwijzingen naar deelplannen en andere bestaande beleidsstukken.

Besturingsfilosofie

Het Pius X-College heeft een besturingsfilosofie vastgesteld. In deze besturingsfilosofie zijn kaders aangegeven voor de inrichting van de organisatie en vervolgens de neerslag ervan in de juridische documenten. Enkele relevante punten uit de vier uitgangspunten voor de besturingsfilosofie:

- Er wordt gekozen voor eenvoud van organisatie en eenheid van verantwoordelijkheden.
- De interne besturing van de organisatie biedt ruimte voor verschillen onder het motto 'eenheid in verscheidenheid'. Dat geldt voor de organisatie binnen de onderwijsafdelingen, maar ook voor het tempo waarin bepaalde beleidsontwikkelingen bij de afdelingen verlopen
- Verantwoordelijkheden zijn zo laag mogelijk in de organisatie gelegd en hierbinnen bestaat voldoende handelingsvrijheid en bewegingsruimte, binnen de kaders van de onderwijsstichting
- Het doen, denken en beslissen is gekoppeld en is niet alleen voorbehouden aan bestuurder en leidinggevenden.

Verder kent de besturingsfilosofie een helder onderscheid in toezien, besturen en leidinggeven. Toezien en besturen zijn juridisch verankerd in de statuten,

het reglement van de Raad van Toezicht en die van de bestuurder.

De financiële middelen worden centraal beheerd en besteed; er vindt geen decentrale allocatie naar interne afdelingen plaats. Deze filosofie vormt de basis voor de taakverdeling tussen bestuurder, directie en management. Ook het procuratieproces leunt op deze strategie.

Procuratieproces

Het Pius X-College hanteert hiervoor het zogeheten bevoegdhedenkader. Dit kader geeft voor de diverse functionarissen de bevoegdheden weer ten aanzien van de inkoop van bedrijfsmiddelen verbonden met de exploitatielasten en de inkoop van activa verbonden aan de balans. Het facturatieproces vindt digitaal plaats.

Financieel beleid

Het financieel beleid is erop gericht de continuïteit van het onderwijs, de werkgelegenheid en de materiële voorzieningen op lange termijn te waarborgen op het niveau van de geprognosticeerde leerlingenaantallen. De basis is gelegen in de jaarlijkse toestroom van nieuwe leerlingen.

Op basis van de basisschoolgegevens in het voedingsgebied van de school worden de jaarlijkse toestroom- en afstroomcijfers begroot, zodat in een meerjarenperspectief de fluctuatie in de leerlingenaantallen bekend zijn. Daarnaast wordt nog gebruik gemaakt van de statistische gegevens uit DUO. De eerste prognose van het verwachte leerlingenaantal in het volgende schooljaar wordt in november gemaakt en vormt de basis voor het formatieplan. Het definitieve formatieplan wordt in juni vastgesteld voor het komende schooljaar.

Risicobeheer

Risicobeheer is het in beeld brengen van de mogelijke risico's die zich kunnen voordoen, met daarbij maatregelen hoe met deze risico's om te gaan.

Het ontwikkelen van risicobeheer begint met het in kaart brengen van de risico's.

De tweede stap is deze te analyseren naar de grootte van het risico voor de school. De derde stap is het aangeven op welke manier de school omgaat met de risico's. Dit laatste kan op verschillende manieren:

- beheersen, bijvoorbeeld door het risico te beheersen met behulp van instrumenten (maken van beleid, invoeren van de planning & controlcyclus);
- afwentelen, door het risico te verzekeren;
- accepteren, door het financieel deel van het risico op te vangen door het vormen van eigen vermogen.

Het risicobeheer keert jaarlijks terug c.q. maakt onderdeel uit van de documenten die in het kader van de planning & controlcyclus worden gemaakt. Risicobeheer wordt telkenmale tot uitdrukking gebracht in kengetallen. Voorbeelden hiervan zijn de exploitatiebegroting, managementrapportage, managementletter van de accountant en jaarverslag, inclusief jaarrekening.

Uit een risicoprofiel van de school is naar voren gekomen dat de belangrijkste risico's liggen in het bezit van gebouwen en terreinen. Daartoe heeft de school bepaald dat er een extra bufferkapitaal van € 1.800.000,- in de beoordeling van het beschikbare bufferkapitaal moet worden opgenomen om deze risico's af te dekken. De Inspectie Vermogensbeheer is akkoord met deze extra toevoeging. Dit

heeft zij verwoord in haar rapport inzake het Onderzoek Financiële Positie Pius X-College met nummer H-3110774/29187 van 7 december 2011.

De financiële buffer (of tekort) wordt berekend aan de hand van het model van de VO-Raad 'berekening van de kapitalisatiefactor en het bufferkapitaal'. Indien een kapitaaltekort wordt berekend bij de (meerjaren-)begroting, zal de school een plan ontwikkelen dat aangeeft hoe op termijn het tekort kan worden omgezet in een overschot. Daarnaast fluctueren de leerlingenaantallen.

Trends en ontwikkelingen

- Het nieuwe schoolplan is operationeel gemaakt en daarmee wordt nadrukkelijk ingezet op profilering van de diverse opleidingsroutes binnen de school: praktijkonderwijs, schakelklas leerjaar 1 t/m 4, basis/kader beroepsgerichte leerweg, gemengde/theoretische leerweg, Wereldklas (internationale schakelklas, met 2-jarige verblijfsperiode), havo, havo schakelklas, vwo en gymnasium.
- Met ingang van het schooljaar 2017-2018 zijn stappen gezet om het Professioneel statuut in te voeren. In het schoolplan is veel aandacht besteed aan de organisatie van zeggenschap in de school. Dat komt tot uiting in de profilering van de leerroutes.

Verslagleggingsprocedure en managementrapportage

- Maandelijks wordt de staat van baten en lasten met een toelichting van de belangrijkste verschillen voorgelegd; de bestuurder bespreekt het maandverslag met directeur bedrijfsvoering en hoofd financiën.
- Per kwartaal volgt een uitgebreid resultaatoverzicht. Daarbij gevoegd de balans met toelichting, het kasstroomoverzicht, en het investeringsoverzicht.
- De kwartaalrapportage wordt besproken in de directievergadering; de afwijkingen van de voortgang van de activiteiten worden in beeld gebracht alsook de consequenties voor de lopende begroting. De bestuurder bespreekt dit met de Raad van Toezicht.
- Per kwartaal wordt een overzicht van de uitgaven ten aanzien van leermidelenbudgetten en overige onderwijskundige uitgaven, in vergelijking met de begroting, verstrekt aan de bevoegde functionarissen. Onder-

overschrijdingen worden vastgesteld en besproken met de bevoegde functionarissen.

- De directieleden stellen ieder half jaar een managementsrapportage op over de voortgang van het uitgezette beleid in hun portefeuille.
- Maandelijks ontvangen de leden van de Raad van Toezicht een overzicht van de salarissen. Hierdoor worden fluctuaties in de formatiebezetting actief gemonitord en kunnen snel interventies worden gepleegd.

Treasury

Het treasurybeleid bestaat uit de uitgangspunten, doelstellingen, richtlijnen en limieten, de organisatorische en administratieve kaders, de informatievoorziening en de administratieve organisatie ter uitvoering van de treasuryfunctie. Het treasurystatuut maakt onderdeel uit van het financieel beleidsplan en wordt als bijlage daarin opgenomen.

Samenwerkingsverbanden

Het Pius X-College is lid van ORION. ORION staat voor: Onafhankelijk Regionaal Interscolair Onderwijs Netwerk. Kort gezegd bundelt men de krachten van veertien scholen om daar samen sterker van te worden. Deze scholen in de omgeving van Eindhoven en 's-Hertogenbosch slaan de handen ineen en werken nauw samen op verschillende gebieden. Van onderwijsontwikkeling tot personeelszaken en beheer. De scholen variëren van categorale gymnasia tot brede scholengemeenschappen. Het Pius X-College is tevens aangesloten bij het Regionaal Samenwerkingsverband voor Passend Voortgezet Onderwijs (RSV PVO). In het samenwerkingsverband zijn 39 scholen uit het regulier en speciaal voortgezet onderwijs uit de regio Eindhoven en Kempenland

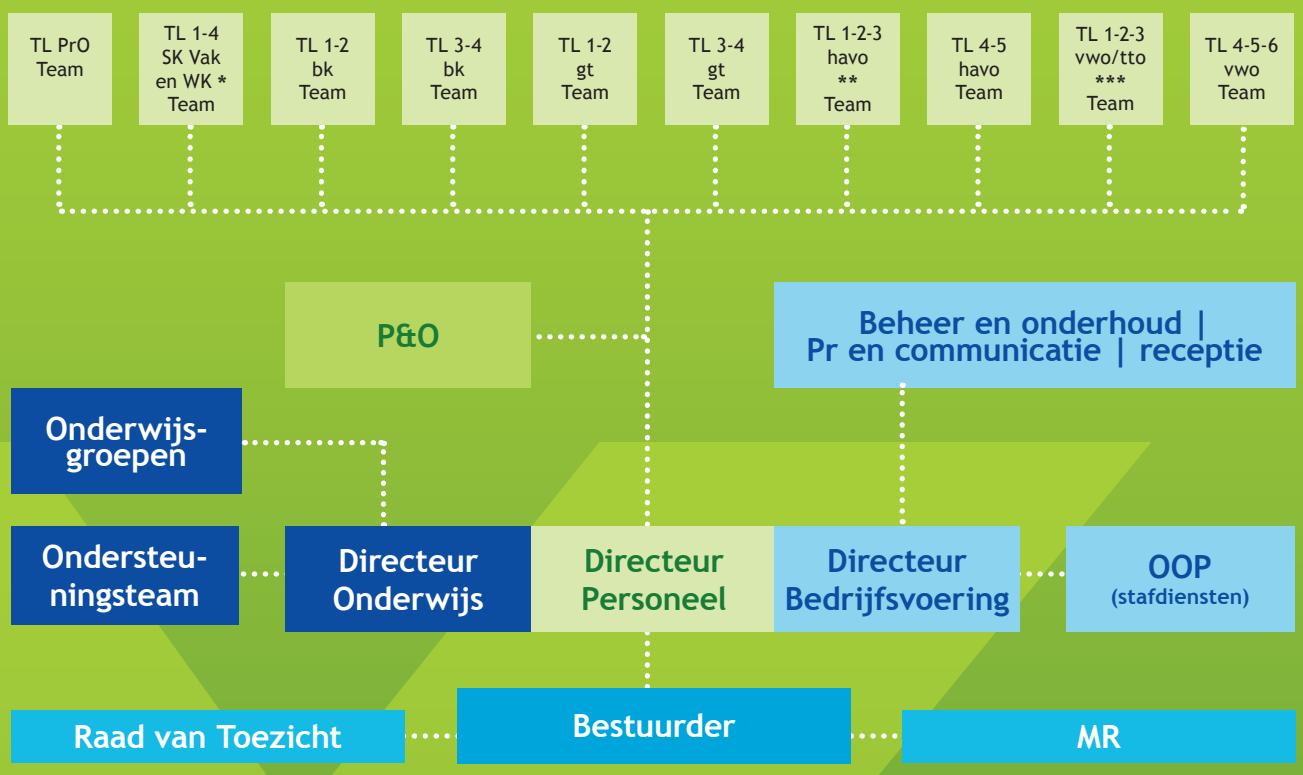
verenigd om iedere jongere een zo passend mogelijke plaats in het onderwijs te bieden.

Het Pius X-College is lid van het OBGB om elkaar (onderwijs en bedrijfsleven) beter te leren kennen en te ontdekken wat er leeft bij het bedrijfsleven. Door deze contacten krijgen leerlingen de gelegenheid om op een informele manier kennis te nemen van wat er binnen het bedrijfsleven allemaal mogelijk is. Op deze manier wordt bijgedragen aan het ontwikkelen van een juist beroepsbeeld.

Het Pius X-College is onderdeel van het Techniekportaal, een samenwerking tussen overheid, onderwijs en ondernemers in de Kempen. Daarnaast participeert de school in het Huis van de Brabantse Kempen. Dit is een orgaan dat zich bezighoudt met infrastructuur en economische ontwikkelingen van de streek en de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt.

In 2017 is het Pius X-College volwaardig lid van het netwerk van Brainportscholen geworden.

* Team 1-4 SK en WK: 1-4 vmbo schakelklas, vakschool en Wereldklas
 ** Team 1-2-3 havo: 1 havo/vwo, 1 en 2 havo schakelklas, 2 en 3 havo
 *** Team 1-2-3 vwo/tto: 1tto, 2 en 3 vwo/tto

Klachten en vertrouwenszaken

Het Pius X-College maakt gebruik van de ORION Klachtencommissie ingesteld. In 2017 is met betrekking tot het Pius X-College geen klacht bij deze commissie ingediend. Bij de commissie SIRG (seksuele intimidatie en geweld) is in 2017 ook geen klacht ingediend; datzelfde geldt voor de examencommissie.

De vertrouwenspersonen op het Pius X-College hebben in het schooljaar 2016-2017 enkele tientallen leerlingen en collega's in gesprekken verder geholpen.

De thema's waren:

Klachtenprocedure

1. De klager legt de klacht in eerste aanleg voor aan degene(n) die het aangaat, resp. de directie die het eerst verantwoordelijk is voor het organisatieniveau waarop de klacht gericht is en in tweede aanleg bij het bevoegd gezag van de school.
2. Als de klacht naar het oordeel van de klager op schoolniveau niet juist of onzorgvuldig is afgehandeld kan de klager de klacht voorleggen aan de externe klachtencommissie.
3. Indien naar het oordeel van de commissie blijkt dat er geen of onvoldoende pogingen zijn gedaan om de klacht op het niveau van de school, of het bevoegd gezag aan de orde te stellen of te behandelen, verklaart de commissie de klacht niet-ontvankelijk en zendt de commissie de klacht toe aan het bevoegd gezag van de school, met het verzoek op het niveau van de school of het bevoegd gezag tot een oplossing te komen.

Rubriek

Rubriek	Aantallen
Thuisproblematiek (ziekte/scheiding/overlijden)	26
Problematiek rondom intieme sfeer	4
Pesten	5
Aansluiting schoolbeleving	10
Rouwverwerking	6
Meidenvrij	4
Zelfvertrouwen	9
Eigen gezondheid	7
Depressie/automutilatie	4
Arbeidsbeleving/omstandigheden (personeel)	2
Meldingen bij vertrouwenspersoon personeel	4

4. Een klacht die door de commissie in behandeling wordt genomen, resulteert overeenkomstig het reglement van de commissie in een advies aan het bevoegd gezag van de school.

Afhandeling van klachten

Nadat de commissie een advies heeft uitgebracht heeft het bevoegd gezag de volgende beslissingsmogelijkheden: Binnen vier weken na ontvangst van het advies van de commissie deelt het bevoegd gezag aan de klager, de directeur of leidinggevende van de betrokkene en de klachtencommissie schriftelijk gemotiveerd mee of hij het oordeel over de gegrondheid van de klacht deelt en of hij naar aanleiding van dat oordeel maatregelen neemt en zo ja welke. De mededeling gaat vergezeld van het advies van de klachtencommissie en het verslag van de hoorzitting, tenzij zwaarwegende belangen zich daartegen verzetten. Deze termijn kan met ten hoogste vier weken worden verlengd. Deze verlenging meldt het bevoegd gezag met redenen omkleed aan de klager, de

aangeklaagde en de klachtencommissie. De beslissing als bedoeld bij 1. wordt door het bevoegd gezag niet genomen dan nadat de aangeklaagde in de gelegenheid is gesteld zich mondeling en/of schriftelijk te verweren tegen de door het bevoegd gezag voorgenomen beslissing.

Toonaangevend met sterke regiofunctie

Het Pius X-College is één van de grootste - zo niet dé grootste - scholen van het Regionaal Samenwerkingsverband Passend Onderwijs Regio Eindhoven-De Kempen. Niek van der Zanden is directeur van het samenwerkingsverband en roemt de betrokkenheid bij de regio en de toonaangevende rol die het Pius X-College speelt.

Niek van der Zanden

“Het Regionaal Samenwerkingsverband is belast met de uitvoering van de ‘Wet Passend Onderwijs’. Dat wil zoveel zeggen als dat wij ervoor moeten zorgen dat voor elk kind een passende plek is binnen de scholen in de regio. Dat lukt heel aardig, vrijwel altijd en dat is niet in de laatste plaats te danken aan de uitstekende samenwerking met het Pius X-College. Omdat het een brede scholengemeenschap is met richtingen van praktijkonderwijs tot gymnasium is er voor héél veel leerlingen plaats en voor leerlingen die naar een ander schooltype overstappen is het prettig dat ze op dezelfde school kunnen blijven.

Jos Bosch is naast rector/bestuurder op het Pius X-College de penningmeester en secretaris van het samenwerkingsverband. Hij heeft de administratie van ons kantoor ondergebracht op het Pius X-College. Hij heeft de beschikking over een team van zeer deskundige mensen die weten hoe ze met budgetten, salarissen en financiële verslaglegging om moeten gaan. Ze zijn op de hoogte van relevante wet- en regelgeving en de uitvoering van de functie van administratiekantoor is werkelijk uitstekend. Ik heb ruim dertig jaar ervaring in bestuurs- en directiefuncties binnen het onderwijs en zelden ben ik zo tevreden geweest als over de manier waarop de functie van administratiekantoor is ingevuld.

Wat mij betreft is het Pius X-College een school die ertoe doet, die zich tot het uiterste inspant om leerlingen

een veilige en vooral passende plek te bieden, binnen de kaders van het mogelijke. Het Pius X speelt een actieve rol, onder andere door afspraken te maken met scholen voor speciaal onderwijs. Ik vergelijk het Pius X wel eens met een warenhuis: alles wat je zoekt in een scholengemeenschap is namelijk aanwezig en daarmee wordt een regiofunctie vervuld. De interne structuur is dusdanig vormgegeven dat lijntjes kort zijn, deskundigheid altijd paraat is en er adequaat ingespeeld kan worden op voorkomende situaties.”

Leorzame tijd, hard werken en veel voldoening

Toen Annemieke van Dooren in 2010 via toenmalig rector/bestuurder Toon Voorbraak werd gevraagd voor een plaats in de Raad van Toezicht, had ze geen idee wat haar te wachten stond. Terugkijkend op acht jaar toezicht, is ze blij dat ze kritisch mocht zijn om zodoende mee te werken aan de continuïteit van een sterke bedrijfsvoering.

*Raad van Toezicht in 2017:
Achter: Johan de Kort, Ronald
den Heijer, Jos Hakkens
Voor: Hans van Voskuijlen,
Annemieke van Dooren*

“Ik kan niet anders zeggen dan dat het een serieuze taak is: lid van de Raad van Toezicht. Vóór elke vergadering krijg je een flink pakket informatie toegestuurd waarvan verwacht wordt dat je die doorgenomen hebt als de vergadering begint. Ieder lid van de Raad van Toezicht kijkt met zijn of haar eigen expertise tegen zaken aan. Ik ben advocaat en kijk dus door een juridische bril. De leden zien erop toe dat processen die zorgen voor de continuïteit van school goed verlopen. Zo houden we de financiën scherp in de gaten en hebben we onder andere een belangrijke stem in de benoeming van directieleden. Ik heb vooraf nooit de omvang kunnen inschatten van de bedrijfsprocessen in

zo'n school. Ik kende het Pius X-College omdat mijn kinderen er onderwijs hebben genoten maar pas sinds mijn deelname aan de Raad van Toezicht weet ik wat er werkelijk speelt, achter de schermen.

Hoewel we als leden van de Raad van Toezicht vrij zakelijk naar de gang van zaken binnen de school kijken, mogen we nooit uit het oog verliezen dat het om mensen gaat. Leerlingen, personeelsleden en ouders: alle belangen dienen in acht te worden genomen. In de acht jaar dat ik zitting heb gehad, heb ik altijd getracht oog te houden voor al die relevante aspecten binnen de school. Met ons team hebben we steeds een goede routine kunnen opbouwen, ook als een lid vervangen werd. Na maximaal acht jaar móet je gaan. Aan de ene kant is het jammer want het was een prachtige en vooral leerzame tijd waarin we naast serieus vergaderen ook veel plezier hebben gehad maar het is ook fijn dat er weer wat meer ruimte in mijn agenda is gekomen. Ik kan zeggen dat ik trots ben op dit mooie bedrijf en bewondering heb voor de directie, de Raad en alle medewerkers van school, die zich met ziel en zaligheid inzetten om goed onderwijs te bieden.”

Jaarverslag Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht is een intern orgaan. Zij houdt toezicht op het gevoerde beleid door de bestuurder. Met name op dat deel dat betrekking heeft op de financiën, de onderwijsresultaten, maar ook goed werkgeverschap en de rol en positie die het Pius X-College in de samenleving bekleedt.

Een belangrijk onderdeel van het werk van de Raad van Toezicht heeft betrekking op de continuïteitsparagraaf. Zij besteden in ieder geval aandacht aan de volgende vijf onderdelen:

- goedkeuren van begroting en jaarverslag
- zien toe op de naleving door de bestuurder van wettelijke verplichtingen, de Code Goed Bestuur
- zien toe op een rechtmatige verwerking en doelmatige en rechtmatige bestemming van middelen
- wijzen een accountant aan
- leggen verantwoording af over de uitvoering van taken en bevoegdheden van de bestuurder.

De Raad van Toezicht vergadert vijf keer per schooljaar. Aan het einde vindt een afsluitende evaluatievergadering plaats. De voorzitter heeft daarnaast periodiek overleg met de bestuurder waarin de begroting, de jaarrekening en de planning van het schooljaar voor het collectief bespreken aan de orde komen. De Raad van Toezicht heeft met veel belangstelling kennisgenomen van diverse ontwikkelingen in de school:

- de strategische personele planning, omdat het Pius X-College te maken heeft met demografische ontwikkelingen waarbij de werkgelegenheid onder druk komt te staan
- het operationeel maken van het schoolplan 2017-2021, met name het volgen van de organisatie van zeggenschap binnen de diverse lagen in de school
- in het kader van de wet Bestuurskracht wordt structureel overleg gevoerd tussen Medezeggenschapsraad en Raad van Toezicht.

Ook de formele en financiële jaarverslagen en jaarrekening geven een breed beeld van de ontwikkelingen van het Pius X-College.

De samenstelling van de Raad van Toezicht

De heer Hans van Voskuijlen (voorzitter)
Mevrouw Annemieke van Dooren-Korenstra
De heer Jos Hakkens (secretaris)
De heer Ronald den Heijer
De heer Johan de Kort.
Zij voeren hun werkzaamheden onbezoldigd uit.

De Raad van Toezicht is in 2017 zes keer bijeen geweest en heeft vergaderd volgens de jaarkalender. Daarnaast wordt er een jaarlijks studiemoment gehouden in maart onder leiding van een externe deskundige. In 2017 stond de aansturing binnen een onderwijsorganisatie centraal.

De belangrijkste onderwerpen die in de vergaderingen besproken zijn

- Veiligheid: sociale veiligheid, veiligheidsplan (afspraken politie-school), scholing en het digitaal registratiesysteem
- Financiën, investeringen, voortgangsrapportages, begroting, managementletter accountant, jaarrekening 2016, afschrijving gebouwen
- Strategische keuzes aflossingen van de herfinanciering van de leningen
- Jaarverslag 2016
- Meerjarenraming 2017-2022
- Risico-analyse, treasurystatuut en financieel beleidsplan
- Handboek administratieve processen
- Het contract met de accountant
- Regeling bescherming persoonsgegevens medewerkers
- Regeling bescherming persoonsgegevens leerlingen
- Procedure benoeming leden Raad van Toezicht
- Contactmoment Raad van Toezicht-Medezeggenschapsraad
- Bezoldigde en onbezoldigde functies bestuurder en leden Raad van Toezicht
- Inkoop- en aanbestedingsprocedure
- Besturingsfilosofie en managementstatuut
- ORION benchmark
- Onderwijs: resultaten schooljaar 2016-2017, inrichting afdelingen PrO en vmbo
- Personeel: formatieplanning 2017-2018, resultaten onderzoek Werken met plezier, jaarrapportage ziekteverzuim 2017.

Meedenken en meepraten over beleid

Inge van den Ende en Hilde van Heuckelum zijn sinds schooljaar 2017-2018 lid van de oudergeleding van de MR (Medezeggenschapsraad). Wat hen vooral aanspreekt is de inhoudelijke behandeling van tal van zaken die de school betreffen. Zaken waar je doorgaans als ouder geen weet van hebt. In de MR kun je, volgens Inge en Hilde, écht je betrokkenheid met school verdiepen.

Hilde van Heuckelum en Inge van den Ende

“We hadden allebei de wens om als ouder van kinderen hier op school, iets méér te kunnen doen. In de MR vinden we die invulling: we denken mee over zaken als uren, rooster, projecten en de koers die de school wil gaan varen. Beleidsmatig wordt er dus echt iets van ons verwacht. We krijgen de stukken opgestuurd, die we aandachtig doornemen voorafgaand aan de vergadering. We vinden namelijk niet dat het kan om ergens niet over mee te kunnen praten; dat is juist de reden dat we in de MR zijn gegaan. Voor de vergadering bespreken we de onderwerpen uit de oudergeleding, zodat we tijdens de vergadering goed beslagen ten ijs komen. Agendapunten kunnen instemmings- of adviesrecht hebben; dat is per onderwerp verschillend. Het wil dus zeggen dat we op sommige punten écht inspraak hebben. Dat brengt met zich mee dat we héél zorgvuldig moeten zijn want

onze stem weegt echt zwaar. Dat is meteen de kracht van de MR. Het team is enorm betrokken en iedereen zet zich vol overtuiging in. Ook de leerlingen en dat is heel bijzonder. Ze verdiepen zich in de materie (en geloof ons, die is niet altijd makkelijk), ze formuleren een mening en spreken die uit. Zowel de ouders als de personeelsleden in de MR verdedigen het belang van de leerlingen maar dat kunnen ze zelf ook heel goed, hebben we gemerkt. Zij hebben natuurlijk ook de kortste lijntjes met hun leeftijdsgenoten. We zitten nog maar kort in de MR; eigenlijk kun je zeggen dat je na drie jaar pas ‘ingewerkt’ bent want dan zijn alle onderwerpen een keer behandeld. Tot nu toe is het een bijzonder interessante ervaring om van zo dichtbij mee te mogen denken en praten over beleidszaken van het Pius X-College.”

Jaarverslag Medezeggenschapsraad 2016-2017

Leden:

- **Leerlingen:** Gitte de Beijer,
Anne-Guus Koekkoek, Carlie Wijnen
- **Ouders:** Henriette van Balkom,
Helma Gevers, Fokje Homma
- **Personeel:** Pam Bekkers,
Ruben Bruggeman, Mirjam Eikenbroek
(secretaris), Jacqueline van Mierlo,
Wim van de Pas, Karel Theuws (voor-
zitter).

Vergaderdata:

- 27 september 2016
- 15 november 2016
(vergadering PMR/directie)
- 24 november 2016
- 31 januari 2017
- 20 februari 2017
(vergadering PMR/directie)
- 4 april 2017

- 11 april 2017
(vergadering PMR/directie)
- 16 mei 2017
(vergadering PMR/directie)
- 30 mei 2017
- 13 juni 2017
(vergadering PMR/directie)
- 20 juni 2017
- 17 juni 2017 (afsluiting schooljaar)

Besproken onderwerpen:

Ingekomen stuk versie	Goedkeuring/ instemming artikel	Datum ingekomen stuk	Datum afwijzing versie	Datum goedkeuring versie
Notitie "De onderwijsontwikkelaar"	Ter informatie	7-7-2016		Positief advies 28-11-2016
Rapportage Overgangsnormen havo/vwo	Instemming MR, WMS artikel 10 lid b	19-7-2016		Instemming MR 28-9-2016
Regeling bescherming persoonsgegevens medewerkers	Instemming PMR, WMS artikel 12 lid m	15-9-2016		Instemming PMR, versie 1.1 15 september 2016 28-9-2016
Regeling bescherming persoonsgegevens leerlingen	Instemming OMR en LMR WMS artikel 13 lid i	15-9-2016		Instemming LMR en OMR, versie 1.0 19 juli 2016 28-9-2016
Schoolplan 2017-2021 Versie 1.5 : 20 sept. 2016 Versie 1.7: 27 feb. 2017 Versie 1.9: 16 mrt.2017	Instemming MR WMS artikel 10 lid b	22-09-2016 27-01-2017 16-03-2017	Geen instemming versie 1.5 20 sept 2016	Instemming verleent, versie 1.9 maart 2017: 5-4-2017.
Onderwijstijd 2016-2017	Instemming MR WMS artikel 10 lid f	22-09-2016		Instemming MR, aangepast overzicht 20-10-2016
Jaarplanning 2016-2017 Versie 07-09-2016	Advies MR	22-09-2016		Positief advies MR, versie 7 sept. 2016 28-09-2016
Onderwijsagenda 2016-2017, 12 sept 2016.	Advies MR WMS artikel 11 lid e	22-09-2016		Positief advies MR Versie 12 sept 2016 05-12-2016
Besturingsfilosofie en managementstatuut Versie 1.2 13 sept 2016 Versie 1.3 dec 2016	Advies MR WMS artikel 11 lid i	22-09-2016	Negatief advies Versie 1.2 13 sept 28-11-2016	Positief advies Versie 1.3 15-12-2016
Aanvraag vakmanschapsroute Techniek	Advies MR WMS artikel 11 lid e	27-09-2016		Positief advies MR 27-09-2016
Document Werktijdenregeling OOP 2.0, 2.1, 2.2, 2.3, 2.4 en 2.5	Instemming PMR, WMS artikel 12 lid d	29-09-2016 23-01-2017 Feb. '17 Juni'17	Neg. advies 2.1 dec'16, feb '17	Positief advies PMR 5-7-2017
Formatieplan 2016-2017 versie 1.3 : 06-06-2016 versie 1.4:18-11-2016	Instemming PMR WMS artikel 12 lid b	29-09-2016		Instemming PMR versie 1.4, nov 2016 28-11-2016
Wijziging van de PTA's / examenreglementen VMBO schooljaar 2016-2017	Instemming MR WMS artikel 10 lid b	29-09-2016		Instemming MR, Versie sept 2016 28-11-2016

Besproken onderwerpen:

Ingekomen stuk versie	Goedkeuring/ instemming artikel	Datum ingekomen stuk	Datum afwijzing versie	Datum goedkeuring versie
Document Werkverdelingsbeleid Versie 2.2 november 2016	Instemming MR WMS artikel 12 lid h	29-9-2016	Versie 3.0 sept 2016 is teruggetrokken	
Gewijzigde functiebeschrijvingen binnen nieuwe structuur bedrijfsvoering	Instemming PMR WMS artikel 12 lid h	06-10-2016		Instemming PMR, 28-11-2016
Overgangsnormering vmbo vanaf schooljaar 2016-2017	Instemming MR WMS artikel 10 lid b	18-10-2016		Instemming MR versienummer 2.0, 6-10-2016: 28-11-2016
Aangepast werkverdelingsbeleid docenten	Instemming PMR, WMS artikel 12 lid h	18-10-2016		Instemming PMR versie 2.2 nov 2016
Vakantieregeling 2017-2018	Vakantieregeling, advies WMS artikel 11 lid l Roostervrije dagen , instemming WMS, artikel 10, lid j	1-11-2016		Positief advies MR over de vakantieregeling. Instemming MR over de roostervrije dagen. 28-11-2016
De inhoud van het verzekerings- pakket voor begeleiders van meerdaagse reizen	Ter informatie	17-11-2016		
De introductie van het Simplified Card betaalsysteem.	Ter informatie	17-11-2016		
IT-beleidslijn 2016- 2020 bijbehorende aanbiedingsbrief	Advies MR WMS artikel 11 lid e	17-11-2016 versie 1.2 26-1-2017 versie 1.5	Negatief advies MR versie 1.2, 21-10-2016 Negatief advies MR Versie 1.5 13-02-2017	
Wervings- en selectieprocedure OP met bijbehorende aanbiedingsbrief.	Advies PMR WMS artikel 11 lid g	17-11-2016 24-1-2016 (versie jan '17)	Negatief advies PMR Versie oktober 2016 19-12-2016	Positief advies PMR Versie januari 2017 13-02-2017
Arbo jaarplan 2017 Versie 1.0 14 nov 2016	Instemming PMR WMS artikel 12 lid k	17-11-2016		Instemming PMR Versie 1.0 nov '16 5-12-2016
Concept begroting 2017 Begroting 2017 10-1-'17	Advies MR WMS, artikel 11, lid b	18-11-2016 26-1-2017	5-12-2016 nog geen pos advies, eerst afpraak hoofd financiën 11-1-2017 Memo neg advies verstuurd.	13-02-2017 positief advies op begroting 2017, 10-1-2017
Werkkostenregeling Versie 3.0 10 november 2016	Instemming PMR WMS, artikel 12, lid g	18-11-2016		Instemming PMR versie 3.0, 10 nov 16 28-11-2016
Klokkenluidersregeling 1.0 11 juli 2016	Instemming MR WMS, artikel 10, lid g	18-11-2016		Instemming MR versie 1.0, 11 juli '16 28-11-2016
Klachtenregeling met bijbehorend schrijven, geen veranderingen.	Instemming MR WMS artikel 10, lid g	18-11-2016		Instemming MR. 28-11-2016

Besproken onderwerpen:

Ingekomen stuk versie	Goedkeuring/ instemming artikel	Datum ingekomen stuk	Datum afwijzing versie	Datum goedkeuring versie
Protocol Medicijnverstrekking. Versie 1.0 14 september 2016	Instemming PMR WMS, artikel 10, lid b	18-11-2016		Instemming MR versie1.0, 14 sept 16 28-11-2016
Beleidsplan internationalisering	Instemming OMR en LMR, volgens WMS artikel 13 lid j.	26-1-2017	Geen instemming met memo, 5-4-2017	
Arbojaarverslag	Advies MR	26-1-2017		Positief advies MR 13-02-2017
ICT beleidslijn 2017-2021	Advies WMS, artikel 11, lid e.	24-2-2017		Positief advies met memo, 5-4-2017
Lenteschool	Advies WMS, artikel 11 lid d.	23-3-2017	Negatief advies met memo, 5-4-2017 Negatief advies met memo, 2-6-2017	
Leermiddelenbeleidsplan (Aanbiedingsbrief)	Advies gehele MR	28-3-2017 23-5-2017		Positief advies, 21-6-2017
Verzuimprotocol leerlingen	Advies MR, WMS, artikel 25, lid k	28-3-2017 23-5-2017		Positief advies, 5-7-2017
Werkverdeling docenten versie 1.1 9 mei, 1.2 1 juni en 1.3 19 juni	Instemming PMR WMS, artikel 12, lid h	12-5-2017 9-6-2017		Instemming PMR met amendement 11-7-2017
Formatieplan 2017-2018, versie 1.2	Instemming PMR WMS, artikel 12, lid b	11-5-2017	Geen instemming, 4-7-2017	
Gebruik device	Instemming OMR, WMS, artikel 27, lid 2d	23-5-2017		Instemming OMR, 5-7-2017
Protocol Handelen tegen pesten, agressie en geweld (mits nazorg)	Instemming MR, WMS, artikel 24, lid e	23-5-2017		Instemming MR, 5-7-2017
Concepttekst schoolgids 2017-2018	Instemming OMR, WMS artikel 27, lid 1a	23-5-2017	Geen instemming, 2-6-2017	
Document vrijwillige ouderbijdrage schoolkosten 2017-2018	Instemming, artikel 27, lid 2c v.h. medezeggenschap reglement de Kempen	30-5-2017		Instemming (met tekstuele aanpassing 2-6-2017) Instemming 21-6-2017
Functiemix	Ter informatie	26-1-2017		
Lessentabel	Ter informatie	26-1-2017		
Verzuimgegevens leerlingen en medewerkers	Ter informatie	26-1-2017		
Inhoud van de digitale database RI&E (Saasen groep)	Ter informatie	3-4-2017		
Keuzehulp devices	Ter informatie	6-4-2017		
Notitie gesprekkencyclus Klankbordgroep	Ter informatie	12-5 2017		
Memo Advies Digitaal Ontwikkel Team	Ter informatie	16-5-2017		

Jaarverslag Ouderraad 2017

De Ouderraad (OR) van het Pius X-College is een actief orgaan en volgt ontwikkelingen binnen de school. Eén van die ontwikkelingen is het gebruik van devices in de diverse leerrichtingen. Ook wordt met de directie gesproken over het feit dat alle leerlingen de kans moeten krijgen om aan een buitenlandse reis deel te nemen. Communicatie is voortdurend een punt van aandacht, tussen de school aan de ene kant en de leerling met ouders/verzorgers aan de andere kant. Binnen de OR zijn er veel mutaties in de samenstelling. Er is behoefte aan aanwas van nieuwe leden zodat de samenstelling op peil blijft.

Onderwerpen besproken binnen de OR in het schooljaar 2016-2017:

- Herijken van het schoolplan: de rol en de taken van de Ouderraad
- Thema-avond Communiceren met pubers
- Thema-avond Sex en zo
- Enquête en klankbordavond over cyberpesten
- Digitalisering in het onderwijs
- Gebruik SOMToday
- Huiswerkbegeleiding
- Vak Natuur en Techniek
- Hulp bij Open Dag, ouderavonden en surveilleren bij examens
- Veilige Honken
- Jaarplanning
- Nieuwsbrief
- Diploma-uitreiking
- Enquêtevragen mee opstellen.

Coach-award 2017

Henk Huisink

Henk Huisink is sinds een aantal jaren als vrijwilliger verbonden aan het Pius X-College. Hij zet zich in voor de ondersteuning van de robot-groep; elke vrijdagmiddag ondersteunt hij zes jongens die aan een robot bouwen. Hij zoekt naar de balans tussen hulp en ondersteuning bieden en het zelfstandig laten werken van de techneuten. Dat die balans er is, is af te leiden uit het feit dat hij in 2017 de ‘Coach-award’ won bij de First Tech Challenge Dutch Open in Eindhoven.

“Ik ben erin gerold toen de oprichter van het project op het Pius X-College, Ron Visser, stopte vanwege zijn studie-verplichting. Mijn zoon zat in de First Tech Challenge groep en vroeg of ik wilde invallen. Dat is nu vijf jaar geleden en ik ben er nog steeds. Het is zó leuk om die jongens te begeleiden. Ze krijgen een opdracht en een beknopte manual en dan kunnen ze aan de slag. Ze moeten alles zelf uitzoeken, bouwen, programmeren, proberen en opnieuw beginnen. Dat is het mooie van dit project; ze mogen fouten maken, daar

leren ze juist het meest van. De school beschikt over materialen, een soort Meccano, en daarmee gaan de jongelui aan de slag. Sinds vorig jaar kunnen we de kunststof onderdelen zelf uitprinten op school; ook hier gaat de techniek steeds verder. Groter materiaal kunnen we bij onze sponsors Berlingr en Igma laten maken; zij investeren daarmee ook in de jongens, want dat zijn hun medewerkers van de toekomst. Het project staat open voor alle leerlingen van het Pius X-College; op dit moment zijn er geen leerlingen van het

vmbo betrokken maar die hebben we wel gehad en goede ook. Afgelopen jaar hebben we met ons team de kwartfinale weten te behalen en dat is echt een topprestatie. Maar voor mij was het allermooist dat de jongens uit het team mij voor hadden gedragen voor de ‘Coach-award’ en dat de jury mij die ook toekende. Een mooier compliment had ik niet kunnen krijgen. Dat ik zonder onderwijsachtergrond toch een belangrijke rol weet te spelen op het gebied van techniek-onderwijs, is voor mij heel waardevol.”

Van passend onderwijs naar passend werk

Leerlingen van het Praktijkonderwijs zijn gebaat bij zoveel mogelijk praktijkervaring en een gedegen voorbereiding op arbeid. Vandaar dat in 2003 het Arbeidstrainingencentrum (ATC) in een hal bij de WVK in Bladel in gebruik werd genomen. In het ATC doen leerlingen hun eerste werkervaring op en leren ze zaken als werkhouding, loyaliteit en sociale omgang met collega's. Albert van Boekel en Phil Geevers hebben de leerlingen altijd begeleid.

“Het ATC is de centrale spil van het Praktijkonderwijs op het Pius X-College. Het doel van de Praktijkschool is om leerlingen uit te laten stromen naar arbeid, enkele gaan door naar een mbo-opleiding. Om ze zo goed mogelijk voor te bereiden op arbeid, is een werkplaats nagebootst waar leerlingen, buiten de muren van school, leren hoe het is om naar je werk te gaan. Het is een succesvolle formule gebleken. Vroeger lieten we de leerlingen uit de bovenbouw in het ATC werken, tegenwoordig is het er voor de onderbouwleerlingen. De meeste leerlingen starten in het begin van hun derde leerjaar met een eerste stagedag per week, die uitgebreid wordt naar meerdere dagen in hun volgende leerjaren; het is van enorme meerwaarde gebleken als ze in de eerste twee jaren op de Praktijkschool al de nodige werkervaring hebben opgedaan.

Albert van Boekel en Phil Geevers

Alle facetten van het ATC zijn leermomenten voor onze leerlingen. Ze gaan op de fiets van school naar het ATC, ze krijgen opdrachten die ze zoveel mogelijk zelfstandig moeten uitvoeren, ze krijgen gesprekken met begeleiders; alles om ze te laten leren. Voor het ATC worden echte opdrachten binnengehaald bij de bedrijven om ons heen. We krijgen dikwijls complimenten van onze opdrachtgevers en stagebedrijven dat onze leerlingen goed werk leveren. Een enorme boost voor hun zelfvertrouwen, natuurlijk. Alle leerlingen worden op het ATC en later in hun stage op individueel niveau beoordeeld en voor elke leerling wordt een apart stappenplan gemaakt. Van passend onderwijs naar passend werk, daar is onze leerling bij gebaat. Het is ontzettend belangrijk dat er altijd perspectief is voor onze leerlingen en het is onze taak om ze dat perspectief te bie-

den. Een kritische kanttekening: het is zó jammer dat er bezuinigd wordt op de begeleiding/coaching; juist daarin zit de meerwaarde van het Praktijkonderwijs. Reflectie, evaluatie (met leerlingen en bedrijf) en begeleiding en ze niet in het diepe gooien en maar afwachten of ze kunnen zwemmen.”

Phil is in 2017 met pensioen gegaan en Albert mag aan het einde van dit schooljaar van zijn rust gaan genieten. Beiden kijken terug op een prachtige tijd met de leerlingen op het ATC. “De verschillen tussen de leerlingen, maakten het werk interessant; de positieve ontwikkeling die we zagen en de contacten met de bedrijven die eruit voortgevloeid zijn en hebben bijgedragen aan het ontstaan van een netwerkschool, zijn zaken die ons enorm veel voldoening hebben gegeven.”

Skills Talents

In 2017 werd het Brabant Bull team eerste op de Skills Talents: een wedstrijd waarin leerlingen van het vmbo de onderlinge strijd op hun vakgebied aangaan. Leerlingen Dirk, Bart, Rick, Nanne, Minke en Alyssa hadden een plek in het Brabantse team en zij oefenden onder leiding van vakdocenten Sylvia de Leeuw en Heleen Koggel aan hun vakbekwaamheid. De leerlingen werden met beide teams op individueel gebied tweede van Nederland, maar met het totale team eerste en dat mag met recht een topprestatie worden genoemd. Drie leerlingen van de afdeling BWI, onder leiding van docent Pieter Weijs, deden ook mee aan de voorrondes, maar behaalden helaas geen plaats in het Brabants provincieteam.

Nanne, Minke en Alyssa

Het Brabant Bull team

Dirk, Bart en Rick

De beide teams met hun begeleidende docenten Heleen Koggel en Sylvia de Leeuw

In de RAI in Amsterdam vond de finale van de Skills Talents plaats. Met gezonde spanning gingen de leerlingen en docenten naar de hoofdstad. Aan een goede voorbereiding zou het niet liggen; de leerlingen waren getraind en hadden op de Provinciale finale al hoge ogen gegooid. Nanne, Minke en Alyssa kwamen uit in de finale van Bloem & Design, waar ze een studio in moesten richten voor VT Wonen. Dirk, Bart en Rick kregen op het onderdeel Tuinaanleg de opdracht een complete daktuin aan

te leggen, compleet met vijver, pad, beplanting en verlichting. Voor beide teams gold dat er een kostenspecificatie gemaakt moest worden. Hoewel de leerlingen op school goed voorbereid waren door de docenten, wisten ze niet wat hen te wachten stond; de spanning was dan ook groot. Ze lieten zich echter niet van de wijs brengen door de kritische ogen van de jury. Ze bezweken niet onder de druk, werkten geconcentreerd en lieten hun vakkennis spreken. Dat viel de jury op

en leverde hen uiteindelijk de gouden beker op. Deze prestatie staat voor altijd op het cv van de leerlingen en daar kunnen ze in hun carrière altijd met trots naar verwijzen. De docenten hebben aan de leerlingen die meedoen aan de Skills Talents meer verdieping van de leerstof gegeven. De gouden beker is dan ook een gezamenlijk verdienste en een kroon op het harde werk.

Leerlingen die Anglia volgen, hebben echt een voorsprong op het mbo

Sinds de invoering van Anglia, versterkt Engels voor de bovenbouw van vmbo g/t, is bij de leerlingen die het programma volgen het niveau van deze taal sterk verbeterd. Het gros van de leerlingen sluit het traject af op het niveau van 5 havo en merkt een voorsprong op het vervolgonderwijs. Pam Bekkers schrijft het programma voor 3 en 4 gt samen met Niek Bolijn.

“De kennis van de Engelse taal wordt op alle gebieden verbeterd: spreken, schrijven, grammatica en lezen en luisteren. Op deze vijf punten ligt de nadruk in het derde leerjaar. Het vierde leerjaar bereiden we de leerlingen voor op het examen en bepalen we samen het niveau waarop dat examen gedaan kan worden. Er zijn diverse niveaus maar ‘Proficiency’ is het streven, en de meeste leerlingen halen dat na hard werken. Een enkeling maakt het examen op ‘Advanced’-niveau, net een niveau lager, maar nog steeds een knappe prestatie. Het is een pittig traject om Anglia te volgen maar het heeft zeker al de meerwaarde bewezen. Van oud-leerlingen

horen we terug dat ze merken dat hun niveau hoger ligt, in vergelijking met medestudenten op het mbo of ander vervolgonderwijs. Er zijn gevallen bekend waar een leerling vrijstelling kreeg omdat het Engels zo goed was en een enkeling durft het zelfs aan om een Engelstalige opleiding te gaan volgen. Leerlingen hebben één uur in de week extra Engels op het rooster staan maar daarmee zijn ze er niet; er wordt een beroep gedaan op hun motivatie en hun zelfstandigheid. Thuisstudie is bij Anglia noodzakelijk. Er is een methode beschikbaar om Anglia-lessen te geven maar we passen het liever aan aan de wensen en behoef-

Pam Bekkers

ten van onze leerlingen. Op die manier kunnen we bijsturen waar het nodig is en zitten we niet vast aan de methode. Wanneer er meer aandacht nodig is voor schrijven, hebben we daar extra opdrachten voor liggen; hetzelfde geldt voor de andere onderdelen van de taal. Anglia is een serieuze toevoeging op het reguliere gt-examen. Het behalen ervan wordt niet vermeld op het diploma, maar de leerlingen ontvangen hiervan een certificaat. Dat bewijst het beheersen van de Engelse taal op een hoger niveau. Het geeft ook aan dat ze extra lessen hebben gevolgd en dat ze mee hebben gedaan aan een uitwisseling met bijvoorbeeld studenten uit Italië. Van die uitwisselingsweken leren ze héél veel want een week lang, kunnen ze niet anders dan Engels spreken. Naast het feit dat het meestal erg gezellig is om anderen te ontmoeten, werken ze ongemerkt aan hun sociale, maatschappelijke en culturele ontwikkeling, een bijkomend voordeel van het volgen van het Anglia programma.”

X-studeer

Elk jaar is er een groep leerlingen die dreigt af te stromen doordat ze de norm voor overgang naar het volgende jaar niet halen. Sinds vorig jaar zijn we gestart met extra ondersteuning voor leerlingen vanuit het concept ‘Lenteschool’. Dit heeft vorm gekregen in ‘X-studeer’. Leerlingen nemen om diverse redenen deel aan het programma van actieve huiswerkbegeleiding. Teamleider Harry Roossien maakte de opzet voor het begeleidingsprogramma.

“Er zijn verschillende redenen waarom leerlingen niet aan de norm kunnen voldoen. Dat heeft niet altijd te maken met het niveau waarop ze zitten. Het kan zijn dat ze thuis niet aan studeren toe-komen, dat er onrust in de thuissituatie is, ze (te) drukke sociale bezigheden hebben of de reistijd van en naar school zo groot is dat de energie op is wanneer ze aan hun huiswerk moeten beginnen. Bij X-studeer kunnen leerlingen op vier dagen van de week, onder toezicht van vakdocenten, in een stille ruimte aan hun huiswerk werken. Desgewenst kunnen ze vragen stellen aan de aanwezige docenten. Deelname aan het programma gaat altijd in overleg met mentor,

ouders en leerlingen maar eenmaal opgenomen in het programma is er geen sprake meer van vrijblijvendheid. Het programma heeft een lange aan-loopperiode gekend waarin we goed onderzocht hebben in welke vorm we het moesten gieten. Uiteindelijk is voor de vorm gekozen waarin we met onze eigen docenten de begeleiding aanbieden. Er wordt gekeken naar de mogelijkheden om leerlingen extra te ondersteunen tijdens X-studeer in de vorm van begeleiding via een livestream. Er zijn hiervoor contacten met een bedrijf dat door oud-leerlingen van deze school opgezet is. Zij geven begeleiding op elk gewenst vakgebied. De begeleiding

Harry Roossien

is heel individueel en gebaseerd op vooraf geformuleerde vragen van de leerlingen.

Er worden positieve resultaten verwacht. Vorig jaar hebben we een andere format geprobeerd - TWOK, toetsweek opvangklas - waarin leerlingen in vier dagen tijd extra begeleiding kregen voor de proefwerkweek. Van de 27 deelnemende leerlingen zijn er 24 alsnog overgegaan naar het volgende leerjaar. De begeleiding van X-studeer is anders van opzet dan TWOK maar aan de reacties van leerlingen en de resultaten op hun cijferlijst mogen we voorzichtig concluderen dat we op de goede weg zijn.”

Ad de Kok

Brainportschool

In 2017 is het volwaardig lidmaatschap van Brainportscholen van kracht geworden. Brainportscholen zetten in op omgevingsonderwijs en zoeken steeds naar uitdagende activiteiten voor leerlingen en docenten, veelal gericht op techniek. Het contact met de buitenwereld staat centraal. Decaan Ad de Kok is hiervan de coördinator.

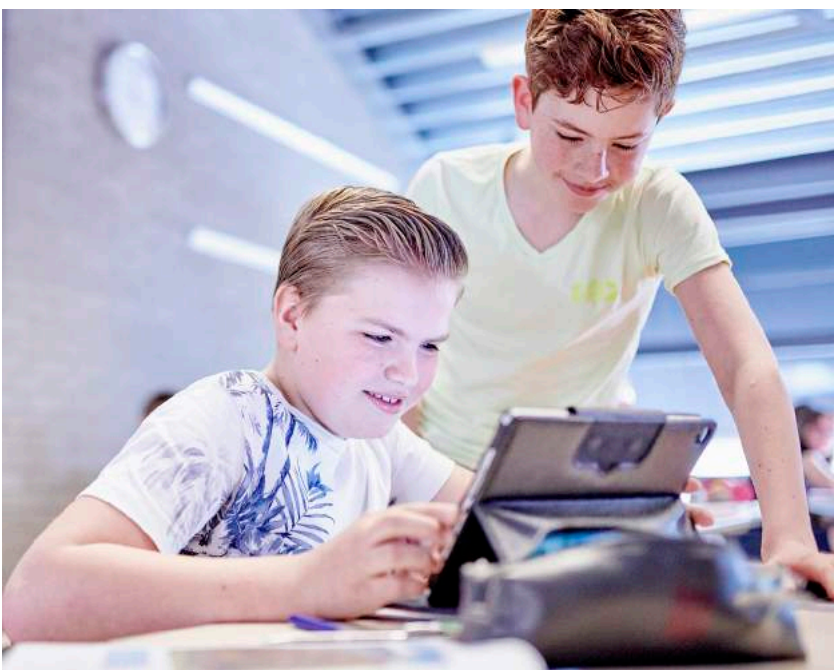
“Na een aspirant lidmaatschap is vorig jaar, na een visitatie door een afvaardiging van de Raad van Toezicht, het volwaardig lidmaatschap toegekend aan het Pius X-College. Dit biedt enorm veel kansen op allerlei gebieden. Docenten lopen stages bij bedrijven om hun leerlingen meer inzicht te bieden op het werk waar ze later in terecht gaan komen. Een grappig voorbeeld: ik had een stage/workshop gedaan bij Vencomatic, vertelde dit aan leerlingen, die reageerden met ‘O, bij die kippenboer!’ Nou geloof me, ik heb geen kip gezien maar wel veel high-tech. Het bleek maar weer eens dat leerlingen weinig kennis hebben van de bedrijven in onze regio.

Brainportscholen leggen de verbinding met de bedrijven, die - soms terecht - kritiek hebben op het onderwijs, dat te weinig aansluit bij hun vraag naar personeel.

De verbinding met de omgeving kan op talloze manieren tot stand komen. Er zijn uiteraard gesprekken tussen docenten en coördinatoren, maar ook theatervoorstellingen dragen bij aan het netwerk. Meeloopdagen op de universiteit van Tilburg zijn geïnitieerd door de Brainportscholen en bieden meer inzicht in studies na het afstuderen op het Pius X-College.

Het netwerk van Brainportscholen stimuleert voortdurend het zoeken naar nieuwe inhoud van het onderwijsprogramma en de zelfreflectie daarop. Door docenten wordt praktijk en theorie omgewisseld of worden bepaalde vakken gekoppeld om verdieping te bewerkstelligen.

Brainport biedt tal van kansen, dat hebben we op het Pius X-College heel goed begrepen. Zowel voor docenten als leerlingen betekent het een verrijking van het vak. Naast de eerder genoemde activiteiten is er voor leerlingen de mogelijkheid bepaalde badges te halen, extra certificaten die aangeven welke vaardigheden ze hebben. In de toekomst zouden die vaardigheden namelijk wel eens van even groot belang kunnen zijn als het behaalde diploma.”

Ontwikkeling en professionalisering krijgen alle ruimte

Maartje Dolkemade en Inge van Beuningen

Niet veel mensen staan stil bij het aantal functies dat er binnen een onderwijsinstelling is. Aan alle functies hangen functie-eisen en een waarderingssysteem. Het is aan Maartje Dolkemade, hoofd P&O, en haar collega Inge van Beuningen de taak om alle processen te bewaken.

“In 2017 is een aantal functies onder de loep genomen. Op verzoek van de directie of op verzoek van de medewerker. Het kan namelijk gebeuren dat iemand ‘uit zijn of haar functie groeit’. Dat er taken bijkomen, verantwoordelijkheden gedeeld worden of eigen initiatieven ontplooid. Het is dan aan ons om te bekijken of de functie nog de juiste waardering krijgt. Dat hoeven wij niet alleen te doen, daarvoor schakelen we een extern adviseur in. Hij is onafhankelijk en kan objectief beoordelen en verwoorden of alles nog passend is. De functie moet sec onder de loep genomen worden; los van inzet en persoonlijkheid.

Elk jaar worden gekeken of het aantal fte's nog past binnen de behoefte van de school. Wanneer iemand via natuurlijke weg afvloeit, bekijken wij of er één op één behoefte is aan vervanging of dat processen anders georganiseerd kunnen worden. Daarin is een groot verschil tussen onderwijspersoneel en onderwijsondersteunend personeel. Een

geschiedenisles kan niet zomaar overgenomen worden door iemand met wiskundebevoegdheid. Op administratief vlak is dat soms eenvoudiger. Door de ontstane functiewijziging - soms door een wetswijziging, soms door natuurlijke ontwikkeling - zijn we genoodzaakt bepaalde functies te herwaarderen. Personeel wordt op het Pius X-College altijd gestimuleerd zichzelf te ontwikkelen en we streven ernaar goede medewerkers te behouden. Toch ontkomen we er soms niet aan om van goede collega's afscheid te moeten nemen. In die gevallen proberen we altijd de medewerker voor te dragen voor een vergelijkbare functie binnen de ORION-scholen, het zogenoemde werkgelegenheidsconvenant. Zo houden we de kunde in het netwerk en blijven we gebruik maken van de expertise. Iedere medewerker op onze school mag zich ontwikkelen, waarbij altijd het organisatorisch belang in het oog wordt gehouden. Door het persoonlijk scholingsbudget en door bepaalde subsidieregelingen wordt de persoonlijke en professionele ontwikkeling financieel ondersteunt. Door de verscheidenheid aan functies binnen onze organisatie is er ruimte om mee te denken met de persoonlijke ontwikkeling en professionalisering.”

Horen, zien en zwijgen

Net als leerlingen hebben ook personeelsleden op het Pius X-College soms behoefte aan een vertrouwenspersoon. Zij kunnen terecht bij Jos Rietveld. Daar treedt hij op als er integriteitskwesaties spelen of er sprake is van ongewenste omgangsvormen.

Jos Rietveld

“Mijn motto is: ‘horen, zien en zwijgen’. Alles wat tegen mij verteld wordt, blijft bij mij. Ik rapporteer niet, heb geen stem in aanstellingsprocedures en ben te allen tijde neutraal. De lijn tussen collega en vertrouwenspersoon is soms erg dun. Dat levert natuurlijk wel eens schertsende opmerkingen op in de docentenkamer of op feestjes. Dan hoor ik: ‘Dat zeg ik niet want Jos staat erbij’, maar ik ben ervan overtuigd dat men weet dat het vertrouwen nooit beschaamd zal worden. Je weet bij mij ook nooit waar een gesprek over gaat als ik met iemand zit te praten; het kan een netelige kwestie betreffen maar evengoed spreken we over ons vak of over koetjes of kalfjes. Van mij zal nooit iemand horen wat er besproken is.

Eén van mijn taken op het Pius X-College is de begeleiding van startende docenten. Soms komen ze recht van de lerarenopleiding af en kunnen ze wel wat onder-

steuning gebruiken. Ervaring doe je namelijk pas op als je eenmaal afgestudeerd bent en gaat werken. Ik organiseer intervisiebijeenkomsten waar we met een groep startende docenten praten over praktijksituaties. Het is enorm waardevol om van elkaar te leren. Tijdens lesbezoeken bekijk ik de manier van lesgeven en die bezoeken bespreek ik altijd na. De coaching van de startende collega's is overigens niet vrijblijvend; school investeert in hen en verwacht daar iets voor terug. Niet onbelangrijk om te vermelden: het Pius X-College scoort - in ieder geval binnen het ORION netwerk - erg hoog op het gebied van investering in het begeleiden van personeel en daar draag ik graag mijn steentje aan bij.”

Personele gegevens

1. Aantal werknemers en formatie in hele banen (fte)

Op 1 januari 2017 waren er in totaal 284 personeelsleden en 232 fte in dienst. Op 31 december 2016 zijn twee collega's uit dienst gegaan, waardoor deze cijfers niet overeenkomen met de cijfers uit het jaarverslag 2016.

Op 31 december 2017 waren er in totaal 285 personeelsleden en 230 fte in dienst.

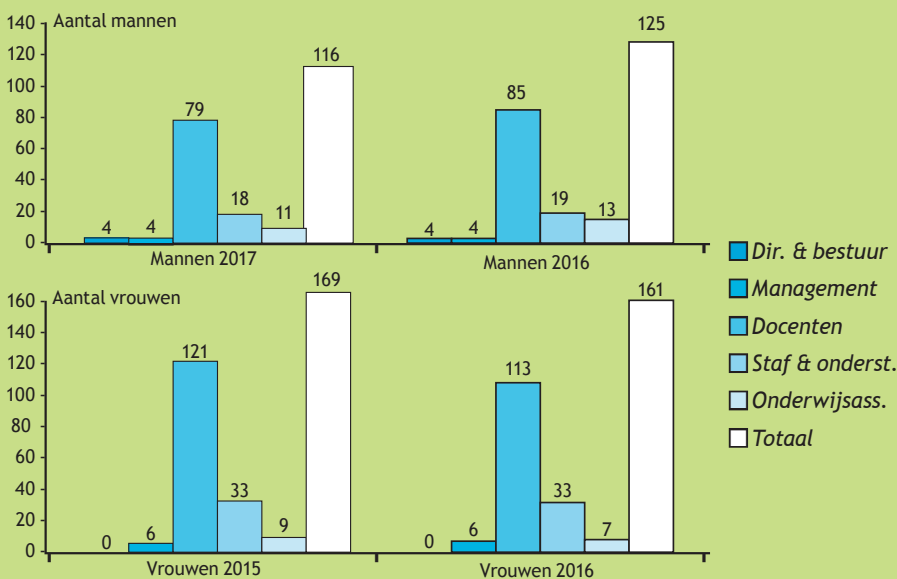
De totale formatie van 230 fte (op 31 december 2017) is onder te verdelen in:

- bestuurder 1 fte
- directie 3 fte
- managementfuncties (teamleiders) 10 fte
- staf- en ondersteunende functies 38 fte
- onderwijsassistenten 17 fte
- docenten 161 fte

[Meer informatie over de 285 personeelsleden \(op 31 december 2017\):](#)

A. aantal mannen en vrouwen

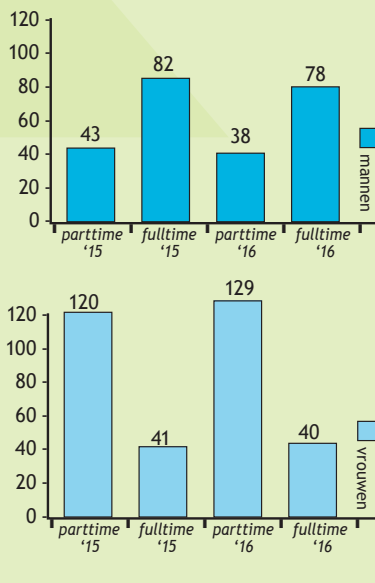
Functiecategorie	Mannen	Vrouwen	Totaal
Bestuurder	1	0	1
Directie	3	0	3
Mngt. functies	4	6	10
Staf en ondersteuning	18	33	51
Onderwijsassistenten	11	9	20
Docenten	79	121	200
Totaal	116	169	285

De daling in het aantal mannen is evenredig aan de verdeling full- en parttime. De stijging in het aantal vrouwen is te zien in de stijging van het aantal parttimers.

B. aantal personeelsleden in deeltijd- en volledige banen

	Parttime	Fulltime	Totaal
Mannen	38	78	116
Vrouwen	129	40	169
Totaal	167	118	285

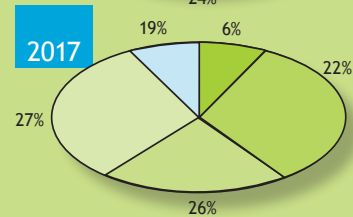
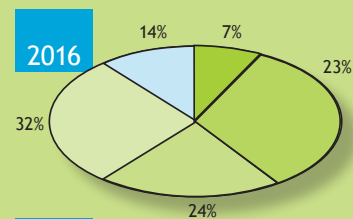
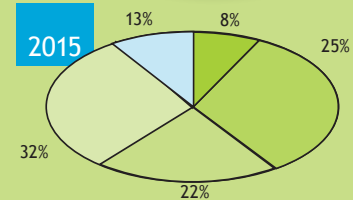
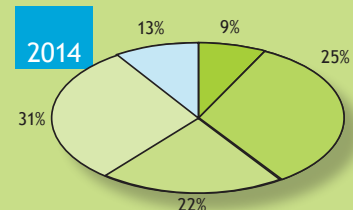

C. Leeftijdsopbouw

Hieronder is de leeftijdsopbouw van het personeel op het Pius X-College weergegeven van de afgelopen vier kalenderjaren; telkens is 1 januari als peildatum van het betreffende kalenderjaar genomen. De percentages zijn afgerond op hele getallen.

Kijkend naar de figuren kunnen we blijven constateren dat de leeftijdscategorieën tot en met 39 jaar dalen en de leeftijdscategorieën vanaf 40 jaar stijgen.

De categorie van 50 tot 59 jaar blijft de grootste groep binnen het personeelsbestand, gevolgd door de categorie 40 tot 49 jaar. Door veranderingen in het pensioen en verhoging van de AOW-leeftijd blijven personeelsleden langer doorwerken. Dit verklaart de stijging in de categorie 60 jaar en ouder.

■ 20-29 jaar ■ 50-59 jaar
■ 30-39 jaar ■ >=60 jaar
■ 40-49 jaar

De gemiddelde leeftijd is licht gestegen, namelijk van 47,05 jaar in 2016 naar 47,12 jaar in 2017, afgerond blijft dit 47 jaar.

2. In-, door- en uitstroom

2.1 Instroom

Bij de instroom wordt een onderscheid gemaakt in structurele benoemingen en tijdelijke vervangingen. De structurele benoemingen zijn vanwege een uitbreiding van de formatie of vanwege opvang van natuurlijk verloop. De tijdelijke vervangingsvacatures ontstaan meestal vanwege ziekte of zwangerschap. Indien intern geen mogelijkheden zijn voor de vervanging wordt extern geworven. In totaal zijn er in 2017 34 nieuwe collega's begonnen op het Pius X-College.

In 2017 zijn 18 personeelsleden aangenomen voor een structurele capaciteitsbehoefte gedurende het gehele schooljaar. 16 zijn benoemd aan school en twee via een extern wervings- en selectiebureau. Van de 18 personeelsleden zijn er 16 voor een docentfunctie en twee in een onderwijsondersteunende functie (roostermaker en systeembeheerder) aangesteld.

Daarnaast zijn 12 personeelsleden aangenomen voor een tijdelijke capaciteitsbehoefte voor de opvang van zwanger-, ouderschaps- en ziekteverloven: 11 voor de functie van docent en één voor een onderwijsondersteunende functie. Van de 11 docenten is er één via een ZZP-overeenkomst aangesteld en 10 via een contract aan school.

Voor de Wereldklas zijn in 2017 twee medewerkers aangenomen voor een docentfunctie.

2.2 Doorstroom

Er zijn drie docenten doorgestroomd van LB naar LC en twee docenten van LC naar LD.

Binnen het OOP zijn er acht functies aangepast en opnieuw gewaardeerd:

- 1e medewerker financiële administratie
- applicatiebeheerder leerlingenvolgsysteem
- medewerker salarisadministratie/ applicatiebeheerder personeel- en salarissysteem
- toezichthouder/conciërge
- medewerker absentenadministratie.

In 2017 zijn twee functies aangepast en opnieuw gewaardeerd die met terugwerkende kracht per 1 augustus 2016 zijn doorgevoerd:

- hoofdconciërge (al meegenomen in jaarverslag 2016)
- orthopedagoog.

2.3 Uitstroom

In 2017 hebben 28 personeelsleden die in dienst waren van het Pius X-College, de organisatie verlaten.

Hieronder volgt een uiteenzetting van de redenen.

- zes personeelsleden hebben het Pius X-College verlaten vanwege een andere baan
- acht personeelsleden hebben gebruik gemaakt van het ABP KeuzePensioen
- negen personeelsleden hebben de organisatie verlaten vanwege einde tijdelijk contract
- twee personeelsleden hebben de organisatie verlaten met wederzijds goedvinden
- één personeelslid heeft de organisatie verlaten op eigen verzoek.

Totale uitstroom is afgerond 10% van het aantal personeelsleden dat op 31 december 2017 in dienst was; in 2016 was dit 6%.

3. Ziekteverzuim

Het ziekteverzuimpercentage over het jaar 2017 exclusief zwangerschapsverlof en inclusief langdurig zieken is 4,80%. Kijkend naar het onderscheid tussen mannen en vrouwen geldt een gemiddeld ziekteverzuimpercentage van respectievelijk 4,06% voor mannen en 5,45% voor vrouwen. Ten opzichte van 2016 (5,56%) is het totale verzuimpercentage gedaald. Verklaring hiervoor is te vinden in het feit dat langdurige verzuimsituaties afgesloten zijn. Het percentage langdurig verzuim is bijna een procent gedaald van 4,38% naar 3,47%.

Oorzaken van langdurig verzuim zijn:

- ernstige medische reden
- operaties met langdurig herstel
- afwezigheid vanwege psychische/ sociaal-emotionele belasting
- voeren van personeelsbeleid gericht op kwaliteit van het personeel en brede inzetbaarheid (gevolg krimpsituatie).

Het percentage ziekteverzuim bij de mannen is flink gedaald van 5,42% naar 4,06%; bij de vrouwen is een lichte daling te zien van 5,70% naar 5,45%.

Het percentage kort verzuim is licht gestegen van 0,83% in 2016 naar 0,90% in 2017.

Het middellang verzuim is ook gestegen van 0,35% in 2016 naar 0,44% in 2017. Op kort en middellang verzuim kan vanuit de organisatie gestuurd worden. Deze stijgingen bevestigen dat de daling van het verzuim veroorzaakt wordt door het langdurig verzuim. Gelet op de landelijke norm van 1% voor kort verzuim en 0,75% voor middellang verzuim kan gesteld worden dat het Pius X-College in 2017 onder deze norm zit.

Net zoals in 2016 was in de maand februari het ziekteverzuimpercentage het hoogst, namelijk 7,39%, in de maand augustus het laagst, 2,92%. In het eerste en laatste kwartaal van een kalenderjaar

is het verzuimpercentage het hoogst. Bekeken vanuit schooljaar is het de "middenperiode" wat vaak ook de drukste maanden zijn van een schooljaar.

Totaal waren er in 2017 4272 verzuimdagen wegens ziekte. Gemiddeld gezien heeft een werknemer zich 1,22 keer ziek gemeld in 2017. In vergelijking met 2016 is het aantal verzuimdagen gedaald (4871 verzuimdagen) en is de verzuimfrequentie hetzelfde gebleven.

Interventies gericht op het bevorderen van het welbevinden en gezondheid zijn onder andere:

- maatregelen ter bevordering van een gezonde leefstijl
- voeren van een professionele dialoog
- de focus op re-integratie.

Deze aspecten zijn opgenomen in het gezondheidsbeleid en staan op de agenda van staf-, managementteam- en directievergaderingen.

In 2017 hebben 97 personeelsleden zich niet ziek gemeld. In 2016 waren dat er in totaal 92.

Daling van het verzuimpercentage en dan met name bij de mannen is in de onderstaande figuur terug te zien. Voor de categorie 35-44 jaar geldt dat het verzuim bij de mannen het meest is ge-

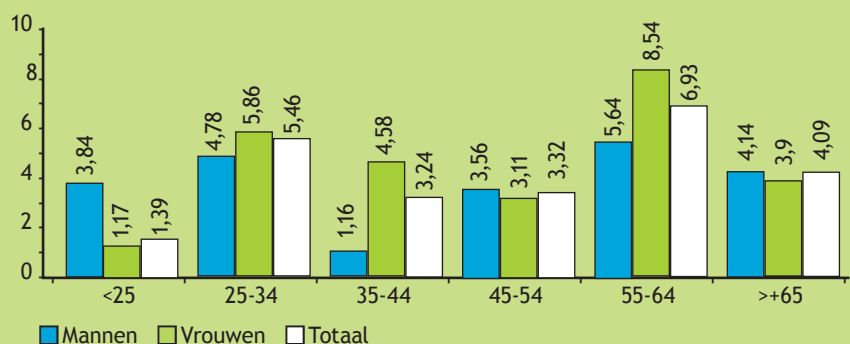
daald, van 4,66% naar 1,16%. Opvallend is dat het verzuimpercentage in 2015 in deze categorie 9,9% was. De grootste stijging is in de categorie mannen 25-34 jaar, van 1,14% in 2016 naar 4,78% in 2017. Het aantal medewerkers in deze leeftijdscategorie is relatief klein en in 2017 zijn twee medewerkers langdurig afwezig geweest.

Landelijke cijfers:

- Het verzuimcijfer voor het voortgezet onderwijs over 2017 (bron: VOION) is voor docenten 5,1% en voor onderwijsondersteunend personeel 5,4%.
- Het landelijk verzuimcijfer voor het onderwijs is 4,9% (bron: CBS). Voor het Pius X-College was dat voor het totale personeel 4,8%. De verzuimfrequentie van het Pius X-College is 1,22.

Het doel van het Pius X-College is om het verzuimpercentage zo laag mogelijk te houden door het voeren van goed personeelsbeleid, rekening houdend met beleidsterreinen die daarmee samenhangen. In ieder geval niet hoger te laten zijn het landelijk verzuimpercentage en het kortdurend verzuim onder de 1% te houden.

Het streven van een totaal verzuimpercentage lager dan het landelijke percentage is niet gerealiseerd.

4. Professionalisering Algemeen

Ook in 2017 hebben verschillende scholingsactiviteiten plaatsgevonden. Het totale bedrag aan scholingskosten was in 2017 € 197.521,48. Door stimuleringsregelingen van het Ministerie ter bevordering van de professionaliteit en kwaliteit van het onderwijsgevend personeel hebben we, net zoals in 2016, ook in de eerste twee kwartalen van 2017 subsidie ontvangen. Daarnaast worden vanuit regionale samenwerkingsverbanden ook subsidiegelden aangeboden. Deze kosten zijn exclusief de personele kosten voor deskundigheidsbevordering (5% van de totale docentenformatie).

Een belangrijk aspect bij het organiseren van scholingsactiviteiten is het voorkomen van lesuitval. Om lesuitval te beperken en daardoor ook een minimale verstoring van de normale gang van zaken te realiseren, wordt een aantal scholingsactiviteiten in-company georganiseerd. Deze in-company activiteiten worden, in overleg met scholingsinstituten, zo veel mogelijk in de namiddag en avond verzorgd.

Bij de organisatie van scholingsactiviteiten wordt indien mogelijk in ORION-verband samengewerkt, met als doel het leereffect te vergroten, het uitwisselen van ervaringen te bevorderen en de scholingskosten te verminderen.

Schoolplan

Items opgenomen in het schoolplan, zoals opbrengstgericht werken, activerende didactiek, differentiëren in lessituaties zijn onder andere vertaald naar scholingsactiviteiten. Tevens zijn onderstaande activiteiten uitgevoerd:

- schoolbrede studiedagen met verschillende thema's
- scholing voor IB-coaches
- professionaliseringstraject teamleiders onder leiding van externen, georganiseerd op het gebied van leiderschap, versterking van de rol, (interne) samenwerking en dergelijke

- basis- en verdiepende training mentorvaardigheden.

In het kader van Passend Onderwijs hebben meerdere bij- en nascholingsdagen plaatsgevonden onder andere georganiseerd vanuit het regionaal samenwerkingsverband en tijdens een studiedag.

Daarnaast zijn de volgende trainingen in-company georganiseerd; training mentorvaardigheden basis- en verdiepend, training timemanagement, intervisiebijeenkomsten nieuwe collega's en intervisiebijeenkomsten. Vanuit secties hebben docenten deelgenomen aan conferenties en vakinhoudelijke studiedagen.

ORION

Professionalisering

De zesde tranche van de ORION Academie is in oktober 2017 afgerond. Twee deelnemers van onze school hebben aan Onderwijskundig Meesterschap deelgenomen. Eén deelnemer is in 2015 gestart met het Leraar Plus Traject, heeft het traject tijdelijk onderbroken in 2016 maar heeft het traject in 2017 afgerond. In september 2017 is een vernieuwd traject van start gegaan: teacher leader met twee uitstroomrichtingen: meester of innovator. Eén collega heeft deelgenomen aan dit traject met uitstroomrichting innovator. Een kadernotitie Professionalisering is vastgesteld. Deze dient als handreiking om op schoolniveau beleid te maken en in ORION-verband de samenwerking en visie op dit thema verder vorm te geven en uit te bouwen.

Werkgelegenheid

Binnen ORION geldt een werkgelegenheidsconvenant, met als doel werkgelegenheid te bieden aan goed functionerende personeelsleden. Van werk naar werk is het uitgangspunt. Dat betekent dat goed functionerende medewerkers, die binnen ORION hebben gesolliciteerd, worden uitgenodigd bij wervings- en selectieprocedures.

ORION Professionaliseringsportaal

Het professionaliseringsportaal is ontwikkeld in het kader van informeel leren, laagdrempelig en op eigen behoefte de passende ondersteuning vinden om de professionele ontwikkeling richting en inhoud te geven. Het is nadrukkelijk ingezet als middel, niet als doel op zich. De medewerker heeft zelf de regie. Daarnaast leeft de wens om te gaan werken met het portaal als platform (teammodule) gericht op een laagdrempelige uitwisseling van expertise en kennisdeling tussen ORION-collega's. Dit wordt in 2018 verder ontwikkeld.

Het portaal wordt in lijn met eigen schoolbeleid geïntroduceerd en geïmplementeerd binnen het HR-beleid van de verschillende ORION scholen.

Duurzame inzetbaarheid

Acht ORION-scholen hebben een projectplan ingediend in het kader van de duurzame inzetbaarheid. Dit plan is opgenomen in het sectorplan Duurzame Inzetbaarheid en goedgekeurd. De regie voor de verdere uitwerking ligt bij VOION in samenwerking met de indieners waaronder de acht ORION-scholen. Het project liep van 1 januari 2015 tot 1 september 2017.

Maatregelen die ook in 2017 zijn ingezet binnen het Pius X-College:

- ontwikkelingsscan of vitaal in je werk scan met 1-2 coachgesprekken (97)
- vervolg coach- en begeleidingstrajecten n.a.v. een scan (9)
- trainingen
 - oplossingsgerichte gespreksvoering (20)
 - medewerker van de toekomst (6)
 - mentorvaardigheden (16)
 - timemanagement (5)
 - intervisiebijeenkomsten (7)
 - employability (8)
- netwerkbijeenkomsten voor leidinggevenden (2)
- persoonlijk financieel overzicht (13).

5. Ontwikkelingen van het personeelsbeleid

1. Strategisch kader

Gesprekkencyclus

Schooljaar 2016-2017 was een tussenjaar waarin de gesprekkencyclus is geëvalueerd. Een project- en klankbordgroep is samengesteld. Een advies is uitgebracht wat vertaald is in de notitie De gesprekkencyclus: de kracht van de professionele dialoog. In september 2017 is de éénjarige gesprekkencyclus van start gegaan. De nadruk is meer dan voorheen komen te liggen op professionalisering, welbevinden, talenten en passie. De medewerker heeft de regie en de leidinggevende heeft een coachende en faciliterende rol. Het gedrag en de keuzes, die een medewerker maakt, zijn onderwerp van gesprek. Dit zijn ook twee belangrijke factoren, die van invloed zijn op het verzuim en de re-integratie.

Gezondheidsbeleid

A. Werkzaamheden van de bedrijfsarts
In augustus 2017 is een nieuwe bedrijfsarts begonnen. Tijdens gesprekken met leidinggevendenden, het sociaal medisch overleg en tijdens de spreekuren worden het gedrag en de keuzes van medewerkers en de rol van de leidinggevende besproken. Meer dan voorheen wordt aandacht besteed aan wat kan een medewerker nog wel (inzetbaarheid), gereflekteerd op het eigen gedrag en op de gemaakte keuzes. Ook de vraag "Gaat het om verzuim vanwege een medische reden of ligt er een andere reden aan ten grondslag?" wordt expliciet gesteld.

De bedrijfsarts is elke twee weken op vrijdagochtend op school voor het houden van een spreekuur en voor het overleggen met directleidinggevendenden en P&O. Hierdoor worden vaardigheden in het voeren van verzuimgesprekken, het signaleren van mogelijke uitval, het omgaan met frequent verzuim door de

directleidinggevendenden verbeterd. Het kortdurend en frequent verzuim blijven belangrijke aandachtspunten binnen het gezondheidsbeleid van de school.

B. Werkkostenregeling

Vanuit de werkkostenregeling geldt een fiscaal voordeel voor personeelsleden voor de aanschaf van een fiets of voor het sporten. Informatie over de werkkostenregeling is terug te vinden op het medewerkersportaal.

2. Overige zaken

Cao VO

De cao VO had een looptijd tot oktober 2017. Tot op heden is geen nieuwe cao overeengekomen. Dat betekent dat de cao VO 2016-2017 stilzwijgend wordt voortgezet.

Communicatie personele aangelegenheden

Personeelsleden zijn in 2017 geïnformeerd over personele aangelegenheden op het gebied van scholing, collectieve regelingen, aanpassingen beleid, gesprekkencyclus en dergelijke. Dit gebeurde via berichten in Pius X-Actueel, op het medewerkersportaal, tijdens plenaire bijeenkomsten, teamvergaderingen en in individuele gesprekken. Het Pius X-College biedt collectieve regelingen aan inzake ziektekosten, sporten, arbeidsongeschiktheidsverzekering en personeelsvoorzieningen.

3. Functiebouwwerk

Alle functies zijn volgens het functiewaarderingssysteem gewaardeerd. De personeelsleden zijn conform hun functie en functiewaardering ingeschaald. Op het administratiekantoor zijn de functies 1e medewerker financiële administratie, applicatiebeheerder leerlingvolgsysteem en medewerker salarisadministratie/applicatiebeheerder personeels- en salarissysteem inhoudelijk aangepast, beschreven en opnieuw gewaardeerd.

Bij het ondersteuningsteam is de functie orthopedagoog inhoudelijk aangepast en opnieuw gewaardeerd.

4. Gespreksonderwerpen Arbo-commissie 2017

Personeelswelzijn (terugkerend onderwerp)

- Beleid gevaarlijke stoffen
- Veiligheid praktijk-/technieklokalen
- Preventiemedewerker
- Ontruimingsoefeningen
- Werkplekonderzoek
- Certificaat Gezonde School
- Verkeersveiligheid.

Mieke Legeland

Identiteit van de school

Bij de identiteit van een school komt meer kijken dan de manier van lesgeven en de omgang met leerlingen. Het gezicht van een school komt tot uiting in huisstijl, brochures en banners. Mieke Legeland is grafisch ontwerper en zij houdt zich bezig met de pr van het Pius X-College; ze heeft zitting in de commissie pr & communicatie en ontwerpt onder andere de brochures.

“Binnen de kaders van de bestaande huisstijl, heb ik alle vrijheid om brochures en dergelijke te ontwerpen. Wat daarbij belangrijk is, dat het aansluit bij de doelgroep. Een brochure voor nieuwe brugklassers mag er heel anders uitzien dan een brochure voor ouders. Het is belangrijk dat de uitgaven gelezen worden én dat op het eerste gezicht duidelijk is dat het van deze school afkomstig is. Het logo is jaren geleden bedacht door een reclamebureau, daar heb ik

weinig invloed op gehad. Ik zat in de klankbordgroep waarin we onze mening mochten geven. Als ik het logo zelf had moeten bedenken, had het er anders uit gezien. Daarmee zeg ik niets over de kwaliteit van het huidige logo maar elke ontwerper heeft andere ideeën en dat is maar goed ook. Ik kan ermee uit de voeten en voel genoeg vrijheid om mijn creativiteit kwijt te kunnen.

Elk jaar loop ik een rondje door de school met de fotograaf en leggen we nieuwe beelden vast. We willen in elke reclame-uiting zoveel mogelijk actuele plaatjes en daarom zorgen we ervoor dat we elk jaar nieuw materiaal maken. De fotograaf heeft verstand van compositie en belichting en ik geef aan waar ik foto's van wil hebben. Een leerling in een natuurkunde lab geeft een ander sfeerbeeld dan een groepje leerlingen op het schoolplein. Het is mijn taak de juiste foto bij de teksten te zoeken. Daarbij is het van belang dat de juiste leerling op de juiste afdeling gefotografeerd wordt; die zorgvuldigheid nemen we heel serieus. Elke brochure, folder of jaarverslag betekent een nieuwe puzzel waar foto's en tekst elkaar versterken en waarbij de identiteit van de school centraal staat.”

Opletten is mijn tweede natuur

Peter van de Wiel was hoofd stafdienst facilitaire zaken op het Pius X-College. Onder zijn taken vielen zaken als inkoop van inventaris, veiligheid en coördinatie van activiteiten in de school. Een functie die hij met passie deed, totdat een nóg grotere passie hem benaderde voor de functie van veiligheidscoördinator: PSV.

Peter van de Wiel

“Ik kijk met ontzettend veel plezier terug op mijn tijd op het Pius X-College. Ik heb een sterk wisselende carrière gehad tot nu toe. In alle werksituaties heeft veiligheid een grote rol gespeeld. Dertien jaar lang heb ik in de Penitentiaire Inrichting in Vught gewerkt. Ik denk dat daar mijn tweede natuur van oplettendheid is ontstaan. Ik zie zaken die voor anderen onbelangrijk zijn. Ik ben enorm gestructureerd, zal bijvoorbeeld nooit ergens mijn sleutels laten slingeren. Het zit in mijn natuur om dingen aan te voelen, nog voordat ze er zijn. Dat was op school handig omdat sommige zaken dan in de kiem gesmoord konden worden. Misschien is het belangrijkste aspect van veiligheid wel het voorkomen van erger. Geen dag was hetzelfde op het Pius X. Dat stond me enorm aan; ik hou er namelijk niet van als ik 's morgens al precies weet wat ik de hele dag moet doen. Ik speel graag in op situaties en laat me graag verrassen. Ik heb enorme bewondering voor de betrokkenheid en bevologenheid van het team waar ik leiding aan gaf. Met ons team zorgden we voor alle facilitaire zaken. Dat zijn vaak de dingen die niet opvallen. Dat de

aula klaarstaat als er een lezing is of dat er voldoende materiaal is en de examenlokalen op tijd klaar zijn. Je denkt er niet over na maar iemand moet zorgen dat het geregeld wordt. Van vrijwel alle activiteiten die binnen school georganiseerd worden, heb ik draaiboeken gemaakt. Je kunt namelijk nooit genoeg voorbereiding hebben. Je moet altijd inspelen op onverwachte situaties maar als de basis helder is, is daar veel meer ruimte voor.”

Eind februari 2018 nam Peter afscheid van het Pius X-College. “Het was dat PSV me benaderde om veiligheidscoördinator te worden en dat me dat in de oren klonk als mijn droombaan, anders was ik nooit weggegaan op het Pius X. Ik had het prima naar mijn zin, mis het leuke contact met mijn collega's maar ben nu erg blij bij mijn nieuwe werkgever. De functie die ik heb, daarvan zijn er maar veertig in Nederland. Hoe bevoorrecht kun je zijn?”

Digitalisering voorkomt zoekgeraakte nota's

Gemiddeld vallen er vijfduizend rekeningen per jaar op de (digitale) mat bij het Pius X-College. In de tijd dat de rekening nog op papier werd aangeleverd, raakte er wel eens een factuur zoek in een boekentas of op een bureau maar dat is sinds de digitalisering verleden tijd. Jos Klaassen is hoofd financiën en Daniëlle Maas verwerkt de facturen. Beiden kennen nog de tijd van de papieren nota's en vertellen over het veranderde procuratieproces.

“In de tijd van de papieren nota's zat de registratie achteraf en dat bleek niet handig. Een factuur moet altijd geautoriseerd worden en gedurende dat proces wilde er nog wel eens een eentje - onbedoeld - kwijtraken. Wij maakten een stapeltje van alle binnengekomen rekeningen, brachten die naar de verantwoordelijken voor een stempel en hoopten dat alle facturen per omgaande retour kwamen. Dat was niet zo en dus hebben we ons verdiept in een digitaal systeem voor de verwerking van facturen; een aantal jaren geleden is dat ingevoerd. Facturen worden direct bij binnenkomst geregistreerd en van daaruit verder - en altijd digitaal - de organisatie in gestuurd. Het is niet veranderd dat elke factuur geautoriseerd moet worden. In de organisatie zijn diverse 'budgethouders' die tot een bepaald bedrag mogen tekenen. In sommige gevallen zijn voor één rekening meerdere budgethouders nodig, het gaat dan om forse bedragen en daarvoor hebben we die extra veiligheid ingebouwd. Nadat de facturen geautoriseerd zijn,

worden ze verwerkt in de boekhouding, nogmaals nagekeken en verstuurd naar de bank, die voor verdere betaling zorgdraagt. We zijn zeer tevreden over het digitale systeem, al blijven we altijd op onze hoede en zijn we constant bezig het proces te optimaliseren. Op school hanteren we een standaard betalings-termijn van dertig dagen, minder is eigenlijk niet te doen. Deel het aantal facturen op jaarbasis maar eens door het aantal werkdagen en vermenigvuldig dat met het aantal budgethouders en hun werkvoorraad. Inmiddels raken er veel minder facturen zoek dan voorheen - vrijwel geen enkele meer - en dat is voor alle partijen prettig. Mede door de invoering van dit systeem mogen we zeggen dat het Pius X-College voorzien is van een efficiënte financiële inrichting.”

Daniëlle Maas

Overige resultaten en verantwoordingen

Aantal leerlingen

Op 1 oktober 2017 telde het Pius X-College 2.260 leerlingen.

Leerlingen per afdeling	Aantal	%
praktijkonderwijs	184	8,14%
vmbo, incl. schakelklassen	1.134	50,16 %
wereldklas	61	2,70 %
havo/vwo	881	39,00%
Totaal	2.260	100%

Trend voedingsgebied

	2014-2015	2016-2017	2017-2018
Bladel	47,8 %	46,6 %	47,4%
Reusel-De Mierden	28,0 %	27,6 %	27,8%
Eersel	9,0 %	9,9 %	8,7%
Bergeijk	4,7 %	4,1 %	4,2%
Oirschot	2,2 %	2,3 %	1,7%
Valkenswaard	2,5 %	2,6 %	2,8%
Veldhoven	1,8 %	1,8 %	2,5%
Hilvarenbeek	2,0 %	2,4 %	2,9%
Overige gemeenten	1,9 %	2,5 %	1,7%

Resultaten

Slaagpercentage 2016-2017

	Aantal deelnemers	Aantal geslaagden	Percentage geslaagden
vmbo-b	67	66	98,5 %
vmbo-k	108	106	98,1 %
vmbo-(g)t	110	108	98,2 %
havo	82	77	93,9 %
vwo	54	50	92,6 %

Behaalde branchecertificaten 2016-2017

	Aantal	school	landelijk
AKA/niveau1/entree	13	27,1 %	21,6 %
(Branche) certificaten	27	56,2 %	48,1 %

Aantal examen deelnemers naar sector/profiel vmbo-b

	2014-2015	2015-2016	2016-2017
Intersectoraal programma	33	24	24
Landbouw (LA)	23	13	13
Techniek (TE)	27	17	27

Aantal examen deelnemers naar sector/profiel vmbo-k

	2014-2015	2015-2016	2016-2017
Intersectoraal programma	54	65	46
Landbouw (LA)	14	20	24
Techniek (TE)	27	30	38

Aantal examen deelnemers naar sector/profiel vmbo-(g)t

	2014-2015	2015-2016	2016-2017
Intersectoraal programma	33	20	25
Landbouw (LA)	-0	14	9
Techniek (TE)	24	27	19
vmbo-t (mavo)	92	93	57

Aantal examen deelnemers naar sector/profiel havo

	2014-2015	2015-2016	2016-2017
Cultuur/Maatschappij (CM)	11	15	8
Economie/Maatschappij (EM)	40	33	32
Natuur/Gezondheid (NG)	15	26	20
Natuur/Techniek (NT)	13	8	8
Profielcombinatie (EMCM)	6	7	5
Profielcombinatie (NTNG)	9	8	9

Aantal examen deelnemers naar sector/profiel vwo

	2014-2015	2015-2016	2016-2017
Cultuur/Maatschappij (CM)	<5	7	8
Economie/Maatschappij (EM)	6	13	13
Natuur/Gezondheid (NG)	9	<5	5
Natuur/Techniek (NT)	9	12	8
Profielcombinatie (EMCM)	16	5	8
Profielcombinatie (NTNG)	16	23	12

Elke leerling op de juiste plek

Het Pius X-College ligt in het groene hart van De Kempen waar iedere leerling en zijn ouders welkom zijn voor het volgen van alle vormen van voortgezet onderwijs. De kern van alle activiteiten zorgt ervoor dat iedere leerling in staat wordt gesteld zich te ontwikkelen tot zelfstandige wereldburger die zich inzet voor zijn omgeving. Met betrekking tot de toelating van de leerlingen is sprake van het zogenoemde 'Aanname- en plaatsingsbeleid', een notitie waarin het beleid c.q. de procedure is opgenomen ten aanzien van de aanmelding en plaatsing van de leerlingen binnen de verschillende leerroutes.

Toekomstparagraaf

Investerings

Op het onderdeel 'Gebouwen en terreinen' zijn in het dienstjaar 2017 investeringen uitgevoerd tot een totaalbedrag van € 66.803,00.

In 2016 is voor de afdeling vmbo, sectie Groen een stuk cultuurgrond aangekocht voor het verplaatsen van de dierhouderij op het terrein van de school. In 2017 zijn kosten gemaakt voor de inschakeling van een extern bureau om voorbereidend onderzoek te doen tot het indienen van een verzoek bij de gemeente Bladel voor wijziging van het bestemmingsplan 'Buitengebied gemeente Bladel 2014'. De bouw van een nieuw dierenverblijf staat gepland voor 2019. Daarnaast heeft m.b.t. het onderdeel 'Gebouwen en terreinen' een correctie van de BTW-aftrek plaatsgevonden op in de afgelopen jaren gedane investeringen van de bouw van een tweetal sportzalen in het kader van GGTS (gelegenheid geven tot sportbeoefening). Na onderzoek door

de Belastingdienst is een lager aftrekpercentage vastgesteld dan in aanvang van het project werd aangenomen. Vervolgens is een investering gedaan in buitensigning.

In 2017 zijn investeringen voor ICT en inventarissen uitgevoerd tot een totaalbedrag van € 210.222,00. Voor de algemene inrichting en (vervanging van) inventarissen is een bedrag uitgegeven van totaal €85.937,00. Voor ICT-aangelegenheden is in 2017 een totaal bedrag geïnvesteerd van € 124.285,00, zijnde € 49.333,00 voor nieuwe MacBooks voor personeel, € 24.873,00 voor vervanging van beamers in de lokalen, € 19.050,00 voor de vervanging van speakers in de lokalen en € 31.029,00 voor de aanschaf van overige hard- en software. Voor de aanschaf van lesmaterialen (nieuwe boeken) en leermiddelen is in 2017 een totaal bedrag geïnvesteerd van € 182.720,00.

Toekomstige ontwikkelingen en bezuinigingen

De in de afgelopen jaren in gang gezette ontwikkeling van de daling van de leerlingaantallen is in 2017 tijdelijk gestopt. Dit wordt met name veroorzaakt doordat in het schooljaar 2016-2017 gestart is met de Wereldklas. Dit is een opleiding voor statushouders en vluchtelingen. Ten opzichte van de 1 oktobertelling 2016 is het leerlingenaantal toegenomen met 37 leerlingen. Op de lange termijn wordt vanwege de krimp in het voedingsgebied een daling verwacht tot iets onder de 2000 leerlingen begin twintiger jaren.

Naast de leerlingendaling heeft het onderwijs ook te maken met een aantal bezuinigings-maatregelen van het Rijk. Dit heeft een extra negatief financieel effect op de exploitatie van het Pius X-College, alsmede op de werkgelegenheid. Per einde schooljaar 2016-2017 is circa 6 fte afgevoeld.

Kwaliteitszorg

- In nagenoeg alle interviews in dit jaarverslag leest u over kwaliteitsimpulsen en bijbehorende processen. Het Pius X-College heeft er voor gekozen om kwaliteitszorg zo veel mogelijk in alle activiteiten te borgen.
- In 2015 kreeg de school voor alle afdelingen van de Onderwijsinspectie het basisarrangement. Dit betekent dat alle onderwijsvormen van het Pius X-College de beoordeling 'voldoende' hebben gekregen (hoogste score).
- Alle afdelingen van de school voldoen aan de eisen in verband met de onderwijstijd (tevens goedgekeurd door de Medezeggenschapsraad).
- De school handelt correct met de (vrijwillige) ouderbijdragen (goedkeuring door onderwijsinspectie en MR).
- De site van 'Vensters voor Verantwoording/Scholen op de Kaart' bevat veel informatie over de school.

Horizontale verantwoording

In het kader van de horizontale verantwoording wordt naast het jaarverslag en met name via het programma 'Vensters voor Verantwoording' rekenschap afgelegd aan leerlingen, ouders, personeel en andere betrokkenen zoals (lokale) overheden, bedrijven en maatschappelijke organisaties. Met name de dialoog met leerlingen (via de Leerlingenraad), ouders (via de Ouderraad en de Ouder-

klankbordgroepen) wordt als zeer belangrijk ervaren. Het Pius X-College wil op een transparante wijze duidelijkheid verschaffen over hetgeen wordt gedaan c.q. de kwaliteit van het onderwijs op de school.

Code Goed Bestuur

Het Pius X-College voldoet aan de lidmaatschapseisen die de VO-raad stelt aan de Code Goed Bestuur. Verantwoordelijkheden, bevoegdheden en toezicht zijn helder geregeld en in de statuten vastgelegd.

Voor de Code Goed Bestuur zijn de volgende documenten beschikbaar:

- statuten
- ANBI-status
- gedragscode
- integriteitscode
- klokkenluidersregeling
- werkafspraken
- procedure voor klachtenbehandeling binnen het Pius X-College
- klachtenregeling Onderwijsstichting De Kempen
- regeling bescherming persoonsgegevens leerlingen
- regeling bescherming persoonsgegevens medewerkers
- convenant met de Belastingdienst.

Hoofdstuk 7 FINANCIËN

Financiën op balansdatum

De ontwikkelingen vanaf 2017

De belangrijkste ontwikkeling in 2017 is de groei van het aantal nieuwkomers, kinderen van statushouders die vaak korter dan 1 jaar in Nederland zijn en leerplichtig. Voor deze groep leerlingen is de regeling aanvullende bekostiging eerste opvang nieuwkomers VO van toepassing. De regeling voorziet in een maatwerkbekostiging, waarbij op 4 peildata (1-1, 1-4, 1-7, 1-10) het aantal nieuwkomers wordt geteld en doorgegeven aan Duo. Voor deze leerlingen zijn enkele speciale klassen ingericht - wereldklassen- waarbij verschillende vakken en vaardigheden worden onderwezen.

Voor de bekostiging wordt onderscheid gemaakt in 2 categorieën: cat. 1 is een nieuwkomer die op 1 okt. 2015 nog niet in Nederland was.

cat. 2 is een nieuwkomer die op 1 oktober 2015 in Nederland was en op de peildatum korter dan 2 jaar in Nederland is. Voor een cat. 1 leerling wordt een maatwerkbekostiging van 2.750,- per kwartaal ontvangen.

Een cat. 2 leerling wordt regulier bekostigd; daarnaast wordt een maatwerkbekostiging van 1.025,- per kwartaal ontvangen.

Aantal	cat. a	cat. b
op 1 januari 2017:	36	20
Op 1 april 2017:	52	18
Op 1 juli 2017:	48	20
Op 1 oktober 2017:	51	0

De groep wordt meegeteld als VMBO-leerling. In totaal is 589.700,- ontvangen aan maatwerkbekostiging.

Afwijkingen van de begroting 2017:

Ten opzichte van de begroting 2017 komt het resultaat (+90.000,-) ca. 338.000,- beter uit. De meest belangrijke elementen daarvan zijn:

1. In de begroting is rekening gehouden met een indexering op de personele tarieven van 2,46 %; dit ter dekking van de loonkosten- ontwikkeling in 2017 en de eenmalige uitkering in april 2017. De werkelijke indexering was 2,63%. Hogere bijdrage 26K.
2. De hierboven geschetste groei van de groep nieuwkomers; Extra bijdrage ca. 275.000,-
3. Hogere doelsubsidies 90.000,-
4. Extra bijdrage van het RSV PVO ; totaal extra ontvangst 326.000,-. Er is 190.000,- extra ontvangen voor zware ondersteuning 2e verdieping en 165.000,- meer voor de LWOO instroom (lichte ondersteuning) in het 1e leerjaar. Dit zijn geen structurele gelden; de zware ondersteuning is vanuit de bestemmingsreserve 2016 van het RSV PVO toegekend aan de scholen. De lichte ondersteuning hangt sterk af van de ontwikkeling van het aantal PRO leerlingen. Stijgt het leerlingenaantal PRO dan daalt de LWOO vergoeding, en andersom. Aan projectgelden van het RSV PVO is 29K

minder ontvangen dan begroot.

De eenvoud waarmee scholen voorheen de zorggelden konden begroten is door de overdracht van die gelden naar de samenwerkingsverbanden volledig verdwenen. Omdat het samenwerkingsverband leerlingengegevens pas in de loop van het begrotingsjaar binnen krijgt en dan pas de beschikkingen kan afgeven, komen die pas na vaststelling van de schoolbegroting binnen. Het wordt voor de scholen daarom veel lastiger een goede begroting samen te stellen.

5. Totaal onverwacht is vanuit de Rabobank 100.000,- betaald aan de school als gevolg van afspraken tussen Rabobank en de AFM in het zgn. kader herbeoordeling rentederivaten. Dit heeft te maken met de constructie van de bouwleningen. Samenvattend is 817.000,- meer aan baten ontvangen; door met name hogere salariskosten is ook 479.000,- aan extra kosten gemaakt, zodat per saldo het netto resultaat 338.000,- hoger uitvalt dan begroot. Zie voor een cijfermatig overzicht de analyse van het resultaat 2017 ten opzichte van de begroting 2017 in dit jaarverslag.

De financiële positie van de onderwijsstichting

Samenvatting van de belangrijkste kengetallen.		Commissie Don		Realisatie	Streefgetallen
Kengetal	Toelichting	Ondergrens	Bovengrens	Pius X	Pius X
Solvabiliteit	(eigen vermogen+voorzieningen) / balanstotaal	20%	geen	75,8%	50 - 70 %
Kapitalisatie-factor	(balanstotaal/-G&T) / totale baten incl. rentebaten	geen	35%	35,5%	40 - 60 %
Liquiditeit	current ratio: vlottende activa / vlottende passiva	0,5	1,5	2,25	1,0 - 2,0
Rendement	Jaarresultaat : totale bijdragen	0,0%	5,0%	0,4%	-/- 1,5% - + 1,5%

- De solvabiliteit stijgt, omdat het aandeel vreemd vermogen daalt door de aflossing op de lening van 2.600.000,-, terwijl het eigen vermogen gelijk blijft.
- De kapitalisatiefactor -de mate waarin bezit mag worden gevormd uit de jaarbesteding- is gedaald als gevolg van de aflossing van 2.600.000,- op de

bouwen. De aflossing verlaagt het balanstotaal, waardoor de uitkomst van de deling lager uitpakt.

- Door diezelfde aflossing wordt de current ratio eveneens verlaagd. Immers, de liquide middelen dalen als gevolg van de aflossing. Zie het overzicht kengetallen in dit jaarverslag.

De continuïteitsparagraaf in dit jaarverslag laat zien dat er op de middellange termijn voldoende middelen overblijven, waarmee de sterke financiële positie van de school gehandhaafd blijft.

Kasstroomoverzicht	
De liquide middelen zijn ten opzichte van 31 december 2016 verminderd met € 1.355.769,-; samenvattend:	
herkomst van de middelen	(x € 1,-)
Positief exploitatieresultaat	90.226
Afschrijving materiële vaste activa	1.402.342
Werkkapitaalmutaties	214.981
Totale herkomst van de middelen	1.707.550
besteding van de middelen	
Investeringen - desinvesteringen	-459.744
Aflossingen op bouwleningen	-2.603.575
Totale besteding van de middelen	-3.063.319
Afname liquide middelen	-1.355.769
Treasury:	
Het beleid van de onderwijsstichting is "veiligheid vóór rendement". Vanuit die visie parkeert de stichting de gelden op spaarrekeningen bij de Rabobank Bladel. De bank heeft de AA zekerheidsrating.	
Investeringen	x € 1,-
In 2017 zijn de volgende investeringen uitgevoerd:	
1. Gebouwen/ Terreinen	66.803
2. Inventarissen en ICT	210.222
3. Aanschaf schoolboeken Boekenfonds	182.720
Totaal Investeringen	459.744

Toekomstige ontwikkelingen

In 2018 wordt de vmbo afdeling aangepast aan de nieuwe leerprofielen; daarmee is een gebouwelijke investering van 300.000,- gemoeid. Als gevolg hiervan wordt de bouw van het nieuwe dierenverblijf doorgeschoven naar 2019. De verwachting is dat in 2019 beide projecten voltooid zijn. Voor de komende 5 jaren staan geen grote bouwprojecten gepland; de investeringen die dan staan gepland zullen meer zijn gericht op vervanging en vernieuwing. Zie hiervoor de continuïteitsparagraaf in dit jaarverslag.

Analyse van het resultaat 2017 ten opzichte van de begroting 2017

Het resultaat waarmee het boekjaar 2017 werd afgesloten, is 338.363 beter dan begroot

Onderstaand een overzicht van de gerealiseerde cijfers tov de begroting 2017

Baten		2017		
		Gerealiseerd	Begroot	Verschillen
3.1	Vergoedingen Min OC&W	21.112.902	20.395.844	717.058
3.2	Overige overheidsbijdragen	1.073.795	1.094.211	-20.416
3.4	Baten in opdracht van derden	67.958	49.108	18.850
3.5	overige bijdragen	616.237	514.538	101.699
Totaal baten		22.870.893	22.053.701	817.192
Lasten				
4.1	Personele lasten	18.187.097	17.680.565	-506.532
4.2	Afschrijvingen	1.402.342	1.493.923	91.581
4.3	Huisvestingslasten	1.103.897	1.121.540	17.643
4.4	Overige exploitatiekosten	2.019.364	1.930.810	-88.554
Totaal lasten		22.712.700	22.226.838	-485.862
Saldo baten en lasten		158.193	-173.137	331.330
6. Saldo financiële lasten		-67.967	-75.000	7.033
Resultaat		90.226	-248.137	338.363

Toelichting verschillen

Baten	x € 1.000	Saldo +/-	Belangrijkste oorzaak
Personeels- exploitatiebesteding	717	baten	Nieuwkomersbesteding + 275K ; RSV PVO +355K niet begroot en -29K budgetverschil Indexering van 2,63% ipv 2,46 % begroot = +26K Hogere doelsubsidies +90K
Overige Overheidsbijdragen	-20	lasten	Begrotingsverschil gemeentebijdrage ddv -31K ; hogere ESF subsidies +11K
Baten in opdracht van derden	19		Begrotingsverschil
Overige Bijdragen	102	baten	+100K compensatie rentederivaat Rabobank; 2K overige budgetverschillen
Totaal batenverschillen	817	baten	
Personele lasten: Salarissen	-507	lasten	Meer inzet vanwege toename wereldklasleerlingen en hogere ziektevervangingen +349K; Betaalde transitievergoedingen en niet begrote salariscomponenten +158K
Afschrijvingskosten	92	baten	Lagere afschrijving op boekenfonds -79K
Huisvestingslasten	18	baten	Diverse begrotingsverschillen
Overige exploitatiekosten	-89	lasten	+50K leermiddelen; +61K Boekenfonds; ov.begrotingsverschillen -22K
Totaal lastenverschillen	-486	lasten	
financiële baten /lasten	7	baten	Rente bouwlening lager dan begroot
	338	baten	

Continuïteitsparagraaf in Jaarrekening 2017

<i>Staat van baten en lasten</i>		<i>(x € 1.000,-)</i>					
3.	BATEN	16-17	17-18	18-19	19-20	20-21	21-22
		2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Aantal leerlingen Basisbekostigd	2.250	2.242	2.260	2.187	2.136	2.074
3.1.1.1	Personeelbekostiging	16.022	15.401	15.132	14.121	13.806	13.427
	Exploitatiebekostiging	2.284	2.279	2.297	2.223	2.171	2.108
3.1.2.1	Overige Subsidies	2.807	3.259	3.627	4.065	3.999	3.890
	Geoomerkte subsidies	27	10	10	10	10	9
	Niet geoomerkte subsidies	756	704	710	687	671	651
	Lesboeken	686	699	705	682	666	647
	Investeringsubsidies	32	31	31	31	31	31
3.1.3.3	Doorbetalen Rijk samenwerkingsverbanden	1.305	1.815	2.172	2.655	2.622	2.552
3.2.2.2	Gemeentelijke bijdragen	986	1.029	1.029	996	973	945
3.2.2.3	Overige Onderwijsbijdragen	88	65	66	64	62	60
3.4.5	Baten in opdracht van derden	68	68	68	68	68	68
3.5	Overige baten	616	476	480	463	450	435
	Totaal baten	22.871	22.577	22.699	21.999	21.529	20.934
4.	LASTEN						
		2017	2018	2019	2020	2021	2022
4.1.1	Lonen en Salarissen	17.297	17.016	17.173	16.695	16.372	15.967
4.1.2	Overige personeelslasten	890	891	900	870	850	826
4.2.2.1	Afschrijvingen Gebouwen/ Terreinen	744	747	766	773	778	785
4.2.2.2	Afschrijvingen ICT	211	219	222	209	190	172
4.2.2.2	Afschrijvingen Inventarissen	286	261	217	186	193	208
4.2.2.3	Afschrijving lesmateriaal	161	220	162	157	153	149
4.3	Huisvestingslasten	1.104	1.170	1.180	1.141	1.115	1.022
4.4	Overige materiële lasten	2.019	1.916	1.931	1.869	1.825	1.773
	Totaal Lasten	22.713	22.440	22.551	21.900	21.476	20.900
	Saldo baten en lasten; bedrijfsresultaat	158	137	148	99	53	34
6.	Saldo financiële baten lasten	-68	-25	-15	-11	-7	-1
	Resultaat uit gewone bedrijfsvoering	90	112	133	87	46	33
	Buitengewone baten/lasten	0	0	0	0	0	0
	Netto exploitatieresultaat	90	112	133	87	46	33
	In % van de baten	0,4%	0,5%	0,6%	0,4%	0,2%	0,2%
		2017	2018	2019	2020	2021	2022

Meerjarenbegroting Pius X - College

<i>Cash flow prognose</i>	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Netto Exploitatieresultaat	90	112	133	87	46	33
Bij: De afschrijvingen	1.402	1.447	1.367	1.324	1.314	1.313
Cash Flow	1.493	1.558	1.501	1.411	1.359	1.345
Werkkapitaalmutaties	129	0	0	0	0	0
Onderhoudsvoorziening	21	-135	9	-1	51	9
Personeelvoorzieningen	65	192	0	0	0	0
Mutatie werkkapitaal	215	57	9	-1	51	9
Investerings Gebouwen/Terreinen	-67	-300	-350	-100	-100	-100
Investerings ICT	-124	-324	-150	-150	-150	-150
Investerings Inventarissen	-86	-119	-175	-175	-175	-175
Investerings Lesboeken	-183	-220	-162	-157	-153	-149
Mutatie Investerings	-460	-963	-837	-582	-578	-574
Aflossingen leningen	-2.604	-100	-100	-100	-100	-975
Overige mutaties	0	0	0	0	0	0
Mutatie leningen	-2.604	-100	-100	-100	-100	-975
Mutatie liquide middelen	-1.356	552	573	728	732	-194
Beginstand liquide middelen	6.924	5.568	6.121	6.694	7.422	8.154
Eindstand liquide middelen	5.568	6.121	6.694	7.422	8.154	7.960
Eindstand beleggingen nominaal	0	0	0	0	0	0
Verdeling van de liquide middelen	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Beginstand Spaarrekeningen	6.080	3.627	4.377	4.877	5.677	6.377
RC	844	1.941	1.743	1.816	1.744	1.777
Mutatie LM	-1.356	552	573	728	732	-194
Opname vermogensspaarrek.	2.453	-750	-500	-800	-700	0
EindstandRC	1.941	1.743	1.816	1.744	1.777	1.583
Totaal geldmiddelen	5.568	6.120	6.693	7.422	8.154	7.960

BALANS

ACTIVA	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Gebouwen/Terreinen	17.339	16.878	16.461	15.789	15.111	14.426
Inventaris / schoolboeken	1.795	1.867	1.733	1.654	1.616	1.551
Totale materiële activa	19.135	18.745	18.195	17.442	16.726	15.977
Financiële vaste activa	0	0	0	0	0	0
Voorraden	0	0	0	0	0	0
Vorderingen	759	800	800	800	800	800
Liquide middelen	5.568	6.121	6.694	7.422	8.154	7.960
Totaal ACTIVA	25.463	25.666	25.688	25.664	25.681	24.738
PASSIVA						
Algemene Reserve	7.577	7.734	7.912	8.044	8.128	8.161
Bestemmingsreserves	11.474	11.429	11.384	11.340	11.301	11.301
Eigen Vermogen	19.051	19.163	19.296	19.384	19.429	19.462
Personeelsvoorziening	578	770	770	770	770	770
Onderhoudsvoorziening	1.649	1.706	1.715	1.714	1.764	1.774
Totaal voorzieningen	2.227	2.476	2.485	2.484	2.534	2.544
Schulden Lang	1.375	1.275	1.175	1.075	975	0
Schulden kort	2.809	2.752	2.732	2.722	2.742	2.732
Totaal Passiva	25.463	25.666	25.688	25.664	25.681	24.738
Kapitalisatiefactor	35%	39%	41%	45%	49%	49%
Solvabiliteit	75%	75%	75%	76%	76%	79%
Current ratio	2,25	2,52	2,74	3,02	3,27	3,21
Berekening liquiditeit						
Kapitalisatiefactor	8.123	8.788	9.227	9.876	10.570	10.311
transactieliq. (Curr.R. = 1)	2.809	2.752	2.732	2.722	2.742	2.732
financieringsliquiditeit (50% AW*inventarissen)	3.528	3.528	3.528	3.528	3.528	3.528
Bufferliquiditeit vóór afdekken restrisico's	1.786	2.508	2.967	3.626	4.300	4.051
Benodigde buffer capaciteit obv risicoprofiel	1.800	1.800	1.800	1.800	1.800	1.800
Overkapitalisatie + of onderkapitalisatie -	-14	708	1.167	1.826	2.500	2.251
Formatie-ontwikkeling	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Directie/management	4,00	4,00	4,00	4,00	4,00	4,00
OP	154,86	150,53	152,78	146,84	142,84	137,82
OOP	61,87	58,97	59,14	58,44	57,96	57,36
	220,72	213,51	215,92	209,29	204,80	199,18
Jaar op jaar mutatie		-7,22	2,42	-6,64	-4,49	-5,62
Mutatie cumulatief			2,42	-4,22	-8,71	-14,33

Toelichting op de continuïteitsparagraaf:

In het financieel beleidsplan is vastgelegd dat in aansluiting op de jaarrekening ook de continuïteitsparagraaf wordt opgesteld.

De continuïteitsparagraaf vormt een steeds belangrijker onderdeel in de jaarcyclus. OCW scherpt elk jaar de richtlijnen daaromtrent aan.

Voor de onderwijsstichting vormt dit onderdeel een onmisbaar instrument om de middellange- en lange termijn in het oog te houden, daarop te anticiperen en beleid te maken.

De basis van een betrouwbare vooruitblik vormt het leerlingenaantal. Wij zitten al een aantal jaren in een krimp situatie; het leerlingenaantal daalt en deze ontwikkeling zet door. In de berekeningen is gebruik gemaakt van het demografische model voor ons voedingsgebied, opgesteld door VOION Arbeidsmarkt en Opleidingsfonds Voortgezet onderwijs.

Daarnaast wordt door eigen onderzoek via het gemeenteregister de groep 8 analyse gemaakt en ook de telling op de open dag in november vormt een indicatie van het te verwachten leerlingenaantal.

In de berekening naar de toekomst is rekening gehouden met een aantal uitgangspunten, die hieronder worden toegelicht.

1. Leerlingen wereldklas; deze zijn in de berekeningen meegenomen; nieuwkomers < 1 jaar 20 ll. per jaar; > 1 < 2 jaar; 20 leerlingen per jaar.

De leerlingen in de laatste categorie zijn opgenomen in de reguliere bekostiging plus een maatwerkbekostiging van € 4.100,- per jaar.

De leerlingen 1e cat. krijgen uitsluitend maatwerkbekostiging van € 11.000,- per jaar. Voor beide categorieën geldt dat de jaarbekostiging

ongeveer aan elkaar gelijk is.

2. In de paragraaf wordt de leerlingontwikkeling van jaar tot jaar geschetst plus de consequenties daarvan in de bekostiging.

Over de komende 5 kalenderjaren verliezen we 14,3 fte aan bekostiging door de leerlingafname.

3. De tarieven zijn op basis van de tarieven 2018. Naar de toekomst blijven ze ongewijzigd. Er is geen rekening gehouden met indexering, verevening passend onderwijs, bezuinigingen en verandering bekostigingsformule.

4. De LWOO gelden gaan komende jaren van DUO naar de samenwerkingsverbanden; in de berekeningen is ervan uitgegaan dat vanaf kalenderjaar 2020 de volledige LWOO bekostiging via het samenwerkingsverband wordt ontvangen.

5. De exploitatievergoeding wordt gerelateerd aan de daling van de leerlingenaantallen.

6. De overige subsidies blijven gehandhaafd en bewegen mee met de leerlingenaantallen.

7. De gemeentevergoeding door decentralisatie blijft conform de formule 2018.

8. Overige onderwijsbijdragen zijn gerelateerd aan de leerlingendaling.

9. Overige baten incl. huren, PX-pakket en ouderbijdragen reizen zijn eveneens gerelateerd aan de leerlingendaling.

10. Salariskosten: Het berekend tekort op de jaarbegroting wordt op de personeelsinzet bezuinigd, waardoor de jaarbegroting min of meer sluitend wordt.

11. De vervangingskosten als gevolg van

de opname Persoonlijk Budget is als aparte regel opgenomen; er is vanuit gegaan dat vanaf 2019 de opname en de jaardotatie aan elkaar gelijk zijn.

12. Overige personeelslasten; Belangrijkste aannames:

a. De uitkeringen UWV dalen in 2018 naar 124K en daarna gerelateerd aan de leerlingendaling.

b. Uitgaven inhuur uitzendkrachten conform begroting 2018 en daarna bewegen ze mee met de leerlingmutatie.

c. WVK en ZZP'ers wordt gehandhaafd op niveau 2018.

d. Scholingskosten conform de huidige formule.

e. P&O en ARBOKosten conform begrote uitgaven 2018.

f. Premie wachtgeld; conform begrote uitgaven 2018.

g. Toevoeging persoonlijk budget; conform jaarbegroting 2018; vanaf 2019 wordt jaarlijks net zoveel opgenomen als wordt gedoteerd.

Het persoonlijk budget is gelijk aan 50 klokuur per fte per jaar. Deze tijd kan op verschillende manieren worden besteed (bv. extra pensioenopbouw, kinderopvang of Bapo-inzet), dan wel worden gespaard. Voor het deel dat wordt gespaard wordt een voorziening onder het vreemd vermogen opgebouwd.

13. Jaarinvesteringen en afschrijvingen; investering:

a. Gebouwen - voor 2018-19 is totaal 650K gereserveerd voor aanpassing van de vmbo afdelingen (2018) en een nieuw dierenverblijf (2019).

daarna staan geen grote gebouwaanpassingen meer op het programma. Vanaf 2020 wordt het jaarlijks investeringsbedrag verlaagd naar 100K per jaar;

b. afschrijvingstermijn bedraagt gemid-

deld 15 jaar op gebouwaanpassingen.

c. Vanaf 2019 ICT 150K per jaar - afschrijvingstermijn gem. 4 jaar

d. Inventarissen 175K per jaar - afschrijvingstermijn gem. 10 jaar

e. Schoolboeken; jaarlijkse investering daalt in 2019 met 58K naar 162K per jaar - afschrijvingstermijn gem. 6 jaar.

Daling gebaseerd op de ervaringscijfers van de voorbije jaren.

14. Huisvestingslasten; conform uitgaven 2017 en gerelateerd aan ontwikkeling leerlingenaantal.

15. Overige materiële lasten gerelateerd aan leerlingenaantallen.

16. Saldo financiële baten/lasten; rente op bouwlening 2,0 % met een aflossingsverplichting van 100K per jaar. De lening wordt in 2022 volledig afgelost.

17. Rente op spaargeld 0,25% per jaar.

Cashflow:

Bij deze aannames nemen de liquide middelen in 2018 toe met 552K.

Kengetallen

- De kapitalisatiefactor daalt in 2017 naar 35% en loopt daarna jaarlijks op naar 49% in 2022.
- De solvabiliteit loopt geleidelijk op naar 79% in 2022.
- De current ratio daalt naar 2,25 in 2017 en loopt daarna op naar 3,2 in 2022.
- In 2017 is sprake van lichte onderkapitalisatie; vanaf 2018 is structureel sprake van een toenemende overkapitalisatie.

Conclusies - beleid:

Het toekomstbeeld geeft een krimpscenario weer. Dit dwingt de school tot het nemen van maatregelen. Die zijn in dit meerjarenperspectief doorberekend.

Zonder ingrijpende overheidsbeperkingen in de bekostiging zien we een grotingsevenwicht ontstaan. Een beheerst investeringsbeleid, waarbij gestreefd wordt naar een ideaalcomplex (excl. gebouwen), waarbij investeringsuitgaven gelijk zijn aan jaarlijkse afschrijvingen, resulteert in een jaarlijks overschot aan liquiditeiten en aan een structurele overkapitalisatie.

Deze overkapitalisatie is zeer gewenst vanuit 2 beleidsgedachten:

1. De spaarfunctie die wij vanwege de doordecentralisatie moeten aanhouden om onze gebouwen op termijn te kunnen vervangen. De eerste gebouwen dateren van 1993 en zijn over de helft van de afschrijvingscyclus van 40 jaar. Over 15 jaar zal er voldoende spaargeld moeten zijn om vervanging moeiteloos te kunnen realiseren.
2. Het verkrijgen van bancaire financiering is geen vanzelfsprekendheid meer. Het schoolbeleid richt zich meer en meer op zelffinanciering, om de afhankelijkheid van externe financiering te minimaliseren.

Risicobeheer:

In het kader van risicobeheersing zijn een aantal risico's en onzekerheden in kaart gebracht. Daarnaast zijn we in gesprek met de verzekeringsafdeling van Rabobank, die een adviesrapport heeft opgesteld, waarbij risico's in kaart zijn gebracht en waaraan gewicht is gehangen. Deze rapportage vormt het uitgangspunt voor risicobeheersing en continuïteit naar de toekomst.

Er wordt gekeken naar volgende aandachtsgedebieden: Bestuur & Organisatie, infrastructuur, HRM, automatisering, inkoop, logistiek, Operations, Marketing en service.

Op deze wijze krijgen we inzicht in:

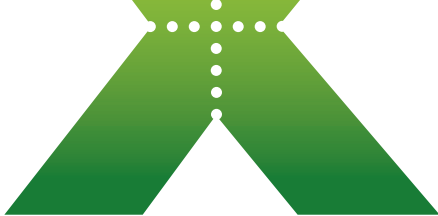
Risico's vermijden; door activiteiten te stoppen, uit te besteden of anderszins te richten.

Risico's verminderen: door technische, dan wel organisatorische aanpassingen Risico's over te dragen; door bv. te verzekeren

Risico's zelf te dragen.

Daarnaast hadden we zelf al risicogebieden onderzocht; de belangrijkste bevindingen daarin zijn:

- Het bezit van gebouwen en terreinen, de zg. doordecentralisatie. Hiervoor is een extra buffer van € 1.800.000,- toegevoegd aan het risicokapitaal.
- De rijksvergoeding die wij ontvangen is overwegend afhankelijk van het leerlingenaantal. Door het maken van een juiste leerlingenprognose kunnen we dit monitoren met behulp van de meerjarenbegroting; de basis voor deze prognose vormen de demografische data van ons voedingsgebied. Ook wordt informatie verzameld en in kaart gebracht door onderzoek.
- Het zou kunnen gebeuren dat met name de huidige populatie van leerlingen (schakelklas en PRO) uit bv. Veldhoven en Valkenswaard in de toekomst gehuisvest wordt in schoolgebouwen binnen de eigen gemeente; deze leerlingen kunnen afhaken indien deze gemeenten stoppen met de financiering van het leerlingenvervoer. Het is daarom van belang dat we op bestuurlijk niveau goede contacten onderhouden met onze partners en gemeentelijk bestuurders in de omgeving.
- Mocht zich in de komende jaren een te grote krimp in het aantal leerlingen voordoen, dan bestaat de mogelijkheid om de losse gebouwen, zoals het Junior college en de praktijkschool af te stoten. Deze mogelijkheid bestaat door:
 1. Ontheffing aan de gemeente Bladel te

vragen om de gebouwen te ontdoen van de kwalificatie onderwijshuisvesting:

2. De gebouwen te verkopen via de vrije markt:

3. Gebouwen over te dragen aan de gemeente Bladel, zodanig dat er geen financiële verantwoording voor de gebouwen rust bij de school.

- Een risico is dat (een deel van) de gebouwen door een calamiteit afbrandt. Daartoe zijn adequate verzekeringen afgesloten.

- De tijdelijkheid van de gesloten doordecentralisatie-overeenkomst van de huisvestingsgelden met de gemeente Bladel. De gemeente kan na afloop van de tienjaarlijkse contractperiode andere eisen stellen.

- De fluctuaties die zich in de afgelopen jaren hebben voortgedaan in de financiering van het voortgezet onderwijs door de Rijksoverheid. Voorbeeld; de doorgevoerde doordecentralisatie van de vergoeding van de huisvesting van Rijk naar gemeente is gekoppeld aan de vergoedingsformule voor de personele bekostiging. Deze is niet voor 100% gelijk en gegarandeerd aan hetgeen we hiervoor van de gemeente Bladel ontvingen.

- De ontwikkeling van het passend onderwijs, met name in de organisatorische en financiële inrichting binnen het Samenwerkingsverband PVO regio Eindhoven/Kempenland.

- De verevening passend onderwijs; de overheid erkent dat er regio's zijn die relatief minder zorggelden ontvangen en omgekeerd.

Er zullen daarom zorggelden verschuiven van "rijke" naar "arme" regio's.

- Wij hebben geen invloed op de ontwikkeling van gemeentelijke heffingen en belastingen, zoals de vaststelling van de WOZ-waarde van de gebouwen en de overige heffingen van semi-overheidsorganisaties.

- De ontwikkelingen van ICT brengen ook risico's met zich mee, aangezien deze zich soms moeilijk laat plannen. Bepaalde kosten zijn niet altijd goed te ramen.

Investerings en voorzieningen:

Na 2019 zullen investeringen beperkt blijven tot vervanging van afgeschreven inventarissen: Er zijn geen plannen voor grote projecten zoals we de afgelopen jaren hebben gehad. Op een in 2015 aangekocht perceel cultuurgrond zal de

komende jaren een dierenverblijf met een leslokaal worden gerealiseerd.

Voorzieningen: Met name de voorziening persoonlijk budget baart zorgen; de jaarlijkse toevoeging die we moeten doen moet door de school zelf worden bekostigd. Ook is nog geen definitief beleid vastgesteld hoe we in de toekomst de uren die mensen sparen - en op enig moment dus moeten gaan opnemen - vorm gaan geven. Dit wordt ook voor een belangrijk deel bepaald door de cao en is onderwerp van de gesprekken met de PMR.

- de onderhoudsvoorziening: momenteel wordt door een nieuwe leverancier een nieuwe nulmeting uitgevoerd voor het grootonderhoud.

Een eerste rapportage is zojuist in concept opgesteld. Daaruit komt naar voren dat de echte grote onderhoudsitems pas vanaf 2024 gaan lopen.

Hoewel pas concept, is daar in dit meerjarenperspectief al rekening mee gehouden. De jaarlijkse dotatie aan de voorziening blijft vooralsnog gefixeerd op 77.000,-. In het tweede kwartaal van dit jaar zal dit concept worden omgezet naar een definitief voorstel.

Jaarrekening 2017

Gegevens over de rechtspersoon

Naam instelling	Onderwijsstichting de Kempen
Adres	Tuinstraat 1
Postadres	Postbus 169
Postcode/plaats	5530 AD BLADEL
Rechtsvorm	Stichting
Statutaire zetel	BLADEL
KvK	41087363
Telefoon	0497-361261
Fax	0497-360030
Bestuursnummer	29187

Naam school	Pius X-College
Brinnummer	03KN
Onderwijstype	VO
Adres	Tuinstraat 1
Postadres	Postbus 169
Postcode/plaats	5530 AD BLADEL
Telefoon	0497-361261
Fax	0497-360030
E-mail	Info@piusx-college.nl
Internet	www.piusx-college.nl

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

ALGEMEEN

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de bepalingen opgenomen in de Ministeriële Richtlijn jaarverslaggeving onderwijs. Hierbij wordt aansluiting gezocht bij de bepalingen van Boek2 titel 9 van het Burgerlijk Wetboek en de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving waaronder Richtlijn 660 Onderwijsinstellingen.

Activa en verplichtingen worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde.

Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

De in de jaarrekening opgenomen bedragen luiden in hele euro's.

Schattingen: bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt de leiding van Onderwijsstichting de Kempen zich verschillende oordelen en schattingen die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in art. 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten.

1.1.2 Materiële vaste activa

Terreinen en gebouwen - Inventarissen, ICT en schoolboeken

Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikname. Investeringskosten onder de € 1.000,- worden rechtstreeks ten laste van het resultaat gebracht. Subsidies in verband met aanschaf van materiële vaste activa worden gepasseerd onder de overlopende passiva. Deze doelsubsidies worden tijdevenredig over de geschatte economische levensduur van deze activa ten gunste van de staat van baten en lasten gebracht.

1.1.2.1 Gebouwen

De gebouwen zijn gewaardeerd tegen aanschafwaarde onder aftrek van de afschrijvingen.

De hoofdgebouwen worden lineair afgeschreven in 40 jaar.

Verbouwingen, verbeteringen en renovaties worden geactiveerd voorzover deze waarde toevoegen aan de gebouwen of de levensduur verlengen en worden in 10 of 15 jaar lineair afgeschreven. Overige kosten worden direct ten laste van het resultaat gebracht.

Zowel het economisch als het juridisch bezit is in handen van de onderwijsstichting.

1.1.2.1 Grondeigendommen

De grondeigendommen zijn gewaardeerd tegen aanschafwaarde. Afschrijvingen op grondeigendommen vinden niet plaats.

1.1.2.2 Inventaris en apparatuur

De inventaris en apparatuur worden gewaardeerd tegen aanschafwaarde onder aftrek van de afschrijvingen.

De afschrijvingen worden lineair bepaald op basis van de verwachte

levensduur. De gehanteerde afschrijvingstermijnen bedragen voor machines, installaties, schoolmeubilair en kantoormeubilair 5 - 15 jaar en ict 3 tot 5 jaar.

Vanaf 2016 worden laptops in 5 jaar (was 4 jaar) afgeschreven.

1.1.2.3 In het jaar van aanschaf van de schoolboeken wordt de boekwaarde per einde jaar met 1 volledig afschrijvingsjaar verlaagd.

1.2.2 Vorderingen

Vorderingen worden opgenomen tegen de reële waarde, voorzover noodzakelijk onder aftrek van een voorziening voor het risico van oninbaarheid.

1.2.4 Liquide middelen

De liquide middelen staan, voorzover niet anders vermeld in de toelichting op de balans, ter vrije beschikking van het bestuur en worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

2.1.1 Algemene reserve

De algemene reserve betreft een buffer ter waarborging van de continuïteit van het bevoegd gezag en wordt opgebouwd uit resultaatbestemming van overschotten welke ontstaan uit het verschil tussen de toegerekende baten en werkelijk gemaakte lasten. In geval van een tekort wordt dit resultaat ten laste van de algemene reserve gebracht.

Reserves worden geacht uit publieke middelen te zijn opgebouwd tenzij expliciet anders is vermeld in de toelichting op de balans. Schattingen: bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt de leiding van Onderwijsstichting de Kempen zich verschillende oordelen en schattingen die essentieel kun-

nen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in art. 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten.

2.1.2 Bestemmingsreserves

Bestemmingsreserves worden gevormd met als doel deze in de toekomst aan te wenden voor een specifiek doel; bestemmingsreserves zijn gevormd op basis van een besluit van het bevoegd gezag. Aan de bestemmingsreserves ligt een plan ten grondslag waarin is opgenomen welke uitgaven ten laste van de reserve komen, een inschatting van het totaal van de uitgaven en een inschatting in welk jaar de uitgaven zullen worden gedaan.

- Bestemmingsreserve Bapo (Levensfase bewust personeelsbeleid)

De bestemmingsreserve Bapo betreft de vrijgevallen voorziening Bapo welke bestemd is om de kosten van niet opgenomen Bapo-rechten uit het verleden te betalen. De reserve Bapo betreft uitsluitend nog niet opgenomen Bapo-rechten uit het verleden.

Bij de berekening van de reserve zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

De bestemmingsreserve bapo bestaat uit de totale werkgeverslast van de tot 31-12-2017 gespaarde bapo-uren.

In de berekening is rekening gehouden met de eigen bijdrage van de werknemer.

2.2 Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte of verplichtingen die op balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van

middelen noodzakelijk is en waarvan de hoogte redelijkerwijs kan worden ingeschat. Eveneens worden voorzieningen gevormd voor verliezen die naar waarschijnlijkheid in de toekomst zullen worden geboekt, maar die voortkomen uit risico's die op balansdatum aanwezig zijn.

Voorziening spaarverlof

De voorziening spaarverlof is opgebouwd om de kosten van vervangers te betalen wanneer personeelsleden het gespaarde verlof opnemen. De voorziening is berekend op basis van de werkelijk gespaarde uren tegen de actuele waarde. De in de CAO opgenomen bindende genormeerde bedragen zijn hierop van toepassing.

Voorziening jubileumgratificatie

De voorziening jubilea is gevormd ter dekking van de kosten van jubileumgratificaties die op grond van de cao dienen te worden betaald. Daarbij wordt rekening gehouden met de datum van indiensttreding, een blijfkanspercentage en een uitkering bij 25 en 40-jarig jubileum conform de CAO. De voorziening is gewaardeerd tegen contante waarde, de discontovoet bedraagt 2,5%.

Voorziening persoonlijk budget

Met ingang van 1 augustus 2014 wordt iedere werknemer een jaarlijks persoonlijk budget toegekend van 50 klokuren bij 1 fte.

De bestedingsdoeleinden zijn divers en individueel te bepalen. De voorziening bestaat uit de op 31-12-2017 nog niet opgenomen of bestede klokuren. De uren worden berekend tegen de in de cao opgenomen genormeerde bedragen.

Onderhoudsvoorziening

De onderhoudsvoorziening beoogt kos-

tenegalisatie voor de uitgaven van groot planmatig onderhoud aan onroerende zaken die door de jaren heen een onregelmatig verloop hebben.

De dotaties aan de voorziening zijn gebaseerd op de meerjarenonderhoudsbegroting die een periode kent van 10 jaar. Het uitgevoerde onderhoud wordt ten laste van deze voorziening gebracht. De voorziening is, rekening houdend met geplande jaarlijkse dotaties, toereikend voor het uit te voeren onderhoud in de periode waarvoor de meerjaren onderhoudsbegroting strekt.

2.3 Langlopende schulden

De langlopende schulden worden opgenomen tegen reële waarde.

2.4 Kortlopende schulden en overlopende passiva.

De kortlopende schulden en overlopende passiva hebben een verwachte looptijd van minder dan 1 jaar en zijn opgenomen tegen reële waarde.

Grondslagen van resultaatbepaling

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en alle hiermee verbonden, aan het verslagjaar toe te rekenen lasten.

De baten en lasten worden toegerekend aan de verslagperiode waarop deze betrekking hebben.

Rijksbijdragen OCW

Onder de rijksbijdrage OCW worden de vergoedingen voor de exploitatie opgenomen. De rijksbijdragen worden toegerekend aan het verslagjaar.

De ontvangen (normatieve) rijksbijdragen worden in het jaar waarop de toekenningen betrekking hebben volledig verwerkt als baten in de staat van baten en lasten.

Geoordeelde OCW-subsidies met een vrij besteedbaar overschot (doelsubsidies waarbij het overschot geen verrekeningsclausule heeft) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord naar rato van de voortgang van de gesubsidieerde activiteiten. Het deel van de subsidies waar nog geen activiteiten voor zijn verricht per balansdatum, worden verantwoord onder de overlopende passiva.

Geoordeelde OCW-subsidies (doelsubsidies met verrekeningsclausule) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord in het jaar ten laste waarvan de gesubsidieerde lasten komen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de overlopende passiva zolang de bestedingstermijn nog niet is verlopen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de kortlopende schulden zodra de bestedingstermijn is verlopen op balansdatum.

Afschrijvingen

De afschrijvingen zijn gerelateerd aan de aanschafwaarde van de desbetreffende immateriële en materiële vaste activa. Afschrijvingen vinden plaats volgens de lineaire methode op basis van de geschatte levensduur. In het jaar van aanschaf wordt naar tijdgelang afgeschreven.

De volgende afschrijvingstermijnen worden gehanteerd:

Meubilair	5 tot 15 jaar
Duurzame apparatuur	5 tot 10 jaar
Hardware/software	3 tot 5 jaar
Schoolboeken	6 jaar m.i.v. 2017
Gebouwen	40 jaar
Verbouwingen	10 - 15 jaar

Pensioenverplichtingen

Er is sprake van een toegezegde pensioenregeling. Hierbij is een pensioen toegezegd aan personeel op pensioengerechtigde leeftijd, afhankelijk van leeftijd, salaris en dienstjaren.

Deze toegezegde pensioenregeling is verwerkt als zou sprake zijn van een toegezegde-bijdrage regeling.

Voor de pensioenregeling worden op verplichte basis premies betaald aan het pensioenfonds. Behalve de premiebetaling zijn er geen verdere verplichtingen uit hoofde van deze regeling. Er is geen verplichting in geval van een tekort bij het pensioenfonds tot het voldoen van aanvullende bijdrage anders dan toekomstige premies.

De premies worden verantwoord als personeelskosten als deze verschuldigd zijn.

Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien deze leiden tot een terugstorting of tot een vermindering van toekomstige betalingen

Grondslagen voor de opstelling van het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht wordt opgesteld volgens de indirecte methode.

De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit liquide middelen.

Ontvangen en betaalde interest wordt opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

Financiële instrumenten

Onder financiële instrumenten worden zowel primaire financiële instrumenten, zoals vorderingen en schulden, als financiële derivaten verstaan. In de toelichting op de onderscheiden posten van de balans wordt de reële waarde van het betreffende instrument toegelicht als die afwijkt van de boekwaarde. Indien het financiële instrument niet in de balans is opgenomen wordt de informatie over de reële waarde gegeven in de toelichting op de "Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen". Financiële derivaten waarbij de onderliggende waarde niet beursgenoteerd is worden tegen kostprijs opgenomen.

De stichting past hedge-accounting toe (RJ 290.618); RJ 290 biedt ook de mogelijkheid om kostprijs-hedge-accounting toe te passen. Bij toepassing van kostprijs-hedge-accounting worden financiële derivaten tegen kostprijs gewaardeerd.

Het effectieve deel van de financiële derivaten die zijn toegewezen voor kostprijs-hedge-accounting, wordt tegen kostprijs gewaardeerd en het ineffektieve deel wordt tegen reële waarde gewaardeerd. De waardeveranderingen van de reële waarde van het ineffektieve deel worden direct in de winst- en verliesrekening verwerkt.

Per 1 juli 2017 is de onderwijsstichting niet langer in bezit van financiële derivaten.

Balans per 31 december 2017 (na resultaatbestemming)

1. Activa	31-12-17	31-12-16
	x € 1,--	x € 1,--
Vaste activa		
1.1.2 Materiële vaste activa		
1.1.2.1 Gebouwen en terreinen	17.339.375	18.016.719
1.1.2.2 Inventaris en apparatuur	1.436.437	1.723.229
1.1.2.3 Schoolboeken	359.021	337.483
	19.134.834	20.077.431
Totaal vaste activa	19.134.834	20.077.431
Vlottende activa		
1.2.2 Vorderingen		
1.2.2.1 Debiteuren	321.565	290.636
1.2.2.2 Ministerie OCenW	20.417	0
1.2.2.3 Overige vorderingen	102.389	169.843
1.2.2.4 Overlopende activa	315.017	373.923
	759.387	834.402
1.2.4 Liquide middelen	5.568.363	6.924.134
Totaal vlottende activa	6.327.751	7.758.536
Totaal activa	25.462.584	27.835.967

Balans per 31 december 2017 (na resultaatbestemming)

2.	Passiva	31-12-17	31-12-16
		x € 1,--	x € 1,--
2.1	Eigen vermogen		
2.1.1	Algemene reserve	7.577.015	7.441.595
2.1.2	Bestemmingsreserves	11.474.382	11.519.577
	Totaal vermogen	19.051.397	18.961.172
2.2	Voorzieningen		
2.2.1	Personeelsvoorzieningen	578.092	512.997
2.2.3	Onderhoudsvoorziening	1.648.836	1.627.729
		2.226.929	2.140.726
2.3	Langlopende schulden		
2.3.3	Kredietinstellingen	1.375.000	3.978.575
2.4	Kortlopende schulden		
2.4.1	Kredietinstellingen	102.540	149.122
2.4.3	Crediteuren	324.752	333.607
2.4.4	OCW vooruitontvangen niet geormerkte subsidies	0	0
2.4.7	Loonheffing	838.970	791.213
2.4.8	Schulden terzake pensioenen	217.289	188.416
2.4.9	Overige kortlopende schulden	294.314	226.351
2.4.10	Overlopende Passiva	1.031.393	1.066.785
		2.809.258	2.755.494
	Totaal passiva	25.462.584	27.835.967

Staat van baten en lasten 2017

	Jaar 2017 x € 1,--	Begroting 2017 x € 1,--	Jaar 2016 x € 1,--
Baten			
Rijksbijdragen OC en W	21.112.902	20.395.844	20.058.148
Overige overheidsbijdragen	1.073.795	1.094.211	1.213.278
Baten in opdracht van derden	67.958	49.108	54.408
Overige baten	616.237	514.538	538.124
	22.870.893	22.053.701	21.863.958
Lasten			
Personele lasten	18.187.097	17.680.565	17.605.182
Afschrijvingen	1.402.342	1.493.923	1.462.018
Huisvestingslasten	1.103.897	1.121.540	1.095.012
Overige materiële lasten	2.019.364	1.930.810	2.081.822
	22.712.700	22.226.838	22.244.034
	158.193	-173.137	-380.075
financiële baten en lasten	-67.967	-75.000	-120.533
	90.226	-248.137	-500.609

VAN EIJK
Lernende in de
Praktijk

AWE
SOME

Kasstroomoverzicht 2017

	Jaar 2017 x € 1,--	Jaar 2016 x € 1,--
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Resultaat	90.226	-500.609
Overige mutaties EV	0	0
	90.226	-500.609
Afschrijvingen	1.402.342	1.462.018
Operationele activiteiten:		
voorraden	0	0
vorderingen	75.015	-16.524
kortlopende schulden	53.764	8.996
mutaties voorzieningen	86.202	150.144
	1.707.550	1.104.025
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
(Des)investerings materiële vaste activa	-459.744	-768.049
(Des)investerings financiële vaste activa	0	0
	-459.744	-768.049
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Mutatie overige langlopende schulden	-2.603.575	-160.772
	-2.603.575	-160.772
Mutatie liquide middelen	-1.355.769	175.205
Beginstand liquide middelen	6.924.133	6.748.928
Mutatie liquide middelen	-1.355.769	175.205
Eindstand liquide middelen	5.568.363	6.924.133

A.1.4 Toelichting behorende tot de balans

1.1.2 Materiële vaste activa

1.1.2.1 Gebouwen en terreinen

	31-12-16	31-12-16	31-12-16	2017	2017	2017	2017
	Aanschaf- prijs	afschrijving cumulatief	Boekwaarde	Investerings Afschrijvingen	waarde- verminderingen	Des- investeringen	Overige mutaties correcties
1.1.2.1.1 Hoofdgebouwen	23.005.191	8.604.433	14.400.758	43.628	571.438	0	0
1.1.2.1.2 Terreinaanpassingen	630.853	128.585	502.268	18.404	36.248	0	0
1.1.2.1.3 Gebouwaanpassingen	2.004.774	981.817	1.022.958	4.771	136.461	0	0
1.1.2.1.4 Grondeigdommen	2.090.735	0	2.090.735	0	0	0	0
	27.731.553	9.714.834	18.016.719	66.803	744.147	0	0
1.1.2.2 Inventaris/apparatuur/schoolboeken							
1.1.2.2.1 Inventarissen	7.639.546	5.916.317	1.723.229	210.222	497.014	0	0
1.1.2.2.2 Schoolboeken	887.189	549.707	337.483	182.720	161.181	233.548	-233.548
	8.526.736	6.466.024	2.060.712	392.941	658.195	233.548	-233.548
Totaal	36.258.289	16.180.858	20.077.431	459.744	1.402.342	233.548	-233.548

Vervolg

1.1.2.1 Gebouwen en terreinen

	31-12-17	31-12-17	31-12-17
	Aanschafwaarde	Cum. Afschrijving	Boekwaarde
1.1.2.1.1 Hoofdgebouwen	23.048.819	9.175.871	13.872.948
1.1.2.1.2 Terreinaanpassingen	649.256	164.833	484.424
1.1.2.1.3 Gebouwaanpassingen	2.009.545	1.118.278	891.268
1.1.2.1.4 Grondeigdommen	2.090.735	0	2.090.735
	27.798.356	10.458.981	17.339.375
1.1.2.2 Inventaris/apparatuur/schoolboeken			
1.1.2.2.1 Inventarissen	7.849.768	6.413.331	1.436.437
1.1.2.2.2 Schoolboeken	836.361	477.340	359.021
	8.686.129	6.890.670	1.795.458
Totaal	36.484.485	17.349.652	19.134.834

1.1.2.1.1 Betreft de correctie BTW aftrek op de investeringen in het kader van GGTS (gelegenheid geven tot sportbeoefening); Na onderzoek door de belastingdienst is een lager aftrekpercentage vastgesteld dan in aanvang van het project werd aangenomen. Inmiddels is de correctie aan de belastingdienst betaald. Betekent dat de correctie toegevoegd wordt aan het investeringsbedrag.

1.1.2.1.2 De terreinaanpassingen betreffen uitgaven voor buitensigning zuilen.

1.1.2.1.3 Betreft de aanloopkosten voor de bouw van een nieuw dierenverblijf. De bouw zelf zal pas in 2019 worden uitgevoerd.

1.1.2.2.1 Algemene inrichtingen en inventarissen: 85.937,- plus ICT 124.285,-: wv. 49.333,- in Mac Books, 24.873,- in beamers, 19.050,- in speakers en 31.029,- in overige hard- en software.

	Waarde	Peildatum
OZB en verzekerde waarde gebouwen en terreinen	20.620.000	01-01-17
OZB-waarde gebouwen en terreinen	30.807.300	18-01-18
Verzekerde waarde gebouwen	10.574.200	18-01-18
Verzekerde waarde inventaris		

De verzekerde waarden zijn gebaseerd op herbouwwaarde voor de gebouwen en op nieuwwaarde voor de inventarissen.

Voor de gebouwen geldt een hertaxatietermijn van 6 jaar; voor inventarissen is dit 3 jaar.

Vervolg toelichting op de balans

1.1.2.2.2 Schoolboeken

De lesboeken die vanaf sj. 2013-14 zijn aangeschaft hebben een afschrijvingsduur van 5 jaar zonder restwaarde.

De aanschaf van vroegere jaren lopen mee in de nieuwe afschrijvingstermijn. Lesboeken die tot € 0,- zijn afgeschreven worden uit de cyclus gehaald en niet meer meegeteld bij de cumulatieve aanschafwaarde en cumulatieve afschrijvingen.

Vanaf 2017 worden de boeken in 6 jaar afgeschreven.

1.2.2 Vorderingen

	31-12-17	31-12-16
	x € 1,-	x € 1,-
1.2.2.1 Debiteuren: Openstaande posten per 31-12-2017, conform sub-administratie,	321.565	290.636
1.2.2.2 Ministerie OC&W	20.417	0
1.2.2.3 Overige vorderingen	102.389	169.843
	444.370	460.479

Toelichting:

1.2.2.1 Betreft vorderingen op het samenwerkingsverband 270.490,-; Collegascholen € 48.266,- en handelsvorderingen 2.809,-;

1.2.2.2 Nog te ontvangen van Min OC&W: doorstroomsubsidies vmbo-mbo en HV-mbo.

	31-12-17	31-12-16
	x € 1,-	x € 1,-
Adoptiebouwproject	484	88.018
Nog te ontvangen Pius X fonds	35.000	35.000
Nog te ontvangen rentevergoeding	20.545	46.825
nascholingsgelden personeel	45.000	0
Overige vorderingen	1.359	0
Totaal overige vorderingen	102.389	169.843

Uitsplitsing

1.2.2.3.1	Personeel	45.000
1.2.2.3.2	Overigen	57.389

- Adoptiebouwproject:

Het project is in 2017 financieel afgewikkeld. De vordering betreft een door de school betaalde onderhoudsnota; het bedrag is op 9 februari 2018 door de school ontvangen.

- Nog te ontvangen Pius X-Fonds: De vordering bestaat uit de jaarlijkse bijdrage voor internationalisering/cultuurgelden.

- Nog te ontvangen rente

Vermogensspaarrekening Rabo	20.544
Spaarvrij rekening Rabo	1
Totaal rentevordering	20.545

- Nascholingsgelden personeel: betreft een omscholing door Fontys voor 9 werknemers; de deelnemers ontvangen subsidie en storten die door naar de school, omdat de school de nota aan Fontys vergoedt. Op 6 februari 2018 zijn alle bedragen ontvangen.

Vervolg toelichting op de balans

1.2.2 Overlopende activa		31-12-17	31-12-16
		x € 1,--	x € 1,--
Vooruitbetaald	Transitoria Debet	241.500	290.525
Vooruitbetaald	Borggelden kluissleutel	641	663
Nog te ontvangen	Orion scholen	35.383	48.751
Nog te ontvangen	Tussenrekening personeel	0	544
Vooruitbetaald	IPAP premie 2017	37.493	33.440
		315.017	373.923
Uitsplitsing			
Vooruitbetaald	279.634		
Nog te ontvangen	35.383		
- Transitoria:			
	Verzekeringspremie kw.1-2018	13.414	
	Licenties software en onderhoud	82.778	
	Raet en Ddi vooruitbetaald	10.463	
	Buitenlandse reizen leerlingen en introducties	59.927	
	CJP paspoorten leerlingen	13.218	
	Huren en overige dienstverlening	26.153	
	Overige vooruitbetalingen	35.547	
		241.500	
1.2.4 Liquide middelen		31-12-17	31-12-16
		x € 1,--	x € 1,--
1.2.4.1 Kasmiddelen		444	116
1.2.4.2 Banken		1.940.701	843.624
1.2.4.3 Deposito's		0	0
1.2.4.4 Spaar- en beleggersrekeningen		3.627.219	6.080.394
		5.568.363	6.924.134
Specificatie banken/Sparen:			
		31-12-17	
	Rabobank r/c	1.906.300	
	Rabobank r/c Pro	25.761	
	Simple Card	8.640	
	Rabobank Spaarvrij	6.913	
	Rabobank Vermogensspaarrekening	3.620.306	
		5.567.920	

Vervolg toelichting op de balans

2. Passiva

2.1	Eigen vermogen	Stand 01-01-17 x € 1,-	Resultaat 2017 x € 1,-	Overige mutaties x € 1,-	Stand 31-12-17 x € 1,-
2.1.1	Algemene reserve	7.441.595	135.421	0	7.577.015
2.1.2	Bestemmingsreserve publiek	11.519.577	-45.195	0	11.474.382
		18.961.172	90.226	0	19.051.397

2.1.2	Bestemmingsreserve (publiek)	Stand 01-01-17 x € 1,-	Resultaat 2017 x € 1,-	Overige mutaties x € 1,-	Stand 31-12-17 x € 1,-
2.1.2.2	Bestemmingsreserve publiek nieuwbouw	11.300.256	0	0	11.300.256
2.1.2.5	Best.res.pub. levensfase bewust personeelbeleid	219.321	-45.195	0	174.126
		11.519.577	-45.195	0	11.474.382

2.1.2.2 De bestemmingsreserve nieuwbouw is gevormd ter vervanging van de in 1993 verkregen gebouwen PX1 S2 en is gelijk aan de oorspronkelijke aanschafwaarde in 1993 plus een jaarlijkse indexering van 3% voor gestegen bouwkosten en inflatiecorrectie. Mede door dalende inflatie en bouwstagnatie is besloten vanaf 2013 de jaarlijkse kostenindexatie los te laten.

2.1.2.5 De bestemmingsreserve is opgebouwd uit gespaarde bapo-uren uit het verleden en gekapitaliseerd tegen het tarief van de genormeerde bedragen uit het cao VO.

Ultimo 2017 is het aantal uren gedaald van 6.992 uur in 2016 naar 5.632 uur eind 2017.

De gemiddelde uurkosten zijn gedaald van € 31,37 naar € 30,92.

Voorzieningen	Stand per 01-01-17 x € 1,-	Dotaties 2017 x € 1,-	Onttrekking 2017 x € 1,-	Vrijval 2017 x € 1,-	Saldo 31-12-17 x € 1,-
2.2	35.173	0	0	4.533	30.641
2.2.1.1 Voorziening spaarverlof	176.933	40.516	25.897	0	191.553
2.2.1.2 Voorziening Jubileumgratificatie	300.891	80.944	25.936	0	355.899
2.2.1.3 Voorziening Persoonlijk budget	1.627.729	77.000	55.893	0	1.648.836
2.2.3 Onderhoudsvoorziening	2.140.726	198.460	107.725	4.533	2.226.929

	Afwikkelingstermijn		
	< 1 jaar	> 1- < 5 jaar	> 5 jaar
Spaarverlof	0	30.641	0
Jubileumgratificatie	27.243	35.936	128.373
Voorziening Persoonlijk budget	25.000	330.899	0
Onderhoudsvoorziening	137.805	287.276	1.223.755

Vervolg toelichting op de balans

2.2.1.1 - Spaarverlof:

Naast de BAPO-regeling bestaat de Spaarverlofregeling, waarvoor maximaal 60 uur per jaar mag worden gespaard.

De regeling bestaat alleen nog voor diegenen, die vóór het schooljaar 2006/2007 deelnamen.

De voorziening daalt als gevolg van een opnamesaldo.

2.2.1.2 - Voorziening jubilea:

De opbouw wordt berekend aan de hand van een model van Vos ABB en is gebaseerd op de ingangsdatum van de ambtelijke diensttijd, de blijfkans, en een uitkering van 0,5 x maandsalaris bij 25-jarig, resp. 1,0 x bij het 40-jarig diensttijdjubileum.

In 2017 is conform de geldende regelgeving 25.897,- aan ambtsjubilea uitgekeerd.

2.2.1.3 - Voorziening Persoonlijk Budget:

Per 1 augustus 2014 is voor idere medewerker in het Voortgezet Onderwijs het persoonlijk budget ingevoerd.

van 50 klokuur per jaar op basis van 1 fte. Deze 50 uur kan naar keuze worden ingezet voor ouder-, zorg-, studie- of recuperatieverlof, voor kinderopvang of verhogen pensioen. Ook kunnen de uren worden gespaard. Voor OOP tot schaal 9 bestaat de mogelijkheid tot uitbetalen. De hoogte van de voorziening wordt bepaald door de uren Persoonlijk Budget om te rekenen in geld aan de hand van de in de cao opgenomen genormeerde bedragen.

2.2.3 Onderhoudsvoorziening:

Het werkelijk uitgevoerd groot-onderhoud in enig jaar wordt vergeleken met het MJOP (meerjarig onderhoudsplan).

In 2017 is de dotatie aan de voorziening 77.000,-. Aan grootonderhoud is 55.893,- betaald aan vervanging lichtarmaturen (7.832,-), vervanging sloten (36.200,-), Gietsvloeren toiletten (10.073,-) en diversen (1.788,-)

2.3 Langlopende schulden

2.3.3 Kredietinstellingen

Naam	Stand per 01-01-17	Aangegane leningen 2017	Aflossing 2017 + korte schuld 2018	Stand lening lang 31-12-17	Looptijd > 1 jaar	Looptijd > 5 jaar	Rentevoet
2.3.3.1 Rabo 2,00	3.975.000	0	2.600.000	1.375.000	1.375.000	875.000	2,00%
2.3.3.2 Rabo 6,30	3.575	0	3.575	0	0	0	6,30%
	3.978.575	0	2.603.575	1.375.000	1.375.000	875.000	

2.3.3.1 Op 1 juli is deze lening overgesloten naar een contract rechtstreeks met Rabobank; de swap is er uit gehaald. De lening is vastgelegd voor een 5-jaars termijn tegen een rente van 2,0%. De jaarlijkse aflossingsverplichting bedraagt 100.000,-

2.3.3.2 Extra aflossingen worden rechtstreeks op de hoofdening afgeboekt op het moment van aflossen.

Van lening 2.3.3.1 is 100.000,- overgezet naar korte schuld (2.4.1)

Het betreft hier de jaarlijks verplichte aflossingsbedragen.

	31-12-17	31-12-16
2.4 Kortlopende schulden	x € 1,-	x € 1,-
2.4.1 Kredietinstellingen	102.540	149.122
2.4.3 Crediteuren	324.752	333.607
2.4.4 OCW vooruitontvangen niet geoordeelde subsidies	0	0
2.4.7 Belastingen	838.970	791.213
2.4.8 Schulden terzake pensioenen	217.289	188.416
2.4.9 Overige kortlopende schulden	294.314	226.351
2.4.10 Overlopende Passiva	1.031.393	1.066.785
	2.809.258	2.755.494

Vervolg toelichting op de balans

Uitsplitsing		31-12-17	31-12-16
2.4.7.1	Loonheffing	807.024	798.465
2.4.7.2	BTW	31.946	-7.252
		838.970	791.213
2.4.9	Overige kortlopende schulden	294.314	226.351
2.4.10.2	Vooruitontvangen subsidies OCW geoormerkt	17.407	17.378
2.4.10.3	Vooruitontvangen investeringssubsidies	150.892	183.334
2.4.10.5	Vakantiegeld en Bindingstoelage	626.465	633.843
2.4.10.8	Overige overlopende passiva	236.629	232.230
		1.031.393	1.066.785
Toelichting			
2.4.1	RABO te betalen rente bouwleningen	2.540	15.577
	RABO aflossing bouwleningen in 2018 zie ook 2.3.3	100.000	133.545
		102.540	149.122
2.4.3	Handelscrediteuren > 10.000,- : Energie 18.981,-, uitzendkrachten 20.618,-, verzekeringen 13.414,-, Onderhoud 10.420,-, WVK 51.715,-, Gemeente Bladel 25.565,-, reizen 20.336,-.		
2.4.4	Zie de specificatie "aansluiting subsidies" en model G in de bijlagen.		
2.4.7.2	De school brengt BTW in rekening aan basisscholen en verenigingen die gebruik maken van de sportzalen in het kader van GGTS. (gelegenheid geven tot sportbeoefening) plus BTW over OOP diensten aan andere scholen en het samenwerkingsverband. De hiermee samenhangende voorbelasting op inkoop wordt daarop in mindering gebracht.		
		31-12-17	31-12-16
2.4.8	Verschuldigde premies aan het ABP en Loyalis over de maand december 2017	x € 1,- 217.289	x € 1,- 188.416
2.4.9	Uitsplitsing:		
	- schuld aan de personeelvereniging	8.902	10.880
	- nog te betalen overige kosten	1.692	3.224
	- nog te betalen jaar sporthal	72.789	0
	- subsidies niet Rijk	187.904	191.415
	- bestemmingen	18.547	16.186
	- ouderraad	4.480	4.646
		294.314	226.351
	- Personeelvereniging: De school voert het financieel beheer over het personeelsfonds. Over de schuld wordt geen rente vergoed.		
	- Bestemmingen.	31-12-17	31-12-16
	Stichting OTIB (stimuleringsfonds techniekvakken)	2.645	2.644
	Jamaica project	0	0
	MKB Borg tankpas	-200	-200
	PBN Bosnië project Pro	16.102	13.742
		18.547	16.186

Vervolg toelichting op de balans

2.4.10.2 Zie de specificatie “aansluiting subsidies” en model G in de bijlagen.

2.4.10.3 Vooruitontvangen investeringssubsidies; voorheen de egalisatierekening tussen het eigen vermogen en de voorzieningen.
Zie de specificatie “aansluiting subsidies” en model G in de bijlagen.

2.4.10.5 Opbouw reservering incl. reservering sociale lasten:	31-12-17	31-12-16
Aanspraak vakantietoeslag	558.477	564.653
Aanspraak bindingstoelage	67.988	69.190
Totaal	626.465	633.843

2.4.10.8 Overige kortlopende schulden		
Gefactureerd aan ouders over 2018	125.540	103.580
Overige transitoria	111.089	128.650
	236.629	232.230

2.4.10.8 Overige transitoria

> € 10.000,-: Detacheringskosten € 10.483,-; schoonmaakbedrijf 23.446,-;

Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen

- Per 1 januari 2006 is het bekostigingsstelsel voor het voortgezet onderwijs vereenvoudigd.

Deze vereenvoudiging houdt in dat vanaf 1 januari 2006 de bekostiging niet meer op schooljaarbasis, maar op kalenderjaarbasis plaatsvindt. Op basis van artikel 5 van de Regeling 'Onvoorziene gevallen bij invoering vereenvoudiging bekostiging voortgezet onderwijs' (kenmerk: WJZ-2005/54063802) is het toegestaan een vordering op te nemen op het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW).

De voorwaardelijke vordering op het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) heeft per ultimo 2017 een waarde van 1.157.420,- (7,5% van de personele bekostiging)

- In 2016 is een claim gelegd bij de onderwijsstichting voor 25.000,- door de ouders van een oud-leerling, die reeds lang van school is.

De zaak wordt juridisch voorbereid en een uitspraak wordt in het voorjaar 2018 verwacht.

Renteswap

Om de variabele rente op de langlopende leningen te fixeren, maakt Onderwijsstichting de Kempen gebruik van een renteswap. Hiermee is de lange rente vastgelegd.

De onderwijsstichting heeft met de Rabobank deze renteswap afgesloten met een nominale waarde van € 5.000.000,- en een looptijd tot 1 juni 2017.

Onderwijsstichting de Kempen heeft met de Rabobank een threshold afgesloten van € 700.000,-.

Aangezien de kritische kenmerken van lening en swap gelijk zijn, past Onderwijsstichting de Kempen kostprijshedge-accounting toe.

Wanneer de negatieve reële waarde stijgt boven het Afgesproken Bedrag van € 700.000,- zal de Onderwijsstichting mogelijk moeten bijstorten bij de Rabobank. De bijstorting zal pas ongedaan worden gemaakt als de reële waarde stijgt tot onder het Afgesproken Bedrag.

De lening en renteswap zijn gekoppeld en lopen af op 1 juni 2017.

De lening is bij Rabobank overgesloten op 1 juli 2017 tegen 2% rente met een aflossingsverplichting van 100.000,- per jaar.

De koppeling met de swap is beëindigd, waardoor de Rabobank nu de enige leningpartij is.

Het kredietrisico blijft beperkt omdat de Rabobank als financiële instelling voldoet aan de AA rating.

Leveringscontracten:			Jaarlijkse omvang
Soort overeenkomst	Leverancier	Einddatum overeenkomst	Incl. BTW
Schoonmaak	WVK	Geen einddatum	350.000
Schoolboeken	Van Dijk	1 mei 2021	550.000
Printers- Repro	Canon	1 oktober 2019	100.000
Energie - Electra	DVEP	1 januari 2021	100.000
Energie - Gas	Eneco Business BV	1 januari 2021	100.000
Salarisverwerking	Raet	1 januari 2021	60.000
Huurcontracten:			
Arbeidstrainingcentrum Raambrug	WVK	Geen einddatum	15.000
Huur Sporthal	Gemeente Bladel	1 januari 2025	75.000

Model E

Overzicht verbonden partijen

Overige verbonden partijen (meerderheidsdeelneming met beslissende zeggenschap)

Naam	Juridische vorm	Statutaire zetel	Code activiteiten	31-12-17 Eigen vermogen	2017 Resultaat	2017 omzet
Pius X- Fonds	stichting	Bladel	4	84.024	-35.041	0

Overige verbonden partijen (minderheidsdeelneming en geen beslissende zeggenschap)

RSV PVO samenwerkingsverband	stichting	Eindhoven	4	nvt	nvt	nvt
------------------------------	-----------	-----------	---	-----	-----	-----

Toelichting op de posten van de staat van baten en lasten 2017

3 Baten

3.1 (Rijks)bijdragen OCenW

	Jaar 2017	Jaar 2016
	x € 1,-	x € 1,-
3.1.1.1 Normatieve Rijksbijdrage OCenW	17.716.253	17.941.019
3.1.2.1 Overige Subsidies OCenW	2.092.020	1.549.920
3.1.3.3 Ontv.doorbetalingen Rijksvergoeding SWV	1.304.629	567.210
	21.112.902	20.058.148

Toelichting	Jaar 2017	Jaar 2016
3.1.1.1 Bekostiging tbv de personeelskosten	15.432.271	15.669.917
Bekostiging tbv de exploitatiekosten	2.283.982	2.271.101
	17.716.253	17.941.019

	Jaar 2017	Jaar 2016
3.1.2.1.1 Geoormerkte subsidies	27.378	44.912
3.1.2.1.2 Niet-geoormerkte subsidies	1.442.499	1.193.500
3.1.2.1.3 Nieuwkomers rijksbekostiging	589.700	278.556
3.1.2.1.4 Toegerekende investeringssubsidies	32.443	32.952
	2.092.020	1.549.920

3.1.3.3 RSV PVO Projecten	45.000	59.602
RSV PVO CUAB gelden	131.518	168.220
RSV PVO Lichte ondersteuning	635.711	36.988
RSV PVO Zware ondersteuning	492.400	302.400
	1.304.629	567.210

3.2 Overige bijdragen

3.2.2.2 Gemeentelijke bijdragen	985.534	1.052.823
3.2.2.3 Overige bijdragen	88.262	160.455
	1.073.795	1.213.278

Toelichting	Jaar 2017	Jaar 2016
3.2.2.2 Gemeentebijdragen Educatief	12.000	12.000
Doordecentralisatievergoeding	973.534	1.040.823
Overige gemeentebijdragen	0	0
Totaal Gemeentelijke bijdragen	985.534	1.052.823

Betreft de gemeentebijdrage voor de combinatiefunctie LO.

In de doordecentralisatievergoeding is een bedrag van 19.320,- in mindering gebracht, zijnde de afrekening van het kalenderjaar 2015.

Toelichting op de posten van de staat van baten en lasten 2017

3.2.2.3	Nadere specificatie overige bijdragen	Jaar 2017	Jaar 2016
	ESF Arbeidstoeleiding Praktijkschool	88.262	160.455
3.4	Baten in opdracht van derden		
3.4.5	Baten in opdracht van derden	67.958	54.408

- De school voert de administratie van het RSV PVO (samenwerkingsverband Eindhoven/De Kempen) en brengt daar kosten voor in rekening; daarnaast worden gelden ontvangen voor bijdragen examencommissie, plus het penvoerderschap Orion.

3.5 Overige Baten

3.5.1	Baten uit verhuur	39.829	30.254
3.5.2	Detachering personeel	36.125	24.578
3.5.5.1	Ouderbijdragen algemeen	133.887	132.559
3.5.5.2	Ouderbijdragen reizen	172.561	175.403
3.5.9	Catering en kantine	68.306	75.097
3.5.10	Overige bijdragen	165.529	100.232
		616.237	538.124

Toelichting

3.5.1 Verhuuropbrengst van lokalen, gymzalen, keukens aan derden.

De nieuwe Praktijkschool en de sportzalen bieden meer verhuurmogelijkheden.

3.5.5.1 PX-Pakket vrijwillige ouderbijdragen, examenbijdragen, gereedschappen

3.5.5.2 Ouderbijdragen internationalisering en introducties

Een specificatie van de uitgaven en ouderbijdragen op de reizen is opgenomen onder 4.4.4.7

3.5.9 De restaurantverkoop op VMBO en Pro worden in mindering gebracht op de leermiddelen huishouding.

3.5.10.1 Detachering leerlingen: zij-instromers minus vavo -39.175 10.107

3.5.10.2 Overige opbrengsten 102.472 31.466

3.5.10.3 Diverse projecten 102.232 58.659

165.529 100.232

3.5.5.1 - Het Pius X-pakket bestaat uit: bijdrage excursies, buitenschoolse activiteiten, doorverkoop gereedschappen, rekenmachines en woordenboeken en voor de eindexamenleerlingen een bijdrage voor examenkosten.

3.5.10.2 - Onder de overige opbrengsten is een compensatie opgenomen van 100.000,- van de Rabobank als gevolg van een herbeoordeling op rentederivaten. Er is een afspraak tussen Rabo en de AFM dat Rabo die cliënten die een dergelijk product hebben gekocht compenseert tot een max. bedrag van 100.000,-. Omdat de onderwijsstichting een lening had met daaraan gekoppeld een rentederivaat heeft zij de maximum compensatie ontvangen. Op 31 oktober is dit bedrag ontvangen als een voorschot op de definitieve herbeoordeling. De bank verwacht dat deze beoordeling eind Q1 zal zijn afgerond. Hoe de beoordeling ook uitvalt, het voorschot van 100.000,- hoeft niet te worden terugbetaald.

3.5.10.3 - De school ontvangt jaarlijks 35.000,- van de stichting Pius X-fonds voor financiering van culturele activiteiten en buitenlandse reizen.

De stichting fungeert als een steunstichting van de school en heeft evenals de school een ANBI status.

- Voor het project lenteschool is 36.500,- subsidie ontvangen. Voor project docentenstage is 18.691,- ontvangen.

- Daarnaast nog enkele kleinere projecten, Trion Ontwikkelplan, Stem teacher Academy, doorstroomcoach en Jarabos. (12.041,-)

4 Lasten

4.1 Personele lasten

		Jaar 2017	Jaar 2016
4.1.1	Lonen en salarissen	17.296.528	16.639.566
4.1.2	Overige Personele Lasten	1.027.409	1.131.319
4.1.3	Af: Uitkeringen	-136.840	-165.703
	Totaal Personeelslasten	18.187.097	17.605.182
	<i>Gemiddelde netto FTE (bto fte -/-bapo -/- vervangingsinzet)</i>	222,5	223,6
	Uitsplitsing		
4.1.1.1	Brutolonen en salarissen	13.664.815	13.374.625
4.1.1.2	Sociale Lasten	1.661.782	1.617.512
4.1.1.5	Pensioenpremies	1.969.931	1.647.429
		17.296.528	16.639.566
4.1.2.1	Dotatie personeelvoorzieningen	116.928	147.186
4.1.2.2	Personeel niet in loondienst	376.056	414.775
4.1.2.3	Overige personeelslasten	534.425	569.358
		1.027.409	1.131.319
	Toelichting		
4.1.1	Betreft de salariskosten van het personeel in dienst van de onderwijsstichting.		
4.1.2.1	specificatie personeelsvoorzieningen mutatie		
	Voorziening spaarverlof	-4.533	
	Voorziening Persoonlijk budget	80.944	
	Voorziening jubilea	40.516	
	Totaal	116.928	
		Jaar 2017	Jaar 2016
4.1.2.2	Uitzendkrachten, stagiairs, vrijwilligers	376.056	414.775
4.1.2.3	Professionalisering	204.750	198.310
	ARBO kosten en Welzijn	68.576	94.811
	Externe advieskosten	5.524	4.840
	Overige personeelskosten	57.351	58.838
	Uitkeringskosten en premies wachtgeld VO	198.224	212.559
		534.425	569.358

Toelichting op de posten van de staat van baten en lasten 2017

4.2 Afschrijvingen	Jaar 2017	Jaar 2016
	x € 1,--	x € 1,--
4.2.2.1 Gebouwen / Terreinen	744.147	739.002
4.2.2.2 Inventaris en apparatuur	497.014	545.579
4.2.2.3 Lesboeken boekenfonds	161.181	177.437
	1.402.342	1.462.018
4.3 Huisvestingslasten	Jaar 2017	Jaar 2016
	x € 1,--	x € 1,--
4.3.1 Huurlasten	100.530	87.237
4.3.2 Verzekeringen	40.373	43.097
4.3.3 Onderhoud en exploitatie	132.852	136.581
4.3.4 Gas, water en electra	188.242	182.227
4.3.5 Schoonmaakkosten	425.271	430.974
4.3.6 Heffingen	121.865	105.293
4.3.7 Toevoeging onderhoudsvoorziening	77.000	77.000
4.3.8 Overige huisvestingslasten	17.764	32.602
	1.103.897	1.095.012
Toelichting:		
4.3.1 Huur sporthal X-Sport Gemeente	72.789	74.679
Huur arbeidstrainingcentrum PRO en lascentrum	27.741	12.558
	100.530	87.237
Inclusief niet begrote kosten huur lascentrum voor 15.000,-		
4.3.2 Verzekeringspremies voor de opstal en inventarissen plus taxatiekosten.	40.373	43.097
4.3.3 Onderhoud gebouwen	65.610	57.263
Onderhoud terreinen	37.874	30.196
Inventarissen en machineonderhoud	29.368	49.123
	132.852	136.581
4.3.4 Gas	103.158	91.495
Electriciteit	82.858	86.570
Water	2.225	4.162
	188.242	182.227
4.3.6 Eigenaarsbelasting OZB	64.341	66.487
Afvalverwerking, waterschap- en heffingsrechten*	57.524	38.806
	121.865	105.293

De heffingsrechten liggen hoger vanwege naheffingsaanslagen van de gemeente Bladel rioolheffing jaren 2015 en 2016. De gemeente heeft in die jaren verzuimd de aanslagen op te leggen. Het gaat om 11.428,-.

4.3.7 Dit betreft de dotatie aan de onderhoudsvoorziening; op dit moment wordt gewerkt aan een nieuwe nulmeting voor grootonderhoud.

Dit wordt vervolgens in een programma gezet, waarna de gebouwbeheerder van de school het programma digitaal kan beheeren. De verwachting is dat dit in de loop van Q2 operationeel wordt.

4.3.8 Kosten van beveiliging

Toelichting op de posten van de staat van baten en lasten 2017

4.3.7 Zie voor de dotatie en onttrekking in 2017 de toelichting op de balans 2.2.3

4.4 Overige instellingslasten

	Jaar 2017	Jaar 2016
4.4.1 Administratie en beheer		
1. Administratie en beheer	46.498	42.779
2. Reis- en verblijfskosten	34.919	40.904
3. Accountantskosten	26.221	15.965
4. Telefoon, Porto	37.987	41.878
5. Kantoorartikelen	2.792	4.918
6. Bestuurskosten	72.743	65.493
7. Reprokosten	111.343	109.690
8. Drukwerk, overige kosten	5.572	13.062
	338.075	334.689
4.4.2 Inventaris en apparatuur		
1. Inventaris	23.902	15.801
2. ICT Licenties/onderhoud/materialen	219.374	236.337
3. Apparatuur en betaalsystemen	11.623	9.713
	254.900	261.851
4.4.3 Leer- en hulpmiddelen		
1. Leermiddelen	329.663	316.866
2. Studie en beroep	294	174
3. Examenkosten	66.815	67.541
4. Boekenfonds	386.163	407.753
5. Mediatheek	6.920	6.516
	789.856	798.850
4.4.5 Overige exploitatielasten		
1. Wervingskosten	2.573	2.471
2. Representatiekosten	88.340	91.136
3. Kantine en restaurant	66.697	78.614
4. Excursies	45.598	49.903
5. Buitenschoolse activiteiten	27.557	29.252
7. Schoolreizen	197.281	210.972
8. Contributies	28.827	28.870
9. Abonnementen	1.682	274
10. Medezeggenschapsraad	7.241	7.626
11. Verzekeringen	15.086	11.435
13. Projecten en schoolgebonden uitgaven	140.328	156.960
15. Vieringen	15.324	18.919
	636.534	686.432
Totaal Overige Lasten	2.019.364	2.081.822

Toelichting op de posten van de staat van baten en lasten 2017

Toelichting:

4.4.1.1 Kosten van Raet salarisverwerking, DDI digitale factuurverwerking en WIS Collect ouderbijdrageprogramma.

4.4.1.2 Reis- en verblijfkosten, niet zijnde reisvergoedingen voor woon-werkverkeer.

4.4.1.3 Accountantskosten uitsplitsing	Jaar 2017	Jaar 2016
Controle jaarrekening	16.412	14.849
Andere controleopdrachten	In prijs jaarrekening	In prijs jaarrekening
Fiscale adviesdiensten	7.516	1.116
Andere niet-controlediensten	2.293	0
Totaal	26.221	15.965

De fiscale adviesdiensten hebben betrekking op het onderzoek "BTW in het kader van gelegenheid geven tot sportbeoefening";

Het BTW aftrekpercentage is opnieuw vastgesteld op basis van het werkelijk gebruik van de sportzalenverhuur.

Dit conform de afspraken uit het convenant horizontaal toezicht met de belastingdienst.

4.4.1.6 Externe bestuurs- en MT vergaderingen	Jaar 2017	Jaar 2016
Orion	10.092	2.083
Juridische bijstand	19.009	41.074
Overige bestuurskosten	34.479	16.532
	72.743	65.493

De overige bestuurskosten zijn gestegen als gevolg van een studietraject met directie en Raad van Toezicht (3.730,-) en een studietraject van de directie "sturen op doelstellingen" (20.996,-)

4.4.1.7 Het kopieercontract van Canon; verder papierverbruik en stichting Reprorecht. De overschrijding wordt veroorzaakt door het veelvuldig gebruik van kleurenprints.

4.4.2.2 ICT Licentiekosten	174.237	168.938
ICT Onderhoud/materialen	45.137	67.399
	219.374	236.337

Toelichting op de posten van de staat van baten en lasten 2017

4.4.3.1	Leermiddelen	Jaar 2017	Jaar 2016	verschillen
	VMBO	226.902	229.202	-2.300
	Havo/ VWO	57.354	52.818	4.536
	Praktijkonderwijs	42.928	28.899	14.029
	Ondersteuningsteam	2.480	5.948	-3.468
	Totaal	329.663	316.866	12.797

De stijging van de uitgaven komt in hoofdzaak door uitgaven voor werkkleding/beschermingsmiddelen (16.973,-)

De stijging van de uitgaven PRO komt door een herschikking van de inkoop restaurant PRO.

Deze werden op kantine VMBO geboekt.

4.4.3.3	Galabal /Laatste schooldag	Jaar 2017	Jaar 2016
	Galabal /Laatste schooldag	5.119	113
	Examenkosten	16.983	18.206
	Examens en toetsen	44.714	49.222
	Totaal	66.815	67.541

De leerlingenbijdragen galabal/laatste schooldag zijn verrekend met de kosten.

4.4.3.4	Resultaat boekenfonds	uitgaven
	Boekenfonds, uitgaven Organisatie/docentenmateriaal, werkboeken, licenties	386.163
	Boekenfonds, afschrijvingskosten (4.2.2.)	161.181
	Totale kosten boekenfonds	547.345
	Bijdragen:	
	Boekenfonds, Bijdrage 2017	686.304
	Totale bijdragen boekenfonds	686.304
	Resultaat boekenfonds	138.959

4.4.5.1 Kosten van aanwerving personeel, zoals advertentiekosten en reiskosten

4.4.5.2	Kosten representatie algemeen	Jaar 2017	Jaar 2016
	Public Relations	42.689	47.361
	Public Relations	33.000	32.444
	Folders, brochures, schoolgidsen,	9.307	8.284
	Pius X TV	3.344	3.047
	Totaal	88.340	91.136

4.4.5.3	Inzet keukenhulp	Jaar 2017	Jaar 2016
	Inzet keukenhulp	3.799	3.721
	Inkoop kantine, automaten, restaurant	62.898	74.894
	Totaal	66.697	78.615

Zie voor de verkoop automaten etc. 3.5.6.1. De kosten zijn gedaald door een herschikking; een deel van de kosten was bestemd voor het restaurant PRO, daar worden ze vanaf 2017 ook op geboekt.

4.4.5.4	Uitgaven voor educatieve cursussen.	Jaar 2017	Jaar 2016
	Uitgaven voor educatieve cursussen.	45.598	49.903

Toelichting op de posten van de staat van baten en lasten 2017

4.4.5.5 Uitstapjes met een ontspannend karakter, zoals schaatsen-zwemmen-skieën, etc.

	Jaar 2017	Jaar 2016
Buitenschoolse activiteiten	27.557	29.252

4.4.5.7 Overzicht reizen, uitwisselingen, internationalisering - bijdragen leerlingen

	Kosten	Europees plfrm.	Per saldo
		en ouderbijdrage	schoolkosten
Tweetalig Onderwijs reizen/uitwisselingen	34.238	30.129	4.109
Praktijkweek	10.083	0	10.083
Dresden reis (vervanger Londen Berlijn Praag)	42.788	32.060	10.728
Introductie 4H	6.824	4.250	2.574
Introductie 4V	5.045	3.150	1.895
Survival 3 BB/KB	10.643	8.975	1.668
Internationalisering algemeen (india)	27.234	24.000	3.234
Reis Marokko	21.433	28.842	-7.409
Uitwisseling Italië	684	0	684
Vormingsdagen 4GT	4.920	3.450	1.470
Reis 3H Engeland	17516	16065	1451
Introductie 1e jaars	15.873	21.640	-5.767
Totaal reizen	197.281	172.561	24.720

- Praktijkweek: De subsidie is vanaf 2016 vervallen; doordat de kosten in de voorbije jaren lager waren dan de bijdragen is besloten voor de kalenderjaren 2016-17- en -18 de praktijkweek toch te organiseren.
- Er is een bijdrage van het Pius X-Fonds ontvangen van 17.500,- voor internationalisering; deze gelden zijn verantwoord onder 3.5.10. overige bijdragen.
- Introductie 1e jaars; de kosten van de reis is afhankelijk van het aantal leerlingen en het huren van eventuele extra ruimte als het aantal deelnemers uitkomt boven het maximale aantal per gehuurde ruimte. In 2017 lagen deze factoren erg gunstig.

In het algemeen geldt dat geen restitutie van gelden plaatsvindt, maar ook dat geen extra bijdrage wordt gevraagd als de kosten overschreden worden. Uiteraard wordt met de ervaringsgegevens wel rekening gehouden bij het opstellen van de begroting van het nieuwe begrotingsjaar.

4.4.5.8 Jaarlijkse contributies voor de VO-Raad, A&O Fonds, Govak gelden en BWOO bijdrage.

4.4.5.9 Abonnementen op vakliteratuur.

4.4.5.10 Uitgaven MR en ouderraad.

De ouderraad ontvangt van de school een bedrag van € 2,- per leerling.	4.488
Thema-avond Ouderraad	1.492
Kosten MR	1.261
	7.241

4.4.5.11 Verzekeringspremies voor boekenvoorraad, tractoren, bedrijfsaansprakelijkheid, milieuschade, ongevallen-collectief en bestuurdersaansprakelijkheid.

Toelichting op de posten van de staat van baten en lasten 2017

	Jaar 2017	
	uitgaven	
Toelichting op projecten en schoolgebonden uitgaven		
4.4.5.13		
Gereedschappen leerlingen	35.031	
Ontvangsten speciale zorgvoorzieningen	-1.584	
Maatschappelijke stages	632	
CJP Cultuurpassen leerlingen	22.392	
SUMMA lascentrum	58.458	
ESF Begeleidingskosten	16.658	
Div. kleinprojecten	8.740	
	140.328	
4.4.5.15 Vieringen	Jaar 2017	Jaar 2016
Sinterklaas en kerstmis	5.365	7.665
Carnaval	2.352	3.384
Open Pius Podium-Music Award	7.608	7.870
	15.324	18.919
6. Financiële baten en lasten		
	Jaar 2017	Jaar 2016
	x € 1,--	x € 1,--
6.1.1 Financiële baten	20.545	50.192
6.2.1 Financiële lasten	-88.512	-170.725
	-67.967	-120.533
	Jaar 2017	Jaar 2016
6.1.1. Rente bank-spaarrekeningen	20.545	46.825
Rente berekend op vordering Adoptiebouw	0	3.367
Totaal rentebaten	20.545	50.192
6.2.1 Betaalde rente op de bouwleningen	-82.744	-167.488
Bankkosten	-5.768	-3.237
Totaal rentelasten	-88.512	-170.725
Per saldo rentelast	-67.967	-120.533
Resultaatbestemming		
Het resultaat is als volgt in het eigen vermogen verwerkt:	Jaar 2017	
Mutatie algemene reserve:	135.421	
Toevoeging bestemmingsreserve nieuwbouw	0	
Mutatie bestemmingsreserve bapo	-45.195	
Resultaat	90.226	

Gebeurtenissen na balansdatum
Niet van toepassing

Aansluiting subsidies met de balans en de staat van baten en lasten en Model G

Overlopende passiva

		bedrag	Saldo	Ontvangen	tbv exploit.	Saldo
3.1.2.1.1 Geoormerkte subsidies	nr. beschikking	toewijzing	1-jan.-17	2017	2017	31-dec.-17
		x € 1,--	x € 1,--			
Prestatiesubsidie VSV vast	860146	17407,36	17407,36	17407,36	0,00	17407,36
Prestatiesubsidie VSV variabel						0,00
Prestatiesubsidie VSV vast	784124-1	17378,05	17378,05	0,00	17378,05	0,00
Totaal geoormerkte subsidies		44.785	34.785	27.407	27.378	17.407

Niet-geoormerkte subsidies OCW (VO)

3.1.2.1.2 Overlopende passiva							
niet-geoormerkte subsidies		bedrag	Saldo	Ontvangen	tbv exploit.	Saldo	
		nr. beschikking	toewijzing	1-jan.-17	2017	2017	31-dec.-17
Prestatiebox 2017	811528	593.730,00	0,00	593.730,00	593.730,00	0,00	
Lerarenbeurs 2017	855200/851791	93.049,06	0,00	93.049,06	93.049,06	0,00	
Doorstroom vmbo/mbo 16/17	---	24.500,00	0,00	24.500,00	24.500,00	0,00	
Doorstroom vmbo/havo 16/17	---	24.500,00	0,00	24.500,00	24.500,00	0,00	
Doorstroom vmbo/mbo 17/18	---	24.500,00	0,00	0,00	10.208,33	-10.208,33	
Doorstroom vmbo/havo 17/18	---	24.500,00	0,00	0,00	10.208,34	-10.208,34	
Lesmateriaal	844133	686.303,56	0,00	686.303,56	686.303,56	0,00	
Totaal niet geoormerkte subsidies		1.471.083	0	1.422.083	1.442.499	-20.416,67	

3.1.2.1.4 Investeringsubsidies							
		bedrag	Saldo	Ontvangen	tbv exploit.	Saldo	
		nr. beschikking	toewijzing	1-jan.-17	2017	2017	31-dec.-17
Praktijkgerichte leeromgeving	06/34999U	710.866,00	182.499,58	0,00	31.608,00	150.891,58	
Lokalen Betavakken havo/Vwo	07/110965M	67.500,00	834,58	0,00	834,58	0,00	
Totaal		778.366	183.334	0	32.443	150.892	

Model G

G1 Subsidie zonder verrekeningsclausule, beknopt

Omschrijving	Toewijzing kenmerk	Toewijzing datum	bedrag toewijzing	Ontvangen t/m verslagjaar	Prestatie afgerond
Lerarenbeurs 17-18	855200/851791	20-09-17	93.049	93.049	nee
Een lenteschool	LENZO17090	12-06-17	36.500	36.500	ja
			93.049	93.049	

G1 Subsidie zonder verrekeningsclausule, uitgebreid

Omschrijving	Toewijzing kenmerk	Toewijzing datum	bedrag toewijzing	Ontvangen t/m verslagjaar	Lasten in verslagjaar	Prestatie afgerond
Doorstroomprogramma VMBO Havo	DHAVO17005	13-07-17	24.500	24.500	24.500	Ja
Doorstroomprogramma VMBO MBO	DMBO17008	13-07-17	24.500	24.500	24.500	Ja
			49.000	49.000	49.000	

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2017

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2017 van Onderwijsstichting De Kempen te BLADEL gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Onderwijsstichting De Kempen op 31 december 2017 en van het resultaat over 2017 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2017 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1. Referentiekader van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2017.

De jaarrekening bestaat uit:

- (1) de balans per 31 december 2017;
- (2) de staat van baten en lasten over 2017; en
- (3) de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2017. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Onderwijsstichting De Kempen, zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij

voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en paragraaf 2.2.2. Bestuursverslag van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2017 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf 2.2.2. Bestuursverslag van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2017 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en de overige OCW wet- en regelgeving.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen.

In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht, dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van

zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Een meer gedetailleerde beschrijving van onze verantwoordelijkheden is opgenomen in de bijlage bij onze controleverklaring.

Eindhoven, 20 juni 2018

Wijs Accountants

Drs. M.H.J. Werner-Hoeks RA

Bijlage bij de controleverklaring:

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2017, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, dan wel het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzet-

telijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan

voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;

- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Financiële kengetallen 2017

	jaar					
	2013	2014	2015	2016	2017	
Kengetallen financiële positie						
1	Solvabiliteit 1	0,67	0,68	0,69	0,68	0,75
2	Solvabiliteit 2	0,72	0,75	0,76	0,76	0,84
3	Liquiditeit (current ratio)	2,44	2,36	2,76	2,82	2,25
4	Rentabiliteit	0,2%	-0,9%	-0,8%	-2,3%	0,4%
Kengetallen overig						
5	Algemene reserve/totale baten	29,4%	35,9%	35,6%	34,0%	33,1%
6	Weerstandsvermogen	87,8%	89,7%	89,2%	86,5%	83,2%
7	Weerstandsvermogen (-/-MVA)	7,7%	2,3%	3,9%	4,3%	7,5%
8	Voorzieningen / totale baten	7,7%	8,4%	9,1%	9,8%	9,7%
9	Rijksbijdragen / totale baten	89,0%	89,0%	90,9%	91,0%	92,2%
10	Personele lasten / totale lasten	77,5%	79,3%	79,8%	79,8%	80,4%
11	Afschrijvingen / totale lasten	6,3%	6,4%	6,6%	6,6%	6,2%
12	Huisvestingslasten / totale lasten	6,1%	5,1%	5,1%	5,1%	4,9%
13	Overige expl.lasten / totale lasten	11,0%	10,1%	9,3%	9,3%	8,9%
14	Investering huisvesting / totale baten	6,8%	7,9%	1,0%	0,6%	0,3%
15	Inv. Inventaris apparatuur / totale baten	3,7%	1,7%	0,7%	2,0%	0,9%
16	Beleggingen / eigen vermogen	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
17	Beleggingen / {liquide midd.+waarde beleggingen}	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Kengetallen per leerling						
18	Totale lasten per leerling	9.670	9.650	9.792	9.975	10.147
19	Personele lasten per leerling	7.356	7.518	7.686	7.835	8.094
20	Huisvestingslasten per leerling	579	482	494	497	491
Uit rapport commissie Don						
21	Kapitalisatiefactor	51,7%	44,0%	44,5%	44,8%	35,5%

Toelichting kengetallen

- 1 = eigen vermogen / balanstotaal
- 2 = (eigen vermogen + voorzieningen) / balanstotaal
- 3 = (liquide middelen + korte vorderingen) / korte schulden
- 4 = (exploitatieresultaat excl. buitengewone baten/lasten) / totale baten
- 5 = (eigen vermogen - bestemmingsreserves) / totale baten
- 6 = (Eigen vermogen / totale baten)
- 7 = (Eigen vermogen - materiële vaste activa) / totale baten
- 21 Uit rapport commissie Don =(Balanstotaal -/- gebouwen/terreinen)/totale baten

De overige kengetallen 8 tm 20 behoeven geen verdere toelichting

Begroting Staat van baten en lasten 2018

	Begroting 2018 x € 1,--	Realisatie 2017 x € 1,--
3 Baten		
3.1 Rijksbijdragen OC en W	20.963.686	21.112.902
3.2 Overige overheidsbijdragen	1.069.740	1.073.795
3.4 Baten in opdracht van derden	49.836	67.958
3.5 Overige baten	494.076	616.237
Totaal baten	22.577.338	22.870.893
4 Lasten		
4.1 Personele lasten	17.907.173	18.187.097
4.2 Afschrijvingen	1.446.877	1.402.342
4.3 Huisvestingslasten	1.170.161	1.103.897
4.4 Overige materiële lasten	1.916.086	2.019.364
Totaal lasten	22.440.297	22.712.700
Saldo baten en lasten	137.041	158.193
6 Saldo financiële baten en lasten	-24.900	-67.967
Resultaat	112.141	90.226

WNT Verantwoording 2017

Onderwijsstichting de Kempen

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op de Onderwijsstichting de Kempen van toepassing zijnde regelgeving. Het bezoldigingsmaximum in 2017 voor Onderwijsstichting de Kempen bedraagt € 141.000,-. Dit geldt naar rato van de duur en/of omvang van het dienstverband.

Toelichting Klassenindeling topfunctionarissen onderwijs:			Bezoldigingsmaximum
Klasse indeling	D	(10 complexiteitspunten)	€ 141.000,00
	Aantal complexiteitspunten	criteria	
Gemiddelde totale baten	4	5 tot 25 miljoen	
Gemiddeld aantal leerlingen	2	1.500 - 2.500	
Gewogen aantal onderwijssoorten	4	4 onderwijssoorten	
Totaal	10		

1a. Bezoldiging topfunctionarissen

Jaar 2017	Dhr. JG Bosch	Dhr. WMJ Krijbolder	Dhr. J. Poels	Dhr. WJAM Broos
Functiegegevens	Bestuurder	Directeur onderwijs	Directeur Personeel	Directeur bedrijfsvoering
Aanvang en einde functievervulling 2017	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	1,00	1,00	1,00	1,00
Gewezen topfunctionaris?	nee	nee	nee	nee
(Fictieve) dienstbetrekking	ja	ja	ja	ja
Individueel WNT - Maximum	141.000	141.000	141.000	141.000
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	123.020	92.983	85.695	89.696
Beloningen betaalbaar op termijn	17.150	14.101	14.101	14.101
Subtotaal	140.170	107.084	99.796	103.797
-/- onverschuldigd betaald bedrag	0	0	0	0
Totaal bezoldiging	140.170	107.084	99.796	103.797

gegevens 2016	Dhr. JG Bosch	Dhr. WMJ Krijbolder	Dhr. J. Poels	Dhr. WJAM Broos
Functiegegevens	Bestuurder	Directeur onderwijs	Directeur Personeel	Directeur bedrijfsvoering
Aanvang en einde functievervulling 2016	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	1,00	1,00	1,00	1,00
Gewezen topfunctionaris?	nee	nee	nee	nee
(Fictieve) dienstbetrekking	ja	ja	ja	ja
Individueel WNT - Maximum	140.000	140.000	140.000	140.000
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	119.847	86.852	83.695	89.106
Beloningen betaalbaar op termijn	14.720	11.790	11.398	11.790
Subtotaal	134.567	98.642	95.093	100.896
-/- onverschuldigd betaald bedrag	0	0	0	0
Totaal bezoldiging	134.567	98.642	95.093	100.896

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen					
Jaar 2017	Dhr. Mr. JHM van Voskuijlen	Mw. Mr. AW van Dooren-Korenstra	Dhr. JFG Hakkens	Dhr. R. den Heijer	Dhr. Drs. JCM de Kort
Functiegegevens	Voorzitter Raad van Toezicht	Lid Raad van Toezicht	Lid Raad van Toezicht	Lid Raad van Toezicht	Lid Raad van Toezicht
Aanvang en einde functievervulling 2017	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt
Gewezen topfunctionaris?	nee	nee	nee	nee	nee
(Fictieve) dienstbetrekking	nee	nee	nee	nee	nee
Individueel WNT - Maximum	21.150	14.100	14.100	14.100	14.100
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	0	0	0	0	0
Beloningen betaalbaar op termijn	0	0	0	0	0
Subtotaal	0	0	0	0	0
-/- onverschuldigd betaald bedrag	0	0	0	0	0
Totaal bezoldiging	0	0	0	0	0

gegevens 2016	Dhr. Mr. JHM van Voskuijlen	Mw. Mr. AW van Dooren-Korenstra	Dhr. JFG Hakkens	Dhr. R. den Heijer	Dhr. Drs. JCM de Kort
Functiegegevens	Voorzitter Raad van Toezicht	Lid Raad van Toezicht	Lid Raad van Toezicht	Lid Raad van Toezicht	Lid Raad van Toezicht
Aanvang en einde functievervulling 2016	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt
Gewezen topfunctionaris?	nee	nee	nee	nee	nee
(Fictieve) dienstbetrekking	nee	nee	nee	nee	nee
Individueel WNT - Maximum	21.000	14.000	14.000	14.000	14.000
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	0	0	0	0	0
Beloningen betaalbaar op termijn	0	0	0	0	0
Subtotaal	0	0	0	0	0
-/- onverschuldigd betaald bedrag	0	0	0	0	0
Totaal bezoldiging	0	0	0	0	0

GYMNASIUM, ATHENEUM, TTO, HAVO, VMBO, PRAKTIJKONDERWIJS
Tuinstraat 1
5531 GK Bladel
Postbus 169
5530 AD Bladel
Telefoon 0497 - 361 261
info@piusx-college.nl
www.piusx-college.nl